

Verejné prerokovanie EIA Veterný park Drahovce

<https://www.youtube.com/watch?v=t4FmguxlFCk>

Poznámka: výrazne žltou hovorí strana investora

0:0:12 Dobrý deň. Moje meno je Miroslav Ledecký, som starostom obce Drahovce. Vidím, že tu máme veľmi veľa neznámych tvárí. Dovoľte, aby som vás privítal na záverečnom prerokovaní hodnotenia ohľadom životného prostredia, tzv. EIA s ohľadom stavby veterný park Drahovce. Dovoľte, aby som privítal domácich obyvateľov, poslancov obce, hostí, novinárov a zástupcov investora, ktorým po mojom príhovore odovzdám slovo. Mám k vám jednu maličkú prosbu.

Chcel by som vás poprosiť o... Hľadám vhodné slová. Po poslednom zastupiteľstve som nemal dobrý pocit z diskusie, ja to neovplyvním, ale veľmi, veľmi vás chcem poprosiť, aby ste boli k sebe ohľaduplní a hovoril len ten, kto bude mať mikrofón a dostane slovo. Verím, že dnešné rokovanie bude veľmi úspešné a dozviete sa veci, ktoré vás budú zaujímať.

Ďakujem za účasť.

0:1:27 Ďakujem pekne, príjemné popoludnie, milé dámy a milí páni. Dovoľte mi, aby som vás v mene SPP rovnako privítal na dnešnom verejnom prerokovaní v správe o hodnotení Veterný park Drahovce.

Na úvod by som rád predstavil kolegyňu a kolegov, ktorí vás budú dnešným prerokovaním sprevádzať. Za navrhovateľa spoločnosť SPP to bude magistra Lenka Jamborová, špecialistka projektov obnoviteľných zdrojov energií, taktiež sa venuje Veterným parkom a na dnešnom verejnom prerokovaní bude gestorkou za legislatívnu časť prerokovania správy o hodnotení. Inžinier Tomáš Kupka, špecialista pre investičný rozvoj, ktorý sa zaoberá projektmi obnoviteľných zdrojov energií, konkrétne Veternými parkami, a bude gestorom za technickú časť v správe o hodnotení.

Inžinier Milan Černý, špecialista pre stratégiu investičného rozvoja, vrátane projektov Veterných parkov, ktorý vás bude sprevádzať neskôr pri diskusii. Za zhotoviteľa správy o hodnotení, ktorým je spoločnosť EKO, Enviconsult, spoločnosť s ručeným obmedzeným Žilina, vás budú sprevádzať inžinier Peter Hujo, konateľ spoločnosti, Enviconsult, spoločnosť s ručeným obmedzeným, a magister Juraj Nechaj, spracovateľ primárneho hodnotenia vplyvov projektu Veterného parku Drahovce na územie sústavy Natura 2000. Dovoľím si všetkých prítomných zároveň upozorniť, že z dnešného stretnutia sa vyhotovuje obrazový a aj zvukový záznam.

0:2:51 Ten kto bude chcieť v časti časti diskusia položiť ústnu otázku, musí sa predstaviť meno, priezvisko, odkiaľ je a položiť otázku v danej veci, to je správa o hodnotení. Ak ma niekto záujem, je možné zaslať svoje vyjadrenie aj písomne. Svoje pripomienky verejnosť zasiela buď na obec Drahovce, alebo príslušný orgán štátnej správy Ministerstvo životného prostredia SR. Obec následne písomné pripomienky zasiela tiež na Ministerstvo životného prostredia SR. Zo stretnutia bude vyhotovená písomná zápisnica, ktorá bude podpísaná pánom starostom a nami.

Zasiela sa tiež na Ministerstvo životného prostredia SR. Lehota je 10 dní od verejného prerokovania, v zmysle paragrafu 34 odsek 4 zákona o EIA. Na úvod by sme vám teraz radi pustili video, ktoré zahŕňa najdôležitejšie informácie o správe o hodnotení Veterný park Drahovce a po jeho skončení sa kolegovia budú venovať správe podrobnejšie. Prosím o video.

Obec Drahovce je známa svojím pokrokovým prístupom a odvahu ísť z dobou, úspešne vyriešila otázku kanalizácie a pozdvihla úroveň separácie odpadu a dnes má možnosť prispieť k rozvoju obnoviteľných zdrojov energie, nielen vo svojom regióne, ale v celej krajine. Drahovce majú potenciál stať sa jednou z prvých obcí, ktoré bude poháňať aj veterná energia.

SPP je najväčší dodávateľ energií na Slovensku. Plyn a elektrinu zabezpečuje pre približne 1,5 milióna zákazníkov. Aktívne sa podieľa aj na inováciách v oblasti energetiky, od podpory elektromobility cez rozvoj využívania stlačeného a skvapalneného zemného plynu v doprave, až po realizáciu projektov zameraných na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov, popri biometáne a fotovoltike SPP verí aj veternej energii, ktorá je dnes právom považovaná za energiu budúcnosti. Predstavujeme vám návrh veterného parku Drahovce, ktorý bude obsahovať 7 veterných turbín. Tie spoločne dokážu ročne vyrobiť prílišne 108 GWh elektriky, čo vystačí na pokrytie energetickej spotreby viac ako 43 tisíc domácností.

Každá turbína bude mať výšku stĺpa približne 120 metrov a rotor s priemerom od 155 do 160 metrov. Celková výška tak neprekročí limit 200 metrov, ktorý stanovili letové a prevádzkové služby SR. O výbere konkrétneho dodávateľa nových turbín rozhodne verejná súťaž. Už teraz však môžeme s istotou potvrdiť, že pôjde o renomovaného a etablovaného výrobcu, pracujúceho v výhre s najmodernejšími technológiami.

Začiatok prípravných prác na projekte je naplánovaný bezprostredne po nadobudnutí právoplatného rozhodnutia od príslušných orgánov štátnej správy. Každý zámer výstavby veterného parku s príkonom od 1 MW vrátane podlieha na Slovensku posudzovaniu vplyvov na životné prostredie procesu EIA. V prípade projektu Drahovce trvalo viac než rok, kým bola spracovaná správa o hodnotení, ktorej výsledky vám dnes predstavíme.

Obsahuje aj jednotlivé monitoringy, analýzy a výskumy, ktoré hodnotia možné vplyvy veterného parku na zdravie ľudí, flóru, faunu, krajinu, pôdu, vodu, ovzdušie a ďalšie. Komplexné výsledky potvrdili, že projekt Veterný park Drahovce je možné realizovať s ohľadom na zdravie ľudí aj životné prostredie. Poďme sa na jednotlivé body výsledkov pozrieť bližšie.

Jedna z najčastejších otázok sa týka hluku spôsobeného veternými elektrárnami. V tomto prípade boli pre každú turbínu vypracované presné akustické modely, ktorých výsledky ukázali, že hodnoty zďaleka neprekračujú povolené limity. Nehrozí ani zaťaženie najbližších obydľí infrazvukom, vibráciami či seizmickou aktivitou.

My sme sa snažili postihnúť veškeré možné vplyvy - smery vetru, rýchlosti vetru na základe vstupných dát, ktoré sme dostali od investora, kedy predpokladá určité typy veterných elektrární

- tak tam sme vybrali nejhorší parametry, který ty větrné elektrárny mají a ty byly vloženy do výstupu, protože jsme chtěli, aby ten výpočet by provedený na straně bezpečnosti, čili s dostatečnou rezervou.

Zjistili sme, že vlastně u veškeré chráněné zástavby v okolí budou splněny hygienické nebo přípustné hodnoty, které jsou dané legislativou SR, čili to znamená, že nehrozí tam riziko, že by byli překročeny tyto vlastně zákonem dané limitní hodnoty. Větrný park Drahovce tak, jak byl podroben všem těm simulacím, tak lze opravdu předpokládat, že nebude mít vliv na lidské zdraví a faunu z hlediska hluku a vibrací. V případě, že by náhodou dejme tomu došlo k tomu, že by sme se blížili v nějakých meteorologických podmínkách k těm přípustným hodnotám, které jsou dané legislativou, tak jsou tam další technicko-organizační opatření, aby sa omezil provoz větrného parku. To znamená, že se za určitých podmínek odstaví jedna nebo dvě větrné elektrárny, případně při určitým směru větru. Takže těch možností je ještě celá řada jak případně snížit hladinu akustického tlaku, která se šíří do okolí.

0:8:51 Větrné turbíny môžu pri nízkom slnku vytvárať tzv. efekt kráčajúceho tieňa. V lokalite Drahovce bola situácia dôkladne prepočítaná pre viaceré teoretické scenáre. Len jeden z nich, ktorý počítal so súčasným výskytom viacerých nepriaznivých podmienok, ukázal možnosť prekročenia denného limitu na niektorých miestach. Vďaka prírodným prekážkam, vegetácií a rôznorodým svetelným podmienkam, však budú reálne hodnoty podstatne nižšie ako predpokladá výpočtový model. V skutočnosti teda efekt nemusí nastať, aj napriek tomu sa počíta s ochranou obyvateľov. Automatické odstavenie turbín v potrebnej chvíli, prirodzené tienenie, prípadne aj doplnená ochranná zeleň. Systémy, ktoré takéto zásady umožňujú, už efektívne fungujú v praxi a sú pripravené aj pre Drahovce.

Větrné turbíny počas prevádzky neprodukujú ionizujúce ani biologické aktívne žiarenie. Hodnoty elektromagnetického pola sú výrazne pod limitom už po vzdialenosti niekoľko metrov od větrného parku. V prípade větrného parku Drahovce je vzdialenosť od najbližšej obytnej zóny dostatočne veľká na to, aby sme vylúčili akýkoľvek negatívny vplyv. Geologická štúdia v Drahovciach ukázala, že podložie je stabilné a vhodné na výstavbu.

Základy turbín sú navrhnuté tak, aby nezasahovali do vodonosných vrstiev a neovplyvnili podzemnú vodu ani jej kvalitu. Vybudovanie větrného parku v danej lokalite nie je ani v rozpore s podmienkami ochrany pásma liečivého zdroja v neďalekých Piešťanoch. Monitoring potvrdil, že lokalita Drahovce do migračnej trasy vtáctva zasahuje len okrajovo.

Primerane posúdenie projektu ukázalo, že pri štyroch druhov vtákov sokol rároh, rybár riečny, čajka čierňohlavá a čajka sivá, vyskytujúcich sa v chránených vtáčích územiach Špačinsko-Nižňanské polia a Sĺňava, bol vplyv vyhodnotený ako mierne negatívny. Povinnosťou investora je minimalizovať riziko ohrozenia vtáctva prostredníctvom zmierňujúcich opatrení. Napríklad výstavbou výlučne mimo hniezdneho a vegetačného obdobia, premiestnením hniezdných búdok sokola rároha mimo kolíznych zón a nasadením protikolízneho systému, ktorý dokáže rozpoznať let vtákov, aktivovať výstražné signály a v prípade potreby dočasne odstaviť turbínu.

Tieto opatrenia vo veľkej miere minimalizujú riziko stretu chránených druhov vtákov, a

netopierov s turbínami. Vplyv veterných turbín v Drahovciach na vtáctvo bude priebežne monitorovaný aj počas nasledujúcich 5 rokov po spustení prevádzky. Ak pozorovanie odhalí potrebu ďalších zmierňujúcich opatrení, budú bezodkladne navrhnuté a realizované.

Ornitologicky prieskum bol spracovaný podľa rozsahu hodnotenia vydaného Ministerstvom životného prostredia, trval rok od augusta 2023 do augusta 2024, spracoval doktor Vladislav Hlôžka, ktorý prebiehal takým spôsobom, že na desiatich vytypovaných lokalitách s kruhovým pôdorysom s polomerom 250 metrov sa zaznamenávalo druhové zloženie preletujúceho vtáctva, akustické prejavy a celkovo vlastne bolo úlohou získať čo najucelenejší obraz o druhového diverzite vtáctva v tomto území. Každý veterný park je spojený s určitými rizikami pre vtáctvo. Ináč to nebude ani v tomto prípade, treba povedať, že bolo navrhnutý celý rad opatrení, ktoré majú eliminovať všetky riziká alebo teda boli navrhnuté opatrenia, ktoré tieto vplyvy eliminovali na únosnú mieru od úpravy agrotechnických postupov cez vytvorenie náhradných biotopov hniezdnych, potravných až po inštaláciu protikolíznych systémov na každú veternú turbínu.

0:13:03 Tieto vplyvy, ktoré boli navrhnuté na základe výsledkov spomínaného ornitologického prieskumu potvrdili to, že ten vplyv nebude významne negatívny a to znamená v praxi, že tieto populácie týchto druhov budú aj naďalej prosperovať ako teraz.

Veterný park Drahovce nemá vplyv na prirodzené prúdenie vetra v krajine ani na miestne podnebie. Turbína svojho prevádzku nezmení klimatické ani mikroklimatické podmienky v okolí. Hoci je veterný park Drahovce plánovaný mimo zastavaného územia, je nesporné, že zmení panorámu krajiny. Vzhľadom na výšku budú veterné turbíny viditeľné a neprehliadnuteľné.

Prirodzenú vizuálnu hranicu predstavuje cestná komunikácia, ktorá bude prechádzať medzi Drahovcami a samotným parkom. Výhľady z obce na veterný park zmiernia zeleň, budovy a ďalšie prvky krajiny a vnímanie bude pôsobiť príjemnejšie. Vizuálne vnímanie je síce otázne, ale verím, že vyvážené začlenenie turbín do krajiny pomôžu verejnosti prijať.

Za základe spracovaných štúdií môžeme konštatovať, že neboli identifikované také vplyvy a riziká, ktoré by predstavovali neúnosné zaťaženie obyvateľstva a životného prostredia. Veterná elektrárňou ovplyvnia najmä scenériu a biotop územia, v našom prípade chránené druhy vtákov. Väčšinu z hodnotených negatívnych faktorov je však možné do značnej miery eliminovať pomocou navrhnutých zmierňujúcich opatrení.

EIA je komplexný proces, zložený z jednotlivých fáz. Od podania zámeru prešiel projekt Veterný park Drahovce už viacerými z nich. Po dnešnom verejnom prerokovaní bude nasledovať určenie spracovateľa odborného posudku, ktorého vyberie Ministerstvo životného prostredia zo zoznamu odborne spôsobilých posudkov.

Odborný posudok zhodnotí úplnosť správy o hodnotení. Všetky doručené stanoviská, ako aj návrh opatrení a podmienok na prípravu a realizáciu Veterného parku. Odborný posudok je

podkladom pre záverečné stanovisko Ministerstva životného prostredia SR, ktorým sa rozhodne, či výstavba Veterného parku bude schválená a ak áno, za akých podmienok. Každý nový projekt, ktorý mení okolie, prípadne vyvoláva otázky, ako ovplyvní krajinu, naše zdravie či životné prostredie? Dôležité je, aby sme sa pri hľadaní odpovedí opierali o fakty. Odborné štúdie, ktoré vám dnes predstavujeme, vznikli na základe dlhodobých meraní, analýz a monitoringov odborníkov. Všetky závery bude vypracované nezávisle v súlade so zákonom číslo 24/2000, 6 zbierky zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, a zmeny a doplnení niektorých zákonov. Ich hodnotenie je jednoznačné. Žiadne výrazné negatívne vplyvy na životné prostredie ani verejné zdravie neboli zistené. Je nespochybniteľné, že veterný park zmení vzhľad krajiny. Avšak otvára sa tu priestor pre rozvoj - ekonomický, environmentálny a ekologický. Všeobecne môže znamenať nové investície, lepšiu infraštruktúru a nové príležitosti.

Ďakujeme veľmi pekne a teraz odovzdávam slovo kolegovi Tomášovi Kubkovi, ktorý vás prevedie podrobnejšie ďalšími informáciami.

0:16:55 Prepáčte, ja mám taký drobný malý vstup. Ja som poslanec obecného zastupiteľstva v Drahovciach. Chcel by som, keby ste nám pustili pokračovanie tejto krásnej prezentácie, lebo hovorím veľa o Drahovciach. Je to okraji nášho katastrálneho územia. Ale kto mne ako poslancovi dáva právo rozhodnúť o tom, že to bude dostatočne ďaleko odo mňa, ale veľmi blízko Dubovanom, Kostolánom a Veselancom.

0:17:24 Ešte raz dobrý deň prajem. Začal by som možno ešte na úvod dovysvetlením, čo je SPP a kto je SPP. SPP je na trhu už 165 rokov a má 165ročnú tradíciu v oblasti energetiky. Neraz sme dokázali zachrániť Slovensko z neľahkých situácií. Dôkazom toho je, že pred pár rokmi bola pomerne zložitá situácia s dodávkami zemného plynu a práve SPP zabezpečilo plyn na celé Slovensko. V minulom roku sme dodali svojim zákazníkom viac ako 36 TWh zemného plynu, 8 TWh elektrickej energie.

Zisk po zdanení sme mali na úrovni 279 miliónov eur. Patríme medzi najväčších prispievateľov do štátneho rozpočtu vo forme dividend a rôznych odvodov. Za minulý rok sme odviedli dividendy v celkovej výške 721,7 milióna eur, čo tvorí 3% príjmov z celého štátneho rozpočtu.

Keď prejdeme k samotnému projektu, ako už teda bolo povedané, jedná sa o 7 veterných turbín s celkovým inštalovaným výkonom 46,2 MW. Investičné náklady sú odhadnuté na 72,4 milióna eur. Celý tento výkon by mal byť vyvedený do elektrickej stanice v Malženiciach.

Samotné veterné turbíny budú prepojené 22kV podzemným vedením, ktoré bude takisto vyvedené do Malženíc. To, čo chcem zdôrazniť je, že budeme používať výhradne nové technológie, ktoré budú spĺňať najprísnejšie parametre v zmysle aj smernice Ministerstva životného prostredia. To znamená, že budú nízkootáčkové, čo najtichšie, s čo najmenším záberom plochy.

Ak už bolo povedané, veterná turbína bude mať maximálnu výšku, to znamená, ak sa bavíme o stožiar, je to 120 metrov, plus list vrtule bude mať maximálne 85 metrov, avšak neprekročí hranicu 200 metrov, ako už bolo spomenuté. Bola tu požiadavka letových a prevádzkových služieb, ktoré budeme plne rešpektovať. Samotná výstavba veterných turbín sa skladá z niekoľkých fáz.

Prvou je vybudovanie základu pre veternú turbínu. Predtým, ako sa vôbec bude budovať ten základ, budú na každom mieste, kde má sa veterná turbína, urobené sondy. Zhruba je to 3 až 5 sond na 1 vrtuľu, aby sa určilo presne podložie, resp. presný profil a podľa toho sa určí alebo rozhodne, či vôbec treba piloty, či ich bude 1, 2, 3 alebo 5. Štandardne sa piloty nepoužívajú, je to veľmi špecifická vec. Samotný základ má priemer 20 až 28 metrov a hlboký je 5 metrov.

Celý ten proces výstavby veterného parku treba zhruba 6 mesiacov, čiže od tej samotnej prvej sondy až po spustení prevádzky. Celý tento proces chceme smerovať do obdobia mimo vegetačného obdobia, aby sme neovplyvnili činnosť poľnohospodárov. Súčasťou vybudovania veterného parku sú aj budovanie komunikácií. V prvom rade chceme používať a spevňovať existujúce komunikácie.

V prípade, ak sa budú budovať nové komunikácie, tak to chceme koordinovať s poľnohospodármi, aby to bolo čo najviac efektívne pre nich. Už keď som pri poľnohospodároch, tak samozrejmosťou je aj to, že osadenie veterné turbíny bude v takej vzdialenosti, aby sa mohli plnohodnotne otočiť s akoukoľvek technikou, technológiou alebo vozidlami a mohli obhospodarovvať svoje polia.

Samotný základ veternej turbíny má záber 2500 m². Pri tej výstave to môže byť okolo 500 m² alebo viac vzhľadom k tomu, že tam môžu sa prísť nejaké žeriavy, ako vidíte na obrázku a zdvihnúť jednotlivé komponenty. Potom ako výstavba skončí, sa navezie ornica a môžu sa ďalej pôda požívať na pôvodné účely. To, čo je dôležité, že chceme poľnohospodárom refinancovať, respektíve uhrádzať ušlý zisk alebo ušlé príjmy za zabratú pôdu. Čiže nechceme, aby trčili ani cent na tom.

Samotná prevádzka veterného parku má zhruba 20 až 30 rokov v závislosti od technológie a od toho, ako sa o daný veterný park prevádzkovateľ stará. Po skončení prevádzky prídu znova technológie, turbínu rozložia, odvezú, celý základ sa dokáže vykopať a spracovať na druhotné suroviny a použiť v ďalšom procese. Je úplne bežné, že prevádzkovateľ počas prevádzky toho veterného parku tvorí určitý fond, ktorý na konci je práve použitý na likvidáciu týchto veterných turbín. SPP sa takisto zaväzuje a verejne vyhlasuje, že celý veterný park zlikviduje vrátane kabeláže a základov a uvedie do pôvodného stavu.

0:23:02 Samotná veterná turbína je dneska už z 97% plne recyklovateľná. Ako môžete vidieť, ide hlavne o oceľ, železo, hliník, meď. Samozrejme, sú tam určite aj kompozity, napríklad zo živice, ktoré sa používajú na hranu lopatky hlavne, aby sa predišlo ich opotrebeniu.

Čo je veľmi dôležité dnes je aj tá uhlíková stopa, ktorá dnes už sa nepozera na ňu iba na tú technológiu v rámci prevádzky, ale počas celého životného cyklu. To znamená, že od samej výroby, dodania, montáže, prevádzky až po likvidáciu a recykláciu. Z tých údajov, ktoré vlastne máme, nie sú to údaje SPP, ale sú to údaje z medzivládneho panelu pre klimatickú zmenu, vyšlo, že veterná energia na súši patrí medzi tie najnižšie zdroje, ktoré produkujú CO₂.

To znamená, že produkuje 11 g na 1 kWh. Je to vlastne v tesnom závесе za veternými turbínami na mori a jadrom. Jedna z najčastejších otázok je, prečo musí byť veterná turbína tak vysoká? Všet v Rakúsku majú 60-80 metrové veterné turbíny. Faktom je, že v Rakúsku začali budovanie veterných parkov asi pred 30-tými rokmi, kedy sa budovali naozaj turbíny, ktoré mali tých 60 metrov a priemer lopatky bol 10 metrov. Ale ako vidíte z toho grafu, je vidno, že v čase tieto

turbíny je rásť, sú to výška tých turbín a dĺžka jednotlivých lopatiek. Prečo je to tak, že v tých vyšších výškach je pravidelnejší vietor, ktorý fúka rýchlejšie a tá výroba je v podstate efektívnejšia. Keď si zoberiete, že len zvýšite výšku tej turbíny o 10 metrov, tak výroba narastie o 1 %. Čo pri 30-ročnej prevádzke už celkom dáva veľký zmysel.

Poslednú vec, ktorú by som chcel povedať je to, že keď si zoberiete, že v Rakúsku sice majú ako hovoríte, ??? metrové, ale majú však aj tie väčšie. Majú 200 metrové a 250 metrové a nie je ich málo.

Jedna takáto turbína dokáže nahradiť štyri tie malé klasické. Čiže de facto máte o štyrikrát menej základov, štyrikrát menej kábla a štyrikrát menší zásah do toho celého prostredia. Čiže v podstate vyššie turbíny pôsobia pozitívnejšie na to životné prostredie oproti tým menším. Ďakujem.

Teraz predám slovo kolegovi, ktorý vás prevedie samotnými štúdiami, ktoré boli vypracované.

Ďakujem. Ešte raz sa predstavím. Moje meno je Peter Hujo a som konateľom spoločnosti Envi Consult, ktorá sa zaoberá environmentálnymi službami. Pričom jedna z nosných činností je posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Ako je z toho slajdu jasné, naša spoločnosť bola založená v roku 1994 a vlastne už od počiatku aj prvého zákona o posudzovaní vplyvov, zákon 127 z roku 1994, tak sme začali robiť tieto environmentálne štúdie. V súčasnosti máme za sebou asi zhruba tisíc týchto environmentálnych dokumentácií, vrátane aj správ o hodnotení, respektíve správ o hodnotení aj strategických dokumentov s celoštátnym rozsahom. Okrem toho zabezpečujeme aj environmentálne služby formou outsourcingu, ďalej zvoz zdravotníckeho odpadu a ďalšie činnosti, ktoré sú tu, nejdem to teraz rozoberať.

Čo sa týka zamerania, aj vypracovania environmentálnych štúdií, tak máme skúsenosti aj, samozrejme, s energetickými zariadeniami. Či už to bolo v tej prvej etape veterných elektrární zhruba pred 15 rokmi. Takisto to boli paroplynové elektrárne, teplárne, fotovoltické elektrárne a rôzne energetické zariadenia.

Potom samozrejme aj mnoho líniových stavieb od diaľnice D1, D3, R2 a podobne. A samozrejme aj veľké technologické celky, ktoré sú v rámci automobilového sektoru. Správu o hodnotení samozrejme sme nerobili sami vzhľadom na to, že boli tam v rámci rozsahu hodnotenia špecifické požiadavky na vypracovanie špeciálnych štúdií, preto sme využili samozrejme aj nejakú sieť odborných pracovníkov pre jednotlivé oblasti.

Spomenul by som pre hluk spoločnosť Avekol, ktorá má pozadie v Českej republike. Takisto má skúsenosti s veternými elektrárnami v Českej republike. Ďalej je to spoločnosť Envis, ktorá vypracovala štúdiu optických emisií.

Hydrobiologický prieskum robil doktor Ivan Pirman, ktorý je odborne spôsobilý pre geologické práce. Ďalej pán doktor Ladislav Hlôžka robil ornitologický prieskum. A pre posúdenie vplyvov na verejné zdravie. to bola doktorka Jindra Holíková z regionálneho úradu verejného zdravia z Bratislavy.

Koľko má rokov?

Ak dovoľíte, toto je normálny priebeh verejného prerokovania. Ja som absolvoval možno 30 takýchto verejných prerokovaní a je to normálny štandardný postup, aby som aj pri takomto fóre predstavil tých ľudí, že to nie sú už nejaké...

Nám nechutí táto omáčka. Treba tu povedať k veci, načo sú tie elektrárne?

...Ak dovoľíte, aj k tomu sa dostaneme, hej? Proces povinného hodnotenia v zmysle zákona 24/2006. Toto verejné prerokovanie je súčasťou celého procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Tak ako bolo v tej videoprezentácii uvedené, bol predložený zámer, na základe ktorého potom Ministerstvo životného prostredia vydalo rozsah hodnotenia, kde špecifikoval ďalšie požiadavky, ktoré sa majú rozpracovať správe o hodnotení. Správa o hodnotení bola vypracovaná a dodaná na Ministerstvo životného prostredia, ktoré ho rozoslalo všetkým dotknutým orgánom aj obciam zverejnilo ho, aj na obciach. A ďalším krokom je teraz verejné prerokovanie.

0:31:09 Toto sa vlastne koná v rámci toho termínu, kedy možno podávať stanoviská a vyjadrenia, tak ako bolo povedané, buď na obec, alebo priamo na Ministerstvo životného prostredia. Čiže toto verejné prerokovanie je neodmysliteľnou a legitímnou časťou celého posudzovania vplyvov na životné prostredie. Potom nasleduje určenie odborného posudkára, to musí byť nezávislý odborník, ktorého určí Ministerstvo životného prostredia a nesmie mať nič spoločné ani s nami ako so spracovateľom, ani s navrhovateľom. Až na základe odborného posudku potom príslušný orgán Ministerstva životného prostredia vydá záverečné stanovisko o tom, že či odporučí navrhovanú činnosť pre ďalšie povoľovanie alebo nie. Princíp správy ohodnotení je samozrejme okrem tejto povinnej štruktúry, ktorú má príloha číslo 9 zákona EIA, tak samozrejme gro toho tvorí identifikácia hlavných vplyvov navrhovanej činnosti na dotknuté územie.

0:32:44 To má dve časti. Jedna časť sú vplyvy navrhovanej činnosti počas výstavby. Výstavba vo všeobecnosti, a toto nie je rozdiel. Veterná elektrárňa ako každá má samozrejme svoje špecifiká, a tieto vplyvy sú mnohokrát intenzívnejšie ako vplyvy počas prevádzky.

Vyplýva z toho to, že samozrejme pri stavebných prácach je tam potrebné tie materiály, technológie doviešť. To je jedna vec. Samotné tie stavebné práce, manipulačné práce sú spojené s emisiou hluku do okolia. Jednak v mieste priamo tých stavebných prác a samozrejme aj pozdĺž dopravných trás, pretože tie materiály tam treba nejakým spôsobom dodať. Pri posúdení Veterného parku Drahovce sa samozrejme tak a popri každej stavbe dbá o to, aby bolo čo najmenej zaťažené to okolie popri prístupových komunikáciách. Vždy sa využíva sieť jestvujúcich komunikácií, v tomto prípade aj poľných, aby sa čo najviac eliminoval vplyv v okolí prístupových komunikácií.

0:34:21 Samozrejme nie vždy sa to dá tomu vyhnúť. Toto je samozrejme popísané aj v správe o hodnotení. Čiže vplyv jednak hluku zo stavebných prác, hluku z dopravy počas prepravy materiálov a samozrejme je tam aj prašnosť. Pohybujeme sa v poľnohospodárskej krajine, kde je samozrejme v mieste, kde dochádza k tým stavebným prácam, tak bude dochádzať k prašnosti. To isté aj popri tých komunikáciách prístupových. Čiže toto je jeden z hlavných vplyvov, ktorý je identifikovaný, a ktorý je ale časovo samozrejme obmedzený, ale bude samozrejme dosť intenzívny.

Ďalším samozrejme je záber poľnohospodárskej pôdy. Ten je takisto vyčíslený. Samotný priestor tej veternej elektrárne si vyžaduje nejaký záber od 1500 do 2000 m². Čiže tam treba rátať s tým, že dôjde k trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy. Je to samozrejme tiež vyčíslené.

0:35:56 Toto sa už dostávame ku vplyvom z prevádzky. V rámci prevádzky, tak ako bolo aj v tom filme načrtnuté. Vplyv veterných parkov, a teraz sa to netýka iba Drahoviec. Vo všeobecnosti je to hluk, je to vizuálna stránka a je to vplyv na vtáctvo. Toto sú v podstate tri základné vplyvy, ktoré bez ohľadu na to, kde je tam veterný park umiestnený, tak sú identifikované. A sú už dávno známe ešte pred tým, ako teraz nasledovala tá séria projektov. Hluková mapa, tak ako bolo prezentované spracovateľom hlukovej štúdie, bolo to na základe korektných údajov od potenciálnych dodávateľov veterných turbín.

Tieto hlukové mapy ako môžeme vidieť, predstavujú hlukové emisie stiahnuté na denný a večerný čas a na nočný čas. Je to rozdelené kvôli tomu, že prípustné hodnoty hluku z iných zdrojov z mysle vyhlášky 549 z roku 2007 sú dané pre denný a večerný čas 50 dB, pre nočný čas 45 dB. Vo všetkých výpočtových bodoch, ktoré boli zadané, hlavne čo sa týka nočnej doby, bola tam rezerva od 3 až do 8 dB pod prípustné hodnoty.

Upozorňujem to, že model bol pre takým konzervatívnym spôsobom robený, čiže veterná elektrárňa bola prevádzke 24 hodín nepretržite. Takisto aj klimatické podmienky boli najnepriaznivejšie, čiže vplyvom smerom ku zástavbe najbližšej.

Prosím vás, akým frekvenčným rozsahom sa venovala táto mapa? Lebo bavíme sa o frekvenciách a smerujeme to samozrejme k infrazvuku. Akých 50dB?

Toto je v počuteľných frekvenčných pásmach.

Tie len lezú na nervy, ale zdravotné riziká hlavne sú teda ...

K tomu sa tiež dostaneme. Vplyv na zdravie to je vlastne sumár z toho, čo bolo zistené v rámci hlukovej štúdie, v rámci optických efektov tzv. toho tieňovania, v rámci infrazvuku, v rámci nejakých potenciálnych zdravotných problémov alebo psychologických aspektov, ktoré do toho môžu vstúpiť. Čiže už z tohoto vidieť, že tie potenciálne riziká ovplyvnenia zdravotného stavu pri štandardnej prevádzke veterného parku by mali byť v akceptovateľných medziach.

Vychádzalo sa z výsledkov hlukovej štúdie aj toho flicker efektu a z ďalších štúdií, ktoré sú známe zo zahraničia vzhľadom k tomu, že v Slovenskej republike sú v súčasnosti v prevádzke, resp. viac-menej nie sú v prevádzke, tri veterné turbíny.

0:40:27 Prepáčte, ku ďalším psychologickým aspektom by som sa rada spýtala ako sú zohľadnené ...nocebo, úzkosť, depresivita, možné narušenie spánkového rytmu a následný

rozvoj demencie. Tie štúdie od 72. roku po rok 2025 sú reálne dokumentované. Takže poprosím vás, ako ste tam zohľadnili nocebo? Ako ste napríklad zohľadnili to, že môže dôjsť neurodiverzite dieťaťa? Kde zaradíme deti s dys? Vy hovoríte o tom, že sú to štúdie, ale tie štúdie nie sú o obyvateľoch Drahoviec? Máte prehľad toho, koľko ľudí tu máme napríklad s kardiovaskulárnymi ochoreniami? Koľko detí tu trpí dys - nejakou dysgrafiou, dysortografiou, dyslexiou? Nie, nemáte. Ako môžete generalizovať záver na základe niečoho takéhoto a povedať, občania sa adaptujú? Na základe čoho?

0:41:28 Aby som to ešte najskôr, dovoľíte, dokončil by som tú prezentáciu. Súčasťou verejného prerokovania, ak chcete, pozrite si zápisy z iných navrhovaných činností. Je súčasťou aj diskusia, ale až po absolvovaní predstavenia toho projektu. Dostaneme sa aj k otázkam. Len prosím vás, ja vás naozaj prosím, aby sme mohli nejakým spôsobom ukočirovať to verejné prerokovanie a malo to nejakú hlavu a päť.

Možno aby tá otázka nezanikla, bolo by lepšie ju zodpovedať

Nezanikne, pretože sa k tomu dostaneme.

Väčšina z nás ten projekt pozná, takže keď vznikne otázka bolo by slušné radšej odpovedať..

Prepáčte pane, to nebola otázka, to bola faktická poznámka.

Dobre, ja tu, ako hovorí toto pán, zrýchlim, môžem to zrýchliť a dostaneme sa k otázke. Čiže bola tak vypracovaná štúdia blikajúceho tieňa, tzv. flicker efekt, kde tak, ako bolo vysvetlené vlastne každá veterná turbína pod určitým uhlom vrhá tieň. Tu chcem upozorniť na to, že v slovenskej legislatíve nejaký limit na toto neexistuje, takže aj spracovateľ vlastne sa držal odporúčaní z Nemecka, kde hlavne, čo sa týka veterné turbíny č.7, tak tam dochádza, tá je vlastne pri Dubovanych, že môže dochádzať ku prekročovaniu týchto odporúčaných časových intervalov.

Vplyv na ráz krajiny, tak, ako som vám hovoril na začiatku, je to jeden z hlavných vplyvov. Aby ste si vedeli predstaviť, ako to asi bude vyzeráť, tak boli vypracované vizualizácie z 22 bodov po celom obvode toho riešeného územia. Jednak boli vybrané body, ktoré sú bez akýchkoľvek prekážok voči veternému parku od obydli. A takisto aj zhruba, ako bolo vnímané, zo stredu obce, či vôbec je to viditeľné.

Čiže toto sú také reprezentatívne snímky, ktoré ukazujú južný okraj Drahoviec. Je tam uvedená aj vzdialenosť, aby to bolo jasné si to predstaviť, ako bude asi ten veterný park vyzeráť. Pri tomto vizuálnom vplyve na krajinu chcem zdôrazniť, že je to vyslovene, dá sa povedať subjektívny názor, pretože samozrejme je veľa ľudí, ktorým to vadí. Ako je fakt, že je to výrazná konštrukcia. Je to nový prvok v krajine, na ktorý na Slovensku nie sme zvyknutí. Čiže je logické, že u viacerých ľudí to vyvoláva nejaké asociácie. Samozrejme sú ľudia, ktorí majú k tomu neutrálny vzťah a jednoducho to vnímanie takejto stavby je vyslovene subjektívne. To sa nedá nejakým spôsobom ohodnotiť alebo vypočítať, že takúto hodnotu má vplyv na krajinu. Čiže toto je na margo toho.

0:45:48 Čiže toto sú Drahovce, obec Veselé a Dubovany, kde v podstate, však to ani nezatajujeme, najväčší vplyv vizuálny bude hlavne z okrajovej časti obce Dubovany.

00:46:05 To, to je normálne. Nie je normálne, jednoducho my to nezatajujeme. Je to uvedené v tej tejto... my takto, ešte si treba uvedomiť to, že my vás máme informovať o vplyvoch, o tomto, takže my nehodnotíme to, že či to, tuto, toto fórum nie je len o tom, aby sa rozhodlo, že či áno alebo nie. Toto fórum je tu na to, aby sme vás informovali.

Chcel by som vás, prepáčte, prepáčte, pardon, chcel by som vás...

Čo sa týka vplyvu na tú Natur 2000...

... toto fórum bolo zvolané za účelom verejného prerokovania, áno, doslovne, prerokovanie, nie odprezentovanie. Takže rešpektujte tých občanov, keď sa vás to pýtajú, oni na to majú dôvod.

Ale veď je, ale veď jasné, ale jednoducho verejné prerokovanie má nejakú, nejaký svoj, nejakú svoju formu. Takže ide o to najskôr, aby sme podali nejakú informáciu.

Hej, len už prosím vás toľko... pozitívny projekt... na jednej strane povedal, že budú refundovať poľnohospodárov, a **nezabudli ste náhodou refundovať týmto občanom majetky?** Keď tu budú nepredajné domy, záhrady, bude 30 – 40 percent nižšia cena majetku týchto občanov. Na to sa vyjadrite, nie že...

00:47:39 Skončíme, skončíme za chvíľočku s prezentáciou, a ja budem veľmi stručný, hej, s týmto slajdom, tak vlastne je to o tom, aké, ako boli hodnotené vplyvy na územie Natura 2000. Toto hodnotenie teda sa zaoberalo vplyvmi na predmety ochrany, ktoré sú chránené v týchto územiach.

Ide hlavne o CHVÚ Sĺňava a CHVÚ Špačinsko-nižnianske polia, kde sú teda chránené dokopy štyri druhých vtáctva. A teda tieto územia sú vzdialené od hranice tohto navrhovaného veterného parku 1,8 respektíve 2,9 km vzdušnou čiarou. Takže toto, toto hodnotenie vychádzalo jednak z ornitologického prieskumu, ktorý bol spomínaný vo videu, ktorý, ktorý trval teda rok a vykonával ho doktor (RNDr.) Ladislav Hlôška. Bol veľmi podrobne spracovaný, predpokladám, že viacerí ste ho videli, aj jeho závery, aj jeho všetky, teda zhrnutie jeho výsledkov. K tomu sa dostaneme neskôr.

00:49:02 Zhrnutie primeraného posúdenia je nasledovné. Teda, ešte raz, aby bolo jasné, primerané hodnotenie sa zaoberá vplyvom na konkrétne druhy vtáctva, ktoré sú chránené v tých územiach Natura 2000. Nezaobera sa vplyvmi na všetky druhy vtáctva. A v prípade týchto druhov, ktoré sú chránené v týchto územiach, významný negatívny vplyv nebol identifikovaný pri žiadnom predmete ochrany. Navrhované opatrenia zmierňujú negatívne vplyvy na tieto predmety ochrany na prípustnú mieru.

00:49:39 Ja mám na mysli, čo tam všetko v písomnej správe bolo napísané, že ne...jednoznačne...

00:49:47 To bude ďalší slajd. Poďme na tú ornitologickú štúdiu. Ideme, ideme na ďalší slajd a tam, tam k tomu budem niečo hovoriť. Takže ornitologický a chiropterologický prieskum teda hodnotil vplyvy a snažil sa zhrnúť maximálnu, maximum informácií o vtáctve a o výskyte netopierov v tomto území, hej. Vykonávaný bol štandardnými metódami a trval teda rok od augusta 2023 do 2024. A teda vplyvy, ktoré sú zhrnuté na konci tejto štúdie, ak ich teda, ste chceli, čítali, sú zhrnuté na niekoľkých stranách ako, ako potenciálne vplyvy. A vieme teda

tieto potenciálne vplyvy zhrnúť na základe jednak štúdií, ktoré boli doteraz spracované pri iných veterných parkoch, ktorých je nemálo a sú citované aj v tejto štúdii dosť hojne. A potom teda vychádzame z toho, že spracovateľ tejto štúdie sa, teda je odborníkom jednak na ornitológiu, na vtáctvo a jednak na cicavce, aj teda táto štúdia sa zaoberala aj vplyvom na cicavce a ich výskytom, tak je teda znalý jednak ekológie a biológie týchto druhov, ktoré tam študoval. Takže ten vplyv, ktorý tam opísal, myslím si, že je veľmi objektívne zhodnotený a myslím si, že absolútne nič nezakrýva. Myslím, ak teda ste čítali záver tej štúdie, tak je to tam zhrnuté.

00:51:35 ...už sme čítali a môžem povedať, že zásadne neodporúča túto vašu investíciu, ale k inému - chcem sa opýtať - vy ste povedali, že to porovnávali s inými štúdiami, s inými veternými elektrárnami. Ale je niekde tak prísne chránená vtáčia krajinná oblasť, ako je Slíňava? To je najprísnejšie chránená vtáčia krajinná oblasť na Slovensku, a tak isto Dubovany, Veselé hraničí s ďalšími územiaми... ale tam je nižšieho stupňa ochrany. Takýto prípad ste mali, že ste, že sa postavila veterná elektráreň medzi tieto dve chránené vtáčie územia a zároveň blízko najprísnejšie chránenej?

00:52:19 Ako som už spomínal, tá vzdialenosť od tých chránených území je nejaká, hej? Tak potom...

To je aká, to je aká?... ..

Približne, približne 2 km

Prečo tam vy nemáte naozaj v liste napísaný jednoznačný záver? Neodporúča sa, neodporúča... do správy.

Jasné, ešte k poviem, poviem k tomuto v skratke, že tam má, čo sa spomína v štúdii, to, to neodporúčanie, tak to je citovaná štúdia z, alebo teda, neviem ako, či je to nazvané ako štúdia z roku 2023, ktorú publikovali ornitológovia Slovenska, kde bola vytvorená mapa citlivosti vtáctva na umiestňovanie veterných parkov, hej? Takže neboli to závery tejto štúdie, bolo to citované, bola citovaná iná štúdia, ktorú sa pán doktor Hlôška rozhodol tam uviesť, hej, pre úplnosť informácií.

00:53:22 Takže vlastne výsledok je ten, že ornitológovia odporúčajú, alebo neodporúčajú?...neodporúčajú.

00:53:36 Je to, je to, výsledok, výsledok tej štúdie je taký, že významný negatívny vplyv na vtáctvo za aplikácie týchto opatrení, ktoré sú tam navrhované, je, sa nepredpokladá, hej. A na, na, zároveň treba povedať, že je veľmi dôležité opatrenie, ktoré je tam navrhované a viackrát sa spomína, je monitoring, ktorý je navrhovaný nadštandardne dlho, 5 rokov po spustení prevádzky, to

Ešte raz, odporúča alebo neodporúča...?

Štúdia nevychádza, nie je záverom štúdie odporúčanie alebo neodporúčanie.

Nie je tam, že neodporúča, a potom sú tam zároveň navrhnuté prípadné opatrenia, týkajúce sa regiónov...

Dobre, môžeme sa k tomu ešte dostať potom, teda aby sme dokončili prezentáciu a už potom bude priestor na otázky za chvíľočku.

00:54:39 Ak by som sa ja mohla do tejto diskusie zapojiť, dobrý deň, ďakujem za slovo. Čo sa týka ornitológie a vôbec, toho výskumu, čo robil pán Hlôška, ktorú ste mali možnosť si prečítať

ešte predtým, ako bola zverejnená správa o hodnotení, ja by som vám možnože hneď v úvod, aby ste pochopili, že teda v rámci správy o hodnotení je tam jedna časť fauna - flóra.

My na základe toho, aby sme mohli nejako posúdiť, či ten vplyv je negatívny alebo nie je, my potrebujeme zrealizovať tie monitorinky a rôzne výskumy, to, čo vám kolega hovoril, že sa robí rok, hej, od augusta 2023 do minulého roka 2024. To bola podmienka z rozsahu hodnotenia, hej, to sme si my nevymysleli, hej? To dá ministerstvo životného prostredia v rámci stanovísk, ktoré zaslali dotknuté orgány, nám jasne stanovilo, že musíme mať spravené výskumy, čo sa týka fauny, flóry a teda jedna z podmienok bola, že teda musíme mať aj primerané posúdenie v rámci sústavy Natura 2000.

00:55:48 Vy ste zorientovaní, že teda ten národ, teda ten veterný park má byť v strede, na jednej strane máme CHVÚ Sĺňava a na druhej máme Špačinsko-nižňianske polia. Takže tá, tá podmienka, ktorú orgán štátnej správy tam dal, samozrejme, bola akceptovateľná, racionálna, bolo treba to vyhodnotiť. Ten výskum, ktorý urobil pán Hlôška, to bol vlastne výskum, ktorý riešil netopiere, sovy, vtáctvo, cicavce, ako, celá zložka fauny tam bola urobená.

A my tieto, tieto čiastkové výskumy, čo sme dostali, kde síce pán Hlôška zhodnotil, že teda ste si všetci vedeli prečítať na webovej stránke, že ten veterný park, tak ako je lokalizovaný, je neprípustný, my sme potom museli spracovať, a teda vyhodnotiť v rámci toho primeraného posúdenia. Tam sa hodnotí, aký to má vplyv v rámci celej Natury 2000, hej? Že sa zoberú, zoberie sa tam uvečko (ÚEV), Juraj, pomôž mi, tam bol tok Váhu ÚEV, a teda CHVÚ Sĺňava a Špačinsko-nižňianske polia.

00:57:01 Existuje tak, aby ste si to vedeli predstaviť, že my sme, my sme si to sami že nevyhodnotili, že ten vplyv, ktorý globálne zoberieme, je mierne negatívny. Sme vyhodnocovali - existuje metodika hodnotenia významnosti vplyvov na území Natura 2000, kde sa v podstate pán Hlôška nám ten čiastkový výskum dal taký, že v podstate predmety ochrany, ktoré sú v rámci týchto chávčiek (CHVÚ) je problém sokol, potom je tam sú tam dve čajky a rybárik, hej, v rámci, v rámci Sĺňavy. A my, keď sme to vlastne spracovali do toho primeraného hodnotenia, tak ako kolega hovoril, vyšlo nám, že teda ten vplyv na túto ornitológiu, ktorá je, dá sa povedať, najviac problematická, čo sa týka tohto veterného parku, vyšla tam, že teda, keď to posúdime, ten vplyv je mierne významný. To znamená, keď sme si, keď sme to vlastne spracovali, tie výsledky, tak nám to vyšlo, že ten vplyv nie je významný, ale teda mierne a čo sa týka smernice o biotopoch, hovorí, že teda aplikujeme článok 6.3 a teda základ celého je, že musíme navrhnuť zmierňujúce opatrenia, kedy my pre tie druhy vytvoríme také podmienky, ktoré, ktoré sú pre ten druh tak stanovené, aby ten vplyv, a teda aby sa vytvorili, či už potravné, alebo hniezdne ďalšie podmienky, je vyhovujúci.

00:58:37 A ďalšia dôležitá vec je, že legislatíva, tak ako je nadstavená aj legislatíva, aj smernica, ktorú samozrejme, smernica je európska, ktorú sme mali povinnosť ako členský štát implementovať do nášho právneho systému, je tak stanovená, že nič nebráni tomu, aby ten veterný park stál za týchto zmierňujúcich podmienok. Ako, ja viem, že je to ťažké na pochopenie, ale teda snažila som sa vám to tak úplne že laicky vysvetliť, prečo my neber, nie že neberieme, ako, berieme výskum pána Hlôšku, samozrejme, za smerodajný, lebo teda veľmi podrobne nám to vyhodnotil, ale v konečnom dôsledku, keď skúmame vplyv na územia Natura 2000 a na jej predmety ochrany, vyšlo nám to, že ten vplyv je mierne negatívny a tá výstavba je možné realizovať za splnenia tých zmierňujúcich podmienok.

00:59:29 Ja by som sa ešte spýtala, ...výskum...vraveli, že sa robil z ochra zo zvierat alebo teda z vtáctva, ktoré nie je zákonom chránené. A čo ostatné vtáctvo?

00:59:39 Všetky vtáky sú podľa paragrafu 33 o ochrane prírody, sú chránené okrem holuba. Ale samozrejme, že ak ste si študovali správu o hodnotení, tak pán Hlôška realizoval aj, aj teda ako som spomínala, netopiere, ale taktiež sú tam aj cicavce. Ako, je tam celá, celá fauna zhodnotená.

... pretože množstvo tých vtákov sa tým...

Ako, zmierňujúce opatrenie tiež navrhol on, ako, sú tam presne stanovené.

Či on ako chemik - odborník s tým súhlasil?

Áno, ako vide, videl ich, ako, my sme to preklopili do správy o hodnotení. Áno, nech sa páči.

Po päťročnom monitoringu sa ukáže, že to vyzabíjalo neviem koľko vtákov a že to nie je mierne znepokojujúci, ale výrazne znepokojujúci, **pozastavíte tú prevádzku?** A kto to potom bude...

Tie zmierňujúce opatrenia, tie zmierňujúce opatrenia, v primeranom hodnotení boli odsúhlasené, konzultované aj s ľuďmi z organizácie Ochrana dravcov na Slovensku a Slovenská ornitologická spoločnosť. Čiže to bolo proste konzultované z viacerými odborníkmi.

1:00:54 ...prestaňte, **keď predpoklad bol nesprávny, tak čo potom?**

Tie opatrenia sú navrhované veľmi, veľmi nadštandardne, takže ten mierne negatív, dostanem sa k tomu, mierne negatívny vplyv je, je proste jednoznačný a ten monitoring má iba zistiť, či vieme niečo vylepšiť, hej? V prípade zistenia, že, že nejaké z tých opatrení v praxi nefunguje tak, ako sa očakávalo, lebo však prax ukáže niektoré veci až, až počas prevádzky, tak vieme potom operatívne niečo ešte zlepšiť alebo doplniť. Takto to funguje.

1:01:30 Prosím vás, ja sa chcem opýtať - **autorita z ornitológie Hlôška mal výsledky zo štúdie také, že tam je zásadný vplyv. A vy ste potom si posudzovali sami tú štúdiu.** A vy ste dospeli k nejakým výsledkom, tak ste to povedali, že vy ste vykonávali. **Alebo to robil opäť pán Hlôška?**

Myslím si, že sme teda zodpovedali, že čo, teda môžeme sa k tomu vrátiť, ale by sme pokračovať ďalej v prezentácii.

1:01:55 Prepáčte, ja som sa hlásila, ale nemohla som sa dostať k slovu. Ja som veľmi rada, a som zástanca ochrany vtákov, a som veľmi rada, že ste sa tomu tak dlho venovali, ale rada by som sa vrátila aj k otázke tej pani, ktorá by určite chcela vedieť, či takáto podrobná štúdia sa venovala aj zdraviu, zloženiu obyvateľov v Drahovciach a všetky informácie k zdraviu ľudí, vplyvu infrazvuku, či ste jej, alebo či tá pani, možno nám povie, koľko mala rokov, tú otázku som tu počula, či tá pani sa takto dôkladne venovala zdraviu. Bodka. Ďakujem.

1:02:33. **Ako určite zodpovieme. Len teda ešte by som vás chcela veľmi pekne poprosiť o malé strpenie, a teda je to málo slajdov, ešte dokončíme tú prezentáciu a potom otvoríme diskusiu. Ďakujeme za pochopenie.**

1:02:47 Môžem ja teda, lebo je to, je to také ... že ten odborník, ktorý dával tú prvú správu, či on aj nejakým spôsobom potom tie vami navrhnuté zmierňujúce opatrenia uplatňoval?

Tak tuná by som, tuná by som len veľmi v krátkosti. Toto nemusíme sa pritom dlho pristavovať. Je to skrátka zhrnutie výsledkov toho ornitologického prieskumu. Myslím si, že netreba viac k tomu teraz hovoriť, aby sme to prešli čím skôr a potom ideme, budú otázky.

Toto je teda ešte k cicavcom. Bolo zistených teda 19 druhov. Tam vidíte mapku, kde boli umiestnené fotopasce, rok, a teda tiež by som povedal, že môžeme ísť ďalej.

Takisto tuná je teda sumár zistených druhov cicavcov podľa počtu záznamov na fotopasciach. Tam vidíme prehľadne, že aké, aké druhy sa tam pohybovali počas toho roka.

1:03:49 Mám jednu otázku...mám jednu otázku k tej štúdii. **Bolo niekde porovnávané s iným parkom?**

Dokončíme, dokončíme prezentáciu. Už je naozaj asi, asi dva slajdy, mám taký pocit, dokonca, neviem teraz presne. Ale sa mi zdá, že to už môžeme dokončiť raz, dva.

1:04:10 Ku geológii verejný veterný parku Drahovce. Takže to už bolo povedané v podstate aj v tom videu, verím, že tie podmienky sú tam podľa predbežných zistení a podľa prieskumov, ktoré boli doteraz robené v okolí, by mali byť priaznivé. A samozrejme to bude ešte overené v podrobnom inžiniersko-geologickom prieskume v rámci ďalších, ďalšieho procesu povoľovania.

Môžeme ísť ďalej. Tu je súhrn, ale iba tých najdôležitejších opatrení. Nie je to samozrejme konečný zoznam, lebo to by sme potrebovali viac slajdov.

1:04:51 Počas výstavby, počas prevádzky monitoring, hej, je tam teda počas výstavby hlavne opatrenia sú zamerané na zmiernenie prašnosti, hlučnosti. To sú také v podstate štandardné opatrenia, ktoré sa zvyknú aplikovať pri akýchkoľvek stavbách. Počas prevádzky sú teda tie opatrenia zamerané hlavne na ochranu tej fauny.

Ide o teda celý rad tých opatrení, ktoré tiež pri štúdiách zaberajú niekoľko strán. A tuná sú len také vypichnuté príklady, že protikolízne systémy na každej turbíne, vytvorenie náhradných biotopov, to je veľmi dôležité opatrenie, ktoré teda je teda také, že by malo v podstate zlepšiť podmienky. A pravidelná kontrola, údržba všetkých zariadení, to je už taká samozrejmosť, hej?

1:05:47 A monitoring je zameraný na monitorovanie hluku počas prevádzky, počas monitoring vtáctva a netopierov pomocou kamier a ultrazvukových detektorov, tiež počas prevádzky prvých 5 rokov. A taktiež je aj po konzultácii s ornitológmi zo Slovenskej ornitologickej spoločnosti navrhnutý monitoring mortality vtáctva pod každou veternou turbínou, aby bolo jednoznačne preukázané, či ten negatívny vplyv tam nejakým, nejakým spôsobom je prítomný, v akom rozsahu a čo s ním vieme ďalej robiť. Takže toľko k opatreniam v skratke. Poďme ďalej. A tak to je všetko. Ďakujem za pozornosť.

1:06:32 Dobré, ďakujeme veľmi pekne.

Dámy a páni, teraz je čas na vaše otázky k správe o hodnotení Veterný park Drahovce. Tak ako som na úvod povedal, dovoľm si všetkých prítomných upozorniť, že z dnešného stretnutia sa vyhotovuje obrazový a zvukový záznam a ten, kto bude chcieť položiť ústne otázku, poprosím ho, aby sa predstavil – meno, priezvisko a odkiaľ je a položil otázku k danej veci, to jest zo správ o hodnotení. Máme tu k dispozícii mikrofóny, takže aby ste mali aj tento komfort. Takže

nech sa páči.

1:07:04 No ja by som ešte asi k vám, vy sa prvý hlásite, čo sa týka ešte toho ornitologického výskumu a toho pána Hlôšku. asi presne viem, že čo chcete povedať, že ako sme, na základe čoho sme dospeli k tomu, že vlastne je to vyhodnotené, že to má mierne negatívny vplyv, keďže pán Hlôška to takto vyhodnotil.

1:07:22 Ja by som vám to ešte chcela na jednom príklade vysvetliť, lebo skutočne ja rozumiem, že je to ťažko pochopiteľné, že na základe čoho sme dospeli k takýmto k takýmto výsledkom, ale teda skutočne, pán, ako keď idete k lekárovi, dáte si spraviť, máte zlomenú ruku, spraví vám rádiologický asistent snímok a popíše ho lekár, hej? To sa dohodneme, že ten postup je takýto, v lekárstve. My sme si taktiež dali vyrobiť v rámci ornitológie.

1:07:52 Prosím vás, lebo toto sú tak obyčajné témy, toto ste nám mohli poslať, normálne by sme si to prečítali, to všetko my vieme. Poďme na odborné veci, ktoré sú nedostatky v tej „ejí“ (EIA), toto sú rozprávky, potom si to dorozprávajte, neskôr, však ľudia tu čakajú.

Však, práveže že chcem odpovedať...

Neviete ani, čo sa chcem opýtať. Zas to zdržujete zbytočne, a naťahujete ... takéto veci.

... .. prečo v západnej Európe veterné elektrárne, ktoré môžeme, aby právne sa toho nepoznáte, ale my, môžeme povedať, že Amerika, a to môžeme povedať, môžeme povedať, že náš režim, západné bolívie, ktoré môžeme, aby právne sa toho nepoznáte, my sme o tome postupne sa prepracovali vyskúsiť. (nie je rozumiť)

1:08:27 Takže poprosím vás o pozornosť a zároveň a vzájomné rešpektovanie sa, pretože je vás tu veľa. To znamená, je pre nás dôležité, aby ste komunikovali prostredníctvom mikrofónu, ktorý dostanete, samozrejme, k dispozícii. Môžem vás prerušiť chvíľočku? My sme sem nepišli vás zdržovať. My sme vám prišli predstaviť závery tejto správy o hodnotení, vplyvu na životného prostredia. Odborníci mali možnosť vám to debatovať s vami, alebo teda respektíve vám to predstaviť. V zásade zvrhlo sa nám to do nejakej debaty.

Teraz je priestor na túto diskusiu a určite budete mať možnosť a priestor k tomu, k tomu sa vyjadriť. Naším cieľom nie je vás ani zdržovať, ani okrádať o čas, ani vás ani balamutiť. Nevie, či ste si to zároveň uvedomili - my sme Slovenský plynárenský priemysel, máme 165-ročnú históriu. To všetko viete. Ale nikdy, nikdy, môžem dokončiť, ja som vám dal vždycky priestor, ale za svoju históriu nepamätám si, že by niekedy sa s nami ťahala nejaká kauza, že by sme vás chceli pripraviť do niečoho, alebo vám sem nainštalovať nejaké zariadenia, ktoré nie sú vo svete, v Európe, aj u našich susedov absolútne bežné. Takže o toto sa chceme opierať. Môžem vás ubezpečiť, že fyzikálne zákony vo vzťahoch šírenia zvuku, infrazvuku, vibrácií platia v celom svete rovnako.

1:09:46 Takže ak je to možné v západnej Európe, tak aj u nás to asi vychádza potom, že je to prípustné zaťaženie. Ak vtáky, zrovna, tak tá labuť sa rovnako sokol a všetky tieto vtáky a druhy cicavcov, vtákov, sa rovnako tak správajú v Európe ako aj u nás. To znamená, to je tá odpoveď na tú otázku, ktorá tu zaznela na základe, čoho si dovoľíme povedať a na základe akých štúdií, keďže ten park tu na Slovensku zatiaľ nestojí.

1:10:14 Presne na základe takýchto, pretože berieme aj tie metodiky, ktoré sú spracované,

fungujú na základe analógie z iných veterných parkov, keďže tam história veternej energie je viac ako 25 ročná. Vidíte to aj v Rakúsku, kde dochádza k RePoweru, to znamená to, čo kolega spomínal, malé nevýkonné turbíny po 25 rokoch sa nahrádzajú menším počtom vyšších, aby tam nevznikal taký les. My sa chceme tomu vyvarovať a používame práve tie vyššie už od začiatku.

1:10:42 Dobré, takže v samotnej správe hodnotenia vplyvu životného prostredia mali možnosť sa s tým oboznámiť, keďže je zverejnená na webovom sídle obce. Toto nám ukladá zákon a ukladá to samozrejme aj starostovi obce, čím mu ďakujeme, že pozná zákony a naplnil túto literu do dôsledku. Môžeme prejsť k samotnej diskusii.

1:11:05 Dobrý deň, mám mikrofón. Tak, super. Ján Hýroš, obec Drahovce, obyvateľ obce Drahovce. Prosím vás, **môžete vysvetliť výsledky hydrologického výskumu**, kde ste konštatovali, že táto investičná akcia nemá vplyv žiadny na hydrológiu, nakoľko spodná voda v Dolných Voderadoch je z dlhodobých meraní od roku 1987 po dnešný čas kulminuje od mínus dvoch metrov pod povrchom po jeden meter pod povrchom. A vy konstatujete, že táto, takýto zásah nemá vplyv na hydrológiu. A ďalšia vec by som doplnil, lebo vravíte, že zatiaľ neviete, aké je tam podložie na mieste tej investície. V tom danom mieste, ale aj v okolí, bolo vyhotovených množstvo geologických vrtov, množstvo prieskumov a to podložie je známe. Sú to štrky, štrkopiesky, fluviálne horniny.

To ste mali v prezentácii. To ste mali v prezentácii, teraz aspoň vidíte, aké je to.

Ja sa pýtam...prečo ma prerušujete? Ja sa pýtam, ja sa pýtam na - **ako** ste dokázali na konci mať taký záver, **že táto investícia nemá vplyv na hydrológiu?** Ďakujem.

1:12:39 Pán (meno)...?

Máte pravdu. však vlastne vychádza, vychádzame vlastne z tej geologickej štúdie, že celé to územie je geologicky v podstate homogénne. Jedná sa o fluviálne sedimenty aluviálnej, dosť širokej aluviálnej nivy rieky Váh. Je tam aj v štúdii spomínané, že hladina podzemnej vody je v hĺbkach cca 2 metre. Môže samozrejme kolísať aj v závislosti od zrážok. Čiže to je tam takisto uvedené. Takisto uvedené je aj to, že stavebnými zásahmi sa zasiahne do horizontu podzemnej vody. Lenže treba si uvedomiť to, že celý tento geologický útvar má desiatky kilometrov štvorcových. A tieto stavby veterných elektrární, hoci sa vám to možno nezdá, ale sú bodového charakteru. Čiže z tohto uvedeného dôvodu na hydrologický režim celého geologického útvaru, ktoré sú tie fluviálne sedimenty v nive Váhu, tak budú ohrozené minimálne a to v okolí samotnej, samotnej, samotného zakladania tých turbín.

1:14:16 Ďalšia vec je tá, že ,samozrejme, môže potenciálne pri havarijných stavoch, pri nejakej havárii stavebných mechanizmov alebo nákladných vozidiel dôjsť ku znečisteniu. To sa môže stať u hociktorej, hociktorej stavby. Ale vzhľadom na veľkosť toho geologického útvaru, tak je naozaj malá pravdepodobnosť, aby bola ovplyvnená nejaká hydrológia podzemných vôd celého geologického útvaru.

1:14:53 Prosím vás ešte dopĺňajúca otázka, opäť ten istý občan.

Viete o tom, že blízko vašej investície majú Drahovce **zdroje pitnej vody**, kde čerpajú pitnú

vodu pre celú obec z hĺbky 75 metrov? **Hodnotili ste aj tento vplyv?** Poprosím odpovedať.

1:15:14 Súčasťou, tak ako bolo povedané, súčasťou ďalšieho stupňa, teda ak sa to tam dostane, tak bude podrobný hydrogeologický aj inžiniersko-geologický prieskum. A súčasťou toho bude, lebo tá geologická štúdia bola vypracovaná na základe doterajších, doterajších prác, ktoré boli v danom území realizované.

1:15:41 **Čiže ste nehodnotili vplyv na pitnú vodu pre celú obec.** To chcete až...

1:15:47 Hovoríte, že 75...

Prosím vás, môžem dopovedať otázku? **Čiže to chcete až následne urobiť,** keď sa rozbehne ďalší proces, možno aj nezastaviteľný. Neviem, ja sa len tak domnievam a pýtam sa, lebo idem mi o pitnú vodu. Myslím, že to je dosť základná zložka pre život.

1:16:05 Ja by som chcel doplniť ešte kolegu, vezmem si slovo.

Z tej prezentácii bolo zrejmé, že ten základ sa počíta vzhľadom k geologickému zloženiu na hĺbku 3 až 5 metrov. Každý rodinný dom, ktorý je pod, také to bolo v tej prezentácii, tak sme to čítali. Môžete spochybňovať to, ako chcete, ale toto je výsledok výskumu, hej? Tá správa. Každý rodinný dom, ktorý je podpivničený, má základy hlbšie ako 3 metre.

1:16:33 Tam boli zmienky o pilótach.

O pilótach bolo v prípade, že je geologický prieskum detailný v danom mieste. To znamená, ak si vezmete súradnicu, že tu bude stáť tá turbína, tak sa spraví, spraví geologický prieskum, ktorý určí presné zloženie a presný návrh projektový vrátane výstuží, koľko betónu, aký hlboký aký široký.

1:16:54 Takže budú prepojené...

Prepáčte. V tomto stupni, v tomto stupni, v tomto stupni kvázi projektovej prípravy alebo respektíve hodnotenia vplyvu na životné prostredie, to nie je súčasťou.

V okamžiku, než prídeme k ďalším stupňom - k územnému rozhodnutiu, stavebnému konaniu a tak ďalej, bude s predmetom aj inžiniersko-geologický prieskum, projektové práce, aj zodpovedaná otázka ochrany podzemnej vody. A v zásade vychádzame z toho, a nieže vychádzame, ale v podstate fungujeme na tom princípe, že celá Podunajská nížina z južnej časti je zasypaná veternými parkami v hĺbke ďaleko väčšej vrátane, vrátane mostných pilótov, ktoré sú v korytách riek, v hlbšom podloží ako je 3 až 5 metrov. A nespôsobuje to problémy vo vzťahu k pitnej vode ani k iným záležitostiam. Áno, môže nastať v prípade, ako povedal kolega, hypoteticky, hypoteticky ako havária, zrovna tak, ako nastane havária dvoch cisterien na diaľnici a môže ovplyvniť podzemnú vodu. Ale to je skorej anomália ako bežná, bežná prax. Dobré, k tejto záležitosti asi postúpime k ďalšej otázke, ak teda pán...

1:18:01 Ja by som ešte doplnil, že geologický prieskum ten bol mnohokrát... v tejto oblasti a predpokladá sa, že základy budú siahať, čo sa týka betónu, železobetónu, minimálne do 7 metrov a pod tým budú minimálne 20 metrové pilóty.

1:18:24 Tomu tak nie je. To, to je ešte naozaj predčasné asi hodnotiť, naozaj, naozaj môže dokázať až normálny, podrobný inžiniersko-geologický a hydrobiologický výskum, my sme to tam uviedli ako možnosti, že čo sa môže, čo sa môže stať. Skúsme teda ďalšiu otázku, pani Ondrušová.

1:18:48 Dobrý deň, ja sa volám Ondrušová Katarína, pochádzam zo Záhoria, my tam tiež bojujeme s parkami. SPP a investori už ma poznajú a veľmi sú radi, keď ma vidia. Takže... oni v podstate nie sú zlí, len si robia svojho robotu, musíte to tak brať.

1:19:08 Takže, takže my sme boli donútení, teda mňa donútili hrať sa v tom už 5 rokov, síce od roku 2010 menej intenzívne, teraz posledných 5 rokov viac. Donútili nás založiť OZ-ko s Jankou Michálikovou, s Michalom Nádaským a ja sa vrátim teda k tým špecifickým podmienkam, ktoré určilo Ministerstvo životného prostredia a myslela som si, že prejdeme si tie podmienky, či ste splnili. Síce keď, ja nerada čítam, ale títo investori ma donútili čítať aj tie šesťsto stranové „eje“ (EIA) a zrazu som, nie len tu, ale aj u iných investorov, som zistila, že všetko je úplne v poriadku.

1:19:47 Ale ja by som sa chcela venovať, ak dovoľíte, ja si sadnem, lebo mám papiere, ja by som sa chcela venovať špecifickým požiadavkám, kde ministerstvo v bode 221 hovorí: *vypracovať a predložiť vibro-akustickú štúdiu, odmerať hodnoty hluku, infrazvuku a vibrácií v záujmovom území veterného parku pred výstavbou na základe na základe overenej metodiky merania, ktorá bude doložená k meraniu. Metodika merania musí umožniť verifikovať meranie pred a po inštalácii navrhovanej činnosti.*

A teraz to dôležité.

Merania vykoná v zmysle metodiky autorizovaný stavebný inžinier alebo oprávnená osoba podľa paragrafu 5 zákona 138/92 Zbierky O autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov prostredníctvom akreditovaných laboratórnych pracovísk podľa STN 17025 s požadovaným rozsahom činností.

Ja by som sa chcela spýtať. Máme tu napísané: **AVEKOL skúšobné laboratórium.**

Máte akreditáciu podľa STN 17025 alebo nie?

1:21:09 Po prvé, keby, keby sa táto požiadavka nesplnila, tak by nás Ministerstvo životného prostredia neposunulo.

1:21:18 Dobre, budeme riešiť s ministerstvom životného.

To znamená, že **nemáte akreditáciu.**

Ďalej by ma zaujímali spracovatelia. Či spĺňajú tie podmienky, čo ministerstvo dalo? Inžinier Ondřej Mikula, inžinier Libor Ládyš - tí nemajú žiadnu funkciu, nič tu nemajú napísané. Inžinierka Anna Rybárová má osvedčenie odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie a tak ďalej a tak ďalej, hluk a vibrácia, inžinierka Renáta Feriancová – osvedčenie odbornej spôsobilosti – niečo podobné.

Verejné prerokovanie EIA Veterný park Drahovce

1:21:46

Inžinierka Renáta Feriancová, osvedčenie odbornej spôsobilosti, niečo podobné. Keď si zoberieme tu vyjadrenie k infrazvuku, tak je tu napísané, že posúdenie infrazvuku bolo vykonané v súlade s ISO 9613. My sa tu bavíme na Slovensku o norme 17025. Použitý výpočtový program umožňuje zadávať hodnoty v súlade tohto ISA od frekvencie 25 Hz.

Infrazvuk je od 1 po 20 Hz, pokiaľ mám dobré informácie napríklad od pána profesora Žiarana, lebo okrem iného najväčší problém týchto veterných parkov je vizualizácia a infrazvuk. Vzhľadom k tomu, že vždy nás pasovali za hoaxerov a klamárov, tak som bola osobne za pánom profesorom Stanislavom Žiaranom, Ústav výrobného inžinierstva a kvality produkcie, ktorý jednoznačne hovorí, že veterné turbíny generujú nízkofrekvenčný hluk ovplyvňujúci zdravie človeka a ich nízkofrekvenčného dosahu. A tak ďalej a tak ďalej.

1:23:07

Je tu celá táto správa. Okrem iného sme dali spraviť, teda Janka, takýto istý posudok, aby – lebo tento pán je svetovo uznávaný, tak oslovili takisto pani z Lisabonu, Mariana Pereira, ktorá sa vyjadrila k Veternému parku Drahovce a k tej EII a takisto pán Bakker Nový Zéland a Summers z Nového Zélandu. Takže ja by som len chcela povedať, že infrazvuk to je to najhoršie, čo tu pán profesor píše, pôsobí to na srdcovocievne, teda srdcovocievne ochorenie a čím väčšia vrtuľa, tým to ide do niekoľko kilometrov.

Nevymýšľam si, je tu posudok, dáme ho na ministerstvo. Takže napríklad 250, robil to aj nad 250 metrovú, ktorú chcú stavať na Záhorí a on sa ma ešte pýtal, telefonoval mi, hovorí, pani Ondrušová, Vy ste si nepoplietli 250 metrov? Hovorím – nie. Že to je strašné. Takže infrazvuk, áno, epilepsie, podobné veci a tak ďalej.

Mali sme možnosť, Dano zase bol v Čechách, bol za starostom, tam mali len okolo myslím, že 120 alebo koľko, 130 metrovú vrtuľu, kde starosta povedal, že týždeň sa nedá vyjsť von, nedajú sa otvoriť okná, pretože „š-š-š“ a že ľuďom už z toho začína šibať.

Prečo toto hovorím? Nie som proti týmto pánom. Oni, hovorím, si robia svoju robotu. Ale ide o to, že keby nás pravdivo v tej EII informovali, tak ľudia by sa potom mohli rozhodnúť, či to chcú, alebo to nechcú. A to nám veľmi vadí, že táto EIA, boli sme v Rohove prerokovávať EIU, som povedala, že tá je veľmi slabá, ale teda táto mi pripadá, ako by to bolo ctrl copy. U nás dokonca to kopírujú z roku 2009 a podobne a ešte zabudnú prepísať aj teda meno parku.

Ja by som sa chcela ešte spýtať, ako máte vyriešený požiar, napríklad.

To je súčasťou prevádzkového poriadku predsa. Nemôžete čakať v tejto záležitosti, vplyvu posúdenia vplyvu na životné prostredie, riešiť otázku požiaru, hypotetického, ktorý môže nastať, a ak je správna údržba, tak ani nenastane.

Ale? Ale? Ako?

Ja by som radšej dokončil. My sa nebránime tomu a nehovoríme o tom, že infrazvuk pri veterných turbínach nevzniká, hoci jeho dôsledky ako na zdravie sú variabilné,

nie sú variabilné, sú škodlivé

alebo by sa dalo povedať sú spochybňovateľné, sú spochybňované, resp. neexistuje nejaká štúdia relevantná, ktorá by ich umožňovala nejako merať.

Existujú. Merat' sa nedá?

Merat' sa dá, ale hodnotenie vplyvu na životné prostredie a na zdravie sa asi vyhodnotiť nedá, to je jedna záležitosť.

Ako sa nedá?

Môžem vám predložiť štúdie, ktoré sú zo sveta a zase sú opačného názoru. Ja si myslím, že dneska...

Prospieva.. prospieva.

Ja by som len chcela povedať, len dopoviem, dobre, už toho nemám veľa. Ja by som len chcela povedať čo sa týka toho požiaru, pretože každý hovorí, že až príde stavebné. Ale ja, zo zákona, ako občan, mám právo, podľa článku 45 ústavy, na včasné a úplne informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu. Takže ja by som chcela vedieť, koľko toxických kilogramov, respektíve ton, ujde do toho vzduchu, pretože vieme, že to je niekoľko stoviek, už iba len z toho jedného listu, možno niekoľko ton. Takže ja si myslím, že už by sa to malo brať ako veľké priemyselné stavby, ale to tiež budeme namietat' na životnom prostredí.

Ja by som len chcel v tomto povedať, že presne tak, ako ste povedali, stretli sme sa tu kvôli prerokovaniu správy o hodnotení vplyvu na životného prostredia v rámci rozsahu, ktorý stanovilo ministerstvo životného prostredia. Nemôžete čakať od nás, alebo očakávať to, že my si teraz spravíme nadprácu v tom zmysle, že ešte vychytáme požiar, pán chcel hydrogeologický prieskum, pán chcel zakladanie, pán chcel ešte, páni chcela priestorový priestor.

To my zodpovieme ale v určitých stupňoch, pretože najskôr umiestnite tú stavbu do nejakého priestoru a začnete ju posudzovať. V tej posudzovanej správe môže vzniknúť, že je prípustná jej výstavba a môže vzniknúť aj tá situácia, že je neprípustná. V tomto prípade, a to je relevantné, vychádza, že z hľadiska vplyvu na životné prostredie podľa tých smerníc, ktoré tu sú, ktoré boli predpísané v hodnotení, je prípustná táto výstavba. A samozrejme, my môžeme sa tu takto pinkať kľudne až do rána o tom, že či áno –nie , áno- nie, a takto krížom krážom, ale na to posúdi to až Ministerstvo životného prostredia.

Takže ja by som vám odporučil, samozrejme, my nič nemáme záujem schovávať. Kľudne si to pošlite tieto pripomienky ak ich považujete za relevantné na ministerstvo životného prostredia, myslím si, že už dávno ste to urobili. A to sa bude zaoberať s tým, respektíve externý hodnotiteľ a to k tomu samotnému procesu, čo nastáva potom by mohla Lenka povedať, to znamená, my dneska máme prerokovanie, z ktorého spravíme zápisnicu. Tá odíde na Ministerstvo životného prostredia. To si vyhodnotí všetky vaše pripomienky, preto tak nejak vás nabádame k tomu, aby ste sa predstavili, tak, klobúk dole, to funguje.

1:28:28 K tomu sme vás informovali aj, aby ste robili zápisnicu, alebo teda prezenčnú listinu, takže funguje to, tento proces. A ten Ministerstvo životného prostredia určí hodnotiteľa, externého hodnotiteľa, ktorý posúdi našu správu s vašimi pripomienkami a povie, je to tak, alebo je to onak. Ako ste mohli počuť aj myslím vo vystúpení pána ministra, spomínal, že by to mala posudzovať štátna inšpekcia životného prostredia.

Je nám jedno, kto to je, pretože my ako SPP nemáme záujem nič schovávať, ani nemáme môj záujem vám tu na silu niečo postaviť. My sme nie štandardný developer, ktorý prišiel z územia vyťažiť jednoducho elektrickú energiu, alebo ja neviem, nastavať vám sem mrakodrapy. My sme prišli sem vyrábať elektriku na to, aby sme vyrábali z obnoviteľných zdrojov, pretože ten je najlacnejší na to, aby sme...

To je porádný prd, ako to môžeš povedať?....

Ukl'udnite sa, pane. Ukl'udnite sa, tá diskusia tu beží celkom, tá diskusia tu beží celkom kultivovane,

tak ako môžeš povedať takú kravinu?

kultivovane tu beží, takže poprosím aj zostane...

Všetkých šáliš.

Pane, to len nie je v mojom popise práce ani.

No, ale to pre sebe je všetko.

Ukl'udnite sa, pane, ukl'udnite sa. Možno je tu teplo, dáme si prestávku. A môžeme si to vykonzultovať ak máte záujem. Takže znova. Takže ten proces som vám povedal, akým spôsobom funguje aj po dnešnom stretnutí, pretože mnoho z vás, ľudí, bude zaujímať, a čo bude ďal'. Ďalej bude presne to...

1:30:02

Pán Černý, dokončíme otázky.

Toto všetko vieme. Prepáčte že Vás prerušujem. Ja práve preto tých ľudí budem informovať, aby vedeli, že ten tieň z tej vrtule má dosah 4 000 metrov.

Ďalej, nedodržali ste vyhlášku, prvý dom je vzdialenosť 960 metrov, je tam tisíc. Bolo kedy si 3 tisíc, vylobovali investori tisíc, teraz lobujú na 600 alebo 700 metrov.

K tomu by som Vám povedal...Prepáčte, predtým ste nás nabádali že máme odpovedať,

Vy ste nás zastavili

že máme odpoveď za tisíc metrov? Tak, takže teraz v tomto vychádzame presne to, aby sme sa neminuli. Už niekedy, ak hovoríte o 960 metroch, z toho výskumu, ktorý tu máte, meraný v tých 24 bodoch, ktoré boli naokolo, je potvrdené, že kl'udne vám pre splnenie zvukových a hygienických noriem stačila niekde 450-tka. To je reálne, to je realita. My sa neschovávame sa za to... Zase na druhej strane...

Platí vyhláška, pán Černý. Platí vyhláška tisíc metrov, to ste nedodržali.

Z tohto hľadiska, ako posunúť vežu o 30 metrov doľava alebo doprava, nerobí pre nás žiaden problém.

Dobre, a posledné, ešte posledné, aby ste vedeli, my sme, - ja vás fakt poprosím normálne debatovať - lebo nech sa to nezvrhne, nech je to slušné, ono aj tak v podstate môžete dať pripomienky, nás už tam nazývajú všelijako, ale nevadí. Ale ešte by som chcela povedať, že mali sme, keď sme robili my tie debaty na Záhorí, tak sme mali aj Rakúšanov s tlmočnicou a proste sa ich ľudia priamo pýtali, že čo im to spôsobilo.

1:31:44

Povedali jedného dňa sa zobudili, starosta nepovedal nič, boli tri vrtule, teraz ich tam majú do 300, zle sa tam býva, zle sa tam žije. A ďalšia vec, majú drahšiu elektrinu ako tie, ako tie strany, ktoré proste veterné parky nemajú. Je to tak, ďakujem za pozornosť.

Pani Ondrušová, to není pravda, pretože ste mi nahrali na smeč. Pretože, pretože vy hovoríte, že ľudia tam odchádzajú pomaličky, zaujímavé je, že celá Bratislava sa sťahuje do tých prvých pohraničných oblastí,

ale Rakušáci sa odsťahujú.

To znamená, všetci sa tam sťahujú, to znamená, čo sa týka hodnota nehnuteľnosti rásť, môžete sa pýtať pána starostu, z 30 eur, ktorý predávali pred 20 rokmi, je dneska 110 eur, ktoré predávajú pozemky, a ani nepredávajú, dneska ich nekúpíte, pokiaľ nie ste priamo občan z tej danej obce, pretože už ďalej nemajú záujem sa rozširovať. To znamená, ten záujem nijako nepoškodzuje, ako keby ten projekt, nejako nepoškodzuje ani záujem ľudí a obyvateľov o tú danú oblasť z dlhodobej perspektívy. Môžem vám povedať zase inú štúdiu, ktorá tu je a ktorú merali - akceptácia veterného parku.

1:33:04

To znamená, mnoho ľudí, tak ako mnoho z vás, majú nejakú takú obavu, a radšej z tej obavy sa tvária, že ani by sme to moc nechceli.

To je realita, to poviem tak. V okamžiku, keby nainštalovali a robili tento výskum zrovna pred inštaláciou, tak 50% ľudí nemala ten záujem a po troch rokoch prevádzky tých 70% ľudí z tých 50%, takže dá sa povedať, že to číslo kleslo niekde na 14%, ktoré ľudia stále majú voči tomu výhrady. Ale len pretože až tou danou skúsenosťou, zistíte a budete vedieť, tak ako aj my, že tie vtáky až tak neodchádzajú, pretože neodchádzajú ani z celej Európy.

Že tá zver vysoká, alebo nízka, tie poľovné revíry sú v rakúskej strane úplne ďalej bežné a fungujú a produkujú ich a merajú ich. Ja osobne môžem povedať, čo nás po Rakúsku, ale asi by som povedal, že z hľadiska nejakých environmentálnych záležitostí by som povedal, že môžu byť ešte pre nás vzorom stále

Môžem Vás poprosiť? Viete nám dodať tú konkrétnu štúdiu, ktorú tu teraz spomínate?

O tej, o ktorej myslíte?

No o tej čo ste teraz spomínali. Teraz, teraz.

O akceptácii myslím veterných, píšem si ju.

Píšte, ale nemáte ju písať, máte ju povedať, takže taká existuje a ktorá to je. To sú také plané reči

Ale ja mám mnohé závery. Ale to je zrovna také plané reči, takže ak keby ste mali byť relevantná, tak by ste mohli povedať, že všetky tieto reči sú plané a jediná odborná štúdia je tá, ktorá tu predložená je v písanosti. Ďakujem. Takže ako by ste museli takýmto spôsobom interpretovať tie výsledky, ja nechcem samozrejme zachádzať do týchto debát.

Ak máte záujem o štúdiu, ktorú som pomenoval o akceptácii, ja som sa pýtal na to, že ktorú z týchto štúdií máte na mysli, o akceptácii veterných parkov po výstavbe, to znamená tento prieskum verejnej mienky, ten Vám vieme poskytnúť. To nie je žiadne tajomstvo. Ak si myslíte, že mali sme sem prísť s nejakým kamiónom dokladov, s prekladmi a tak ďalej, ten výskum sa robil v Českej republike, tak to vám môžem úplne povedať. Dobre, skúsme ďalšiu otázku. Ešte odpoviem. Počkaj, ešte zodpovieme

Odpovedajte na otázky

Teraz je ten priestor. My sme vás nechali spraviť prezentáciu, potom bolo povedané že diskusia. Diskusia znamená že si občania môžu povedať čo chcú.

Pani Ondrušová mala priestor koľko sa jej zachcelo,
1:35:39

Nechajte ma dohovoriť. Tieto veterné parky nie sú, to je likvidácia životného prostredia, to vy dobre viete, dobre to viete že je to tak.

To si nemyslím.

Máte tu v tejto vašej EIA, máte zavádzajúce údaje.

To si nemyslím.

Povedzte mi kde je tam leto, zima rozlíšené. Pretože zvuk a všetko sa šíri inak v zime, inak lete. Kde to máte?

Ako ste videli v tom videu a počúvali ste, tak by ste vedeli, že

Stále skáčete do reči.

Ale to ste chceli.

1:36:11

Nie, to som nechcel

Vy ste chceli odpovedať na každú otázku, aby ste odpovedal

Dovoľte mi aby som sa predstavil. Inžinier Juraj Klein bývalý starosta. A ja vám poviem iba otvorene, ja by som to nepripustil vôbec. Lebo na celom Slovensku, si uvedomme, má byť 660vrtúl'. Pýtam sa vás, je potrebné Slovenská republika, aby mala tieto vrtule? Nie. Sám minister životného prostredia, sám minister povedal, že máme dostatok elektrickej energie a vodnej energie, to je za prvé.

A za druhé, naše územie je husto osídlené a jednoducho tie vrtule nám zničia životné prostredie, aj z hľadiska turizmu, aj z hľadiska vody, kontaminácie pôdy a všetkého. A keď hovoríte, moment, a keď hovoríte o vtáctve a tak ďalej,

to máte ďalšiu tému len Vás upozorňujem

my sme sa tomu totiž venovali oveľa dlhšie ako vy, viete? My máme podklady od relevantných, aj zo zahraničných koľko vtákov to zničilo, ako to skontaminovalo pôdu. Odpovedzte mi na ten požiar, čo bol v zahraničí, čo tá vrtuľa horela?. Ako to zahasili?

Táto vaša otázka je irelevantná vo vzťahu zodpovedností v tomto projekte. My sme prišli prezentovať veterný park Drahovce a to znamená správu o hodnotení vplyvu na životné prostredie.

1:37:46

A vy chcete po mne, aby som reagoval, prečo horela turbína niekde v Španielsku. To je ako keby ste chceli, prečo zhorel autobus v Trenčíne. Takže do tej témy nechodíme. Ukl'dnime sa, ukl'dnime

Ja Vám poviem, ja som v roku 2001 robil na ministerstve vnútra na odbore krízového riadenia, požiarnici a tieto veci. Tak mi nerozprávajte že požiar pre vás nie je zaujímavý.

Ale je, v prevádzkovom poriadku.

Dostali by ste stavebné povolenie?

Súčasťou stavebného konania

Vy mi stále skáčete do reči.

Súčasťou stavebného konania, prepáčte, ja Vás nenechám hovoriť nepravdu, takže v prípade stavebného konania máte požiarny plán. Takže ak sa bavíme o téme....ja to mám doma. Ja mám Ľudia z Bratislavy sa sťahujú do Rakúska, a bežne tam žijú. Ale toto nie je téma tohto stretnutia. Láska sa prosím ukl'dnite alebo vyhlásim prestávku. Ja si myslím, že v okamžiku, keď chceme diskutovať kultivovane, pán s mikrofónom čaká na polozenie svojej otázky. Ak chceme ešte reagovať k predchádzajúcej dobe, máme tam ešte čo povedať. Ak chceme, ak vás zaujíma aj odpoveď, alebo vás zaujíma iba to povedať, vychrlit' sem

Dajte to tomu pánovi.

Pane , nech sa páči

1:39:22

Moje meno je Daniel Máčovský som z obce Vinohrady nad Váhom kde sa tiež plánuje takýto park s deviatimi až sedemnástimi vrtuľami priamo za našimi domami. Mám vysokoškolské vzdelanie prírodovedného smeru. Pracoval som v minulosti ako riaditeľ banky aj celoslovensky. Prešiel som rôznymi krajinami a posledného pol roka sa veľmi intenzívne venujem tejto problematike. Viem, že by tu mali byť aj miestni obecní poslanci, bolo by to teda na dobro veci. Výborne.

Viem, že je momentálne vyzbieraných viac ako polovica podpisov oprávnených voličov obce proti tejto investícii ktorá výrazným spôsobom zasahuje do života v každej jednej lokalite už len keď sa plánuje. V Nemecku, ako keď sa pozeráme na ten západný akože vyspelý svet, je 25 tisíc takýchto vrtuľ, to sa rado prezentuje, že proste kde sú už oni, ale zároveň je tam 1131 združení, iniciatív, asociácií a spolkov ktoré pomáhajú obetiam týchto veterných turbín. Ten negatívny dopad pre človeka, zaujíma ma aj príroda, zaujíma ma aj pôda, aj voda aj všetko, ale najviac ma z tohto zaujíma človek, o ktorom sa vo všetkých tých správach, hodnoteniach a posudkoch hovorí asi najmenej, tie dopady sú zdokumentované, my na Slovensku o tom hovoríme ako o novinke, ale vo svete, či je to USA, či to je Kanada či sú to západné krajiny ako Švédsko, Nórsko, Dánsko, Nemecko, Francúzsko, Španielsko, Rakúsko. Keď sa pozrieme aj na východ kľudne aj Rusko, India, Austrália sú ľudia, ktorí sa tomu venujú 20 rokov, sú o tom napísané knihy sú to napísané štúdie, a ten dopad je neskutočný.

1:41:14

Vo Švédsku po roku 2025 zakázali stavať veterné turbíny na súši. V Anglicku od roku 2015 nepostavili jednu veternú turbínu na súši, všetky stavajú 20 kilometrov od pobrežia, vzdialených na mori alebo oceáne, robia tam korelačné štúdie toho ako to vplýva aj na človeka, aj na všetko, tých negatív je obrovsky veľa a tie štúdie, ktoré tu máme - ono si najmeme nejakého akože odborníka, vedca, dneska keď chceme, tak vedecky zdokumentujeme aj to, že rádioaktivita je prospešná pre človeka. Číže problém je ten, že my týmto posudkom neveríme. To, že slovenská ornitologická spoločnosť vydá posudok, že je to negatívne pre vtáky a potom nejaký vedec akože povie, že to je mierne negatívne a potom to budeme sledovať jedná tá vrtuľa, má ich tu byť 7, investícia je za 70 miliónov to si spočíta každý na základnej škole, že jedná tá turbína 200 metrová stojí asi 10 miliónov eur, je to obrovská investícia, za tým veľa peňazí a neviem teda, keď sa to postaví, keď sa to potom bude posudzovať, či už vplyv na toho človeka. A to ten český starosta, oni to majú od najbližšieho domu 670 metrov to, čo rozprával, že tí ľudia z toho šalejú, že sú obdobia, nie je to vždy, záleží od smeru vetra, od viacerých faktorov, ten infrazvuk sa prenáša v závislosti od vlhkosti, od teploty od viacerých faktorov, sú na to rôzne metodiky merania, rôzne metodiky vyhodnocovania - že tí ľudia tam šalejú. Každý starosta ako upozorňuje, je to v tom tomto videu ktorý schválí takúto investíciu, a to súvisí aj s poslancami. To neviem, tí poslanci ktorí tu sú potom chcú vodiť deti do škôlky, chcú ísť do obchodu, chcú ísť niekam do krčmy, chcú ísť kdekoli, keď tu žijú, keď tu bývajú medzi tými ľuďmi, ako sa im chcú pozrieť do očí. A to už po tomto stretnutí nemôžu povedať že o tom nevedeli. To sa dá proste na základe nejakých krásnych štúdií, ale po tomto stretnutí určite nie.

1:43:23

Je to extrémne záťažový prvok. Za mňa by som povedal za posledných, neviem, 30 rokov možno najzáťažovejší projekt, či už pre Drahovce či už pre celé Slovensko, proste týchto projektov je obrovsky veľa. Za dnes tým SPP, prepáčte, že veľmi ubližuje ako značka, mám ju rád, úplne že hej, roky som ich vnímal ako stabilného, silného partnera, ale toto je čosi, čo píšú nám ľudia, ktorí žijú v Rakúsku, ako to na nich vplýva, ako nemôžu spať, ako to vyzabíjalo vtákov, ako to vysušuje pôdu, ako to vplýva na život, na kvalitu bývania.

Fyzicky som hovoril s človekom, ktorý obcestoval Španielsko a našiel tam oblasti, ktoré sú vysídlené, tí ľudia, nie že poklesli ceny, nie že poklesli ceny podľa nejakých štúdií o 1,2%, čo je proste absolútne smiešne, sú tam oblasti, kde tí ľudia mali nepredajné svoje nehnuteľnosti a vysídlili sa odtiaľ, doslova ich opustili proste, čo tam majú žiť, keď už sú s toho zúfali, už im s toho šibe, majú z toho neurózy, ako poruchy sústredenia, rovnováhy proste na to, že ďalšie srdcové problémy, ďalšie, ďalšie, ďalšie a ďalšie nedostatky. A to som hovoril s konkrétnymi energetikmi na Slovensku, hovoril som s vibroakustickým akreditovaným vedcom, ktorý hovoril, čím väčší priemer tej vrtule, tým nižšia úroveň infrazvuku a čím nižšia úroveň infrazvuku, tým šírenie na väčšiu vzdialenosť a tým väčší deštruktívny dopad na človeka. Čiže ono je to síce efektívne, ekonomické, že postavíme jednu vrtuľu, v Nových Zámkoch, ste hovorili, že jedna vrtuľa, tá veľká nahradí 10 malých, tu už hovoríte, že nahradí 4 malé, nevadí, niečo sa zmenilo, dobre, aj keby nahradila 300 malých, to je jedno, čím väčší priemer tých vrtúl, tým škodlivejší infrazvuk to vytvára v nižšej frekvencii, to je vlastne od 1 Hz po 20, tým väčší to má dopad.

Nemá to prakticky prekážky v priestore, dokonca vo vnútri budov sa to znásobuje. Máme výpovede niektorých ľudí, ktorým že úplne vibruje normálne nábytok, posteľ, proste čo vy môžete spochybňovať, že to je nejaký výmysel, alebo čokoľvek, ale to sú exaktní ľudia, ktorí tam žijú, ktorí to tam, to nie, že postavíme a potom to zistíme, a keď sa toto udeje, čo budete robiť?

1:45:44

Ja skúsím zareagovať, čo sa týka tej zvukovej štúdie, a pýtali ste sa, či bola robená v zime, tak ako ste počuli pána Ládyša, ktorý je odborným garantom vibro zvukoakustických v podstate výsledkov a štúdií, povedal, že ju robili pre najnepriaznivejšiu oblasť. A najnepriaznivejší stav, to znamená, keď je rozdiel medzi letom a zimou v šírení zvuku, tak to znamená, že asi áno, je. V zime je to asi horšie, lebo odrazivosť materiálu je väčšia, tak ju robili pre nepriaznivý stav, a to by malo byť to zimné obdobie. To je prvá záležitosť.

Nie je to tam uvedené. Prosím Vás, pán Ládyš nám ju môže ukázať? Ja som videl tie štúdie, ale tam sú iba predikcie. To sú len predikcie, to nie sú fyzické merania.

Nesúhlasím celkom s Vaším vyjadrením a dovoľm si mať opačný názor, pretože vy hovoríte o nejakých počtoch vrtúl ako keby ľudia teraz masovo idú ich odinštalovávať, čo sa v západnom svete nerobí. V západnej Európe ich máte 110 tisíc...

Presúvajú sa v...

Presúvajú sa, veľmi dobre Vo svete ich máte 400 tisíc. V praxi to znamená, každý rok máte

energetické prírastky, a ktoré vyhodnocuje agentúra energetická Európskej únie, ktorá hovorí o prírastkoch veternej energie, lebo to je delené, hej? Solárna každý rok vygeneruje takýto počet, veterná takýto počet, plyn, elektrina, atď., plyn, myslím ropa a tak ďalej sa vygeneruje v takýchto počtoch. Takže tých terawatt hodín vychádzajúcich z veternej elektrárne je z roka na rok väčšia a väčšia

Ide o to kde sa stavajú?

To znamená hovoriť o tom, ako keby, že ako keby Európa opúšťa veternú elektrárňu a elektrickú energiu nie je zmysluplné,

Zrušili si atómkys ...

Skúste držať tú líniu, ktorú sami chcete, aby som to dodržiaval, dobre?

Však ale netrepte voloviny, nešľapte si na jazyk, dobre?

Prepáčte, prepáčte.

Nebudeme musieť takto reagovať. Prečo sa presúvajú? Povedali ste že sa presúvajú, prečo sa presúvajú? Prečo sa presúvajú veterné elektrárne? Ja sa pýtam. Ved' tu nejde o Váš názor. Tu ide o to, aby ste nás počuli.

My hovoríme alebo prišli sme prezentovať a vrátim sa k jadru veci, závery správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie v danom konkrétnom mieste v daných konkrétnych podmienkach. Tuná nastalo, bolo viac ako ročné hodnotenie, viac ako ročné posudzovanie, sledovanie vtákov na základe fotopascí

Bavíme sa o infraštruktúre tu teraz, nie o vtákoch

Ten bol takisto meraný. Viete čo? Ja si myslím, nejaké pravidlá sme si dohodli.

Kde bol meraný infrazvuk?

Pane nejaké pravidlá sme si dohodli. A čo sa týka tohto

Pod 20Hz. Aké frekvenčné pásmo?

Meraný nebol. Bol modelovaný. Ale povedzte mi, ako sa má merať infrazvuk na niečo, čo tu nie je.

Na niečom, čo niekde stojí.

Áno, lenže to by ste museli nájsť tak, ako to bolo povedané, všetko to závisí aj od lokality, od miestnych podmienok.

To sa veľmi mylite...

To sa nemýlime. A nájsť identické miesto..

Identické nie, podobné.

Veľmi podobné je.. To je extrémne náročné.

Ešte raz, frekvenčné pásmo, frekvenčné pásmo tých zvukov aké bolo modelované?

Mám tu otvorenú akustickú štúdiu.

Pod 20 Hz, teda počuteľné zvuky

kde bol modelovaný aj infrazvuk.

Frekvenčné pásmo poprosíme

Áno, moment.

Dajme si to na monitor.

Bolo to, tu v akustickej štúdii, v tabuľke číslo 9, akustický výkon pre frekvencie 1 až 80 Hz, vrátane akustického výkonu s filtrom G, hej? čo vyjadruje vlastne infrazvuk. Frekvencia je od 1 až po 80 Hz.

Dajme si to následne. Aby sme sa si to povedali.

1:50:23

Môžem? Môžem pekne poprosiť? Tuto, tu to, tu to. Silvia Hudecová je moje meno. Som obyvateľka Drahoviec. A ja by som len chcela povedať, že aj v Drahovciach žije veľa ľudí ešte, ktorí dôverujú vedcom, a ľuďom, ktorí sa rozumejú svojim veciam. A chcela by som, aby možno neboli aj ľudia ovplyvnení alebo znechutení tým, čo sa deje a aby vnímali veci v takom širšom... Ťažko sa mi to vyjadruje, lebo človek si vypočuje veľa vecí. A je tu veľa ľudí, ktorí sú hlavne proti. A ľudia, ktorí sú za väčšinou nechodia na takéto stretnutia
Ďakujem vám veľmi pekne. Pekný deň, nech sa páči

1:50:52

Dobre, takže ja by som rada na to nadviazala práve na tých vedcov, ak môžem. A práve na tú akustickú štúdiu.

Táto správa, čo mám, je od pani Mariany Alves -Pereira, tu mám záverečné zhrnutie. Tá správa má 40 strán. Nechajte ma dohovoriť. Toto sú najdôležitejšie veci.

Ja som vám nepovedal, že mlčte. Ja som Vám povedal úplne jednoznačne, že teraz nie je priestor...

Je.

Neukazujte na mňa, prstom pane.

Nebud'te arogantný. Arogantný môžete byť na svojho zamestnávateľa.

1:52:02

Prosím vás, toto je len zhrnutie. Tá štúdia bude samozrejme poslaná. Ja len, aby tu ľudia vedeli. Pani Sylvia chcela počuť názory vedcov.

Toto je top odborník na svete z Medzinárodnej organizácie pre výskum akustiky. To je medzinárodná skupina výskumníkov, ktorej poslaním je skúmať akustické prostredia, najmä s ohľadom na vlastnosti, ktoré ovplyvňujú ľudí a zvieratá a publikovať výsledky. IARO je medzinárodná skupina výskumníkov, ktorej poslaním je skúmať akustické prostredie, najmä s ohľadom na vlastnosti, ktoré ovplyvňujú ľudí a zvieratá, a publikovať výsledky. IARO je držiteľom etického schválenia pre CSI-ACHE, občiansku vedeckú iniciatívu zameranú na akustickú charakteristiku ľudského prostredia, ktorej výsledky sa verejne šíria.

Autorka tejto správy, Mariana Alves-Pereira, má bakalársky titul z fyziky na Štátnej univerzite v New Yorku, magisterský titul biomedicínskeho inžinierstva v Drexel Univerzity vo Filadelfii, USA a doktorát z environmentálnych vied z Univerzity Nova v Lisabone, to je akademické prostredie, ktoré dáva právo pokrývať témy od zvuku, cez zvuky až po zdravie.

Ja by som vám doporučil, aby ste poslali tú správu na ministerstvo životného prostredia, aby ste sa mohli, aby sa oni mohli, teda posudzovateľ tejto správy, aby sa ňou mohol relevantne zaoberať. Prepáčte, aby ste sa mohli prerokovávať nejakú správu, o ktorej my ani nemáme..

Techniky počítačového modelovania na hodnotenie hluku emitovaného VTE sú väčšinou založené na číselných údajoch vyjadrených v decibeloch vážených stupňom A (dBA), čo znamená, že sa berie do úvahy len malá časť akustického prostredia, a to počuteľnejšia časť spektra. Čo znamená, že sa berie do úvahy iba počuteľný zvuk.

1:53:56

Použitie decibelov vážených podľa G, dBG ktoré údajne chránia pred obťažovanými je v rozpore s definíciami svetovej zdravotníckej organizácie týkajúcej sa nepriaznivých zdravotných účinkov spôsobených expozíciou hluku. Tu to ešte nie je, ale celá tá správa je urobená len podľa ISO normy, ktorá je na zvuk, a nie je tam norma ISO 7196, ktorá sa týka infrazvuku. Celá táto správa zhŕňa a vlastne najväčší nedostatok sú zakorenené vo vyhláske Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorá následne hlboko dezinformuje, zavádza a klame vládných úradníkov v rozhodovacej hierarchii a širokú verejnosť ohľadom zdravotných účinkov spôsobených akustickým výkonom, veternými elektrárnami na susedných obyvateľov a hospodárske zvieratá

Táto pani bojuje po celom svete. Na ňu sa obracajú a na ich organizáciu sa obracajú ľudia z celého sveta. Nie sú to len veterné elektrárne, sú to aj letiská a iné. Naozaj táto pani má skúsenosti, keď som sa jej spýtala, čo máme urobiť, keď sa to postaví – iba sa odsťahovať. Iné riešenie nie je.

1:55:10

Môžem vám povedať, ja som Vás nechal čítať Vašu správu. A preto hovorím, ak máte záujem, pošlite ju na ministerstvo životného prostredia. Tá správa sa samozrejme budú zaoberať týmto externí hodnotitelia a môžu ju posúdiť. A na to neni tá auditórium, na to ani Vy,

ani ja, aby sme mohli hovoriť o tom, že či táto správa tejto pani je nejakým spôsobom záväzná a relevantná. Je pre mňa zaujímavé to, že v tejto záležitosti sú európske krajiny, ktoré stávajú veterné turbíny v menej ako 500 metrov od svojich obydľí. To je realita. Stavajú ich z roka na rok viac, pretože nárasty, nárasty elektrickej energie vyrobenej z veternej OZE rastie., to je bohužiaľ táto realita.

Prepáčte ale to je zasa Vaša agenda. My hovoríme o infrazvuku

Môžem rozprávať, ale... Áno. Takže rastie.

Neodbočujme. Neodbočujme.

Takže rastie

Prepáčte, odbočujete.

A z toho vyplýva

Vy máte nacvičené svoje

Rastie a z toho vyplýva a z toho vyplýva a môžem dokončiť vašu vec, no, že znova by som povedal, znova by som povedal, sme v časti verejné prerokovanie správy o vplyvoch na životné prostredia. To znamená, že táto správa, keď máte záujem nám poslať ako protisprávu nejakú protisprávu, môžete ju to poslať. Áno.

Toto je verejné prerokovanie vašej správy. Vážený pán, počúvajte ma, tu si dali ľudia námahu

áno, dali si námahu

Neprerušujte.

Ukl'udnite sa pane

preštudovali všetkých 150 strán tejto vašej správy, ktorú si dovoľím nazvať paškvilom.

1:57:03

Pretože, pretože tuto konkrétne títo ľudia hovoria, že sú iné odborné názory a že tie vaše výsledky meraní a skreslení, ktoré tam máte a vyjadrení a záverov, nie sú správne. A hlavne, prosím vás, toto si uvedomme, celá správa bola spracovaná a vypracovaná na objednávku investora. Takže, takže, prosím vás, môžeme pochybovať či teda závery v nej uvedené sú naozaj relevantné.

A vy tu prerušujete ľudí, ktorí si dali tú námahu, že išli od bod po bode a štúdiu po štúdiu a hľadali Vaše chyby, lebo tam ich je X. Tá správa nie je dobrá, tá správa je obyčajný patok. Opakujem a stojíme si za tým. Budú pripomienky na ministerstve. Vy tu stále opakujete pardon do kola, že ste sem prišli niečo prezentovať. Ak ste prišli prezentovať, máte aj vedieť ľudom vysvetliť

..... litera zákona...

Ale vaša litera zákona tu teraz momentálne nikoho prepáčte nezaujíma, lebo ich zaujíma to, či

viete odpovedať na nejaké konkrétne veci, a vy vlastne neviete. Vy tu prisaháte od začiatku, že vy neviete odpovedať, lebo vy ste sem len prišli niečo prerokovať. Takže nechajte ľudí aby hovorili prosím vás tie konkrétne veci čo si dali námahu naštudovať, oslovili

1:58:38

Pani prosím Vás, prepáčte, ja len k tomu nadviažem, o tom že aká je správa o hodnotení pamflet a neviem čo. V prvom rade správa o hodnotenie bola predložená na ministerstve životného prostredia a bola ministerstvom životného prostredia zverejnená, bola podrobená analýzou či všetko zodpovedá tak ako má byť. To je jedna vec. To je jedna vec.

Ja, ja vlastne sa vrátim troška na začiatok, čo, čo som sľúbil, že poviem. Áno, rátali sme s tým, že dnešného verejného prerokovania sa zúčastnia hlavne občania, ktorí nesúhlasia. Ja pri svojich skúsenostiach z verejných prerokovaní málokedy som sa stretol s tým, že by verejnosť s nejakým projektom, a to sa netýka veterného parku, prišla s tým, že to víta všetkými dvadsiatimi. Ja hovorím o hociktorom projekte. Hociktorom projekte. To je jedna vec.

Druhá vec. To, čo nám tu citujete štúdie, áno, viem, lebo však samozrejme človek si, človek sa snaží získať aj z tej druhej strany nejaké poznatky, čiže aj to, čo vy hovoríte. Niektoré, nie niektoré, väčšina, väčšina tých štúdií vieme o nich, ale na druhej strane takisto sme si dali tú námahu, aby sme zistili aj kvázi, dá sa povedať, nezávislé štúdie, čiže vypracované inštitúciami, ktoré nie sú v tom na tej strane, ktoré presadzujú obnoviteľné zdroje energie.

2:01:00 Čo chcem povedať? Drvivá väčšina týchto štúdií, ktoré sú, ktoré sú viac aj z akademického prostredia, tak dávajú na dotaz to, že vnímanie vplyvov na hlavne zdravie obyvateľstva závisí už od začiatku od vnímania každého toho jednotlivca toho projektu. Je to pravda. Je to pravda.

A to sa netýka iba veterných parkov. Jednoducho, kto je negatívne nastavený od začiatku voči tomu, voči tomu projektu, tak samozrejme, že inklinuje, inklinuje k takýmto záverom.

Pozitívne, my to tu chceme. Ja sa opýtam, **kto vezme dotáciu a komu budú posilať faktúru za elektriku?** To povedzte, a nie to, čo je negatívne.

Ale toto, viete, to je otázka, ktorá sa netýka životného prostredia.

2:02:05 Prepáčte, čo sa týka, čo sa týka rotora. Rotor má 170 metrov, koľko váži – 30 ton? Vy tam spomínate, že vlastne v rámci nejakého protikolízneho systému - neviem - zastavíte to? Poletí sokol, zastavíte ho? Viete aký to má klopný moment? Keď budete zastavovať niečo, čo má 30 ton a obvodovú rýchlosť nejakú, že na konci tých vlastne lopatiek je 460 km za hodinu, tak vám to vyvalí celú tú konštrukciu zo zeme. Takže o tej ochrane je to jeden vtip. Druhý vtip je o tom, že je to plne recyklovateľné. **To nie je plne recyklovateľné.** Dobré, dobre vidíme a dobre poznáme tie fotky, kde na veľkom poli sú zahrabávané turbíny a tá, tá najmenšia časť je veľký buldozér, ktorý ich zahrabáva. To je ďalšia časť. O tej, o tej recyklácii, ste hovorili, že no, na nejaké 2 % to nebude možné recyklovať. Ale keďže sú to kompozitné materiály, tak oni spôsobujú - slnečná erózia, erózia z vetra a tak ďalej, pnutia, kmity a tak ďalej, spôsobujú, že sa jednoducho tá makroštruktúra narušuje. Vzniká z toho veľmi jemný odpad - čiastočky, ktoré sú menšie ako 5, ako 10 mikrometrov, spôsobujú priamo rakoviny pľúc a podobné.

Uvidíme, či to bude pokračovať, ale vaša štúdia hovorí o tom – dovoľm si prečítať, že: „... prevádzka navrhovanej činnosti nebude z hľadiska vplyvu uvoľňovania drobných častíc materiálu veterných turbín predstavovať žiadne riziko pre vodu, pôdu, ovzdušie a živé organizmy...“ Ale ona tá erózia vlastne postupuje tak, že ten spad niekam musí ísť a bude to v tej vode, pôde, aj v tých živých organizmoch, napríklad aj v nás, hej? Takže vyložene klamete, čo sa týka tej recyklácie. To je jedna vec. Nevieť si predstaviť, ako budete po skončení veterného parku vyťahovať 1000 ton zo zeme, hej, betónu, v hĺbke 4 m pre jednu turbínu. Prípadne keď tam natlačíte pilóty, ako to budete? Alebo to necháte na pleciach obce? Že vlastne keď to skončí, celý tento humus, tak skončí to na pleciach obce. Takže rád by som vedel, **ako chcete recyklovať tie listy turbín**, a ako vlastne nevytvárajú tie drobné častice, o ktorých som práve hovoril. Aj vo vašej štúdii ste mali, že vlastne znečistenie spadom z 5 až 10 mikrónových častíc je problémom Slovenska. (Celosvetový.) Minimálne.

2:05:23 Čo sa týka, čo sa týka vlastne likvidácie celého, tak celého, celého, celej tej veternej elektrárne, iste viete, že pri takýchto činnostiach sa každý prevádzkovateľ musí riadiť zákonom o odpadoch. Ten, ten jasne vlastne ukladá povinnosti pri každej, pri každej takejto aktivite, čo sa má robiť. Ako, mne to pripadá trochu pritiahnuté za vlasy, aby sme nechávali takéto množstvá základov betónových v zemi. To neviem, možno sa to robilo v deväťdesiatych rokoch, alebo neviem kde, ale v rámci povolenia tej stavby sú požiadavky a sú podmienky, čo treba urobiť po ukončení prevádzky. A to, a to vlastne je záväzné pre každého prevádzkovateľa bez ohľadu na to, či sa jedná o veternú elektrárňu, alebo sa jedná o hociktorú stavbu.

2:06:44 Ono v praxi to funguje podobne ako pri jadrových elektrárnach, kde počas celej prevádzky si budujú fond na následnú likvidáciu.

Vy hovoríte, že vytiahnuť 1000 kubíkov betónu alebo železobetónu zo zeme je nejaký veľký problém. V okamžiku, keď sa likviduje celý jadrový blok vrátane veže, cca 300 tisíc kubíkov, a jednoducho ten materiál, dneska tá cena toho materiálu je tak veľká – máme na mysli teraz betón je využiteľný - úplne krásne železo, je väčšia cena alebo je výhodnejšia z hľadiska lepšie rozobrať, pretože tá cena práce je menšia ako cena samotného železa. To znamená, to je tá recyklácia.

2:07:25 Vy ste ale ešte chceli, vy ste chceli ešte vlákna.

Ktoré neškodia.

Máme na mysli, máme na mysli... takto: mohol by som vám odpovedať na to, že práve takéto vlákna, podľa mojich informácií, sa vyrábajú tu v Drahovciach.

Áno.

A otázka toho je / áno / je to jedno/ presne tak, ja nehovorím, že vám ideme doporučiť ďalšie. Je to bežný výrobok pre bežnú produkciu. Tak ako máte túto plastovú fľašu – môžete sa baviť o tom, že nejaké mikročastice sme práve vypili a tak ďalej.

Je sakra vlákno a mikročastice

Dobre, takže u vás je to iné, samozrejme, pre vás je to iné. Pre vplyv životného prostredia tejto hodnotiacej správy je to takto.

2:08:29 Takže moje meno je Noro Klestinec, som občan Drahoviec a musím povedať, že potrebujem dať, budem pokračovať v tejto otázke, ale potrebujem dať tomu trošičku základ. Ide o to, že veľa ľudí doteraz, alebo drvivá väčšina ľudí doteraz v Drahovciach nedostala žiadnu informáciu a povedal by som, že doteraz zastupiteľstvo fungovalo spôsobom maximálnej možnej neinformovanosti ľudí a preto tu aj môžu vznikať určité reakcie, pretože v skutočnosti väčšina ľudí to dokonca ani nevie, ale majú už len 7 dní na svoje písomné vyjadrenie sa k niečomu, čo vlastne sa dneska dostáva do záverečného štádia. Nám to ale nebolo nikdy odprezentované a z toho dôvodu vlastne ľudia, nazvem to - nemali absolútne žiadnu možnosť do tohto procesu zasiahnuť.

Ja ale tvrdím, že všetci by mali počúvať hlas ľudí. Ja chápem vás, že prezentujete projekt, ale chápte aj vy ľudí, že toto proste jednoducho nechcú a majú na to svoje veľmi dobré dôvody. Na druhej strane mali veľmi málo času na naštudovanie.

Idem teraz ale k tomuto, čo sa týka tých odpadov. Vo vašej správe uvádzate: *„....Množstvá recyklovateľného materiálu ako aj množstvá vzniknutých odpadov nie je možné odhadnúť...”* Ako je možné na strane 25 konštatovať, že *„....sa nejedná o významné množstvá...”* keď množstvá nie je možné špecifikovať? Spracovateľ v jednej vete tvrdí dve úplne odporujúce si skutočnosti.

Pokračujem, citujem z vašej správy. „Nemecko: v USA už boli demontované viaceré turbíny. A teraz vaša formulácia: *„Veľká časť materiálov bola odoslaná na recykláciu”*. Toto sú termíny, ktoré sú nevedecké a absolútne irelevantné používať ako akúkoľvek informáciu v rámci nejakej štúdie, pretože veľká časť materiálov, každý si pod tým predstaví niečo iné. V každom prípade ste predtým spomínali o recyklácii 97%, ale ja sa pýtam, **ktorá časť z toho celého je tá, čo nie je recyklovateľná?**

Sú to predsa tie lopatky turbín! Mám dneska len veľmi hrubé číslo a môže byť mierne nepresné, ale celková plocha lopatiek v našom prípade bude približne 10 500 m². Samozrejme, verím tomu, že aj vy viete, aj my vieme, že tam bude prichádzať k oteru a že tie čiastočky počas životnosti sa uvoľňovať budú.

Takže vrátim sa k tomu, znova k vašej formulácii. *„Lopatky turbín boli niektoré rozdrvené a využité ako materiál na plnenie betónu a iné na stavebné účely. Spôsoby využitia a recyklácie lopatiek sú stále predmetom ďalšieho vývoja.”*

Takže žiadne riešenie, ale spoliehanie sa na budúcnosť, že za 20 rokov tá technológia bude, ale toto nám nestačí. Táto obec má veľký problém s nelegálnymi skládkami odpadu a toto je pre nás obrovské, obrovské riziko, ktoré my nedokážeme dneska žiadnym spôsobom ovplyvniť. Moja pripomienka je, že úplne absentuje informácia o recyklovateľnosti, respektíve spôsobu zneškodnenia lopatiek po vyradení z prevádzky, respektíve po ich demontáži alebo po páde následkom technickej poruchy.

Vieme, že na Slovensku jedna jediná elektrárňa, ktorá takúto technickú poruchu mala pred ôsmimi rokmi, dodneska stojí a nie je to odstránené. Nevieme prečo. Popísaná likvidácia železobetónového základu na strane 26 správy o hodnotení vôbec nepôsobí realisticky.

Osobne **žiadam doplniť konkrétne prípady, kde sa takto v praxi v EU postupuje v masovom meradle, kde sa základy takýchto veľkých rozmerov reálne bezo zvyšku**

rozoberajú. Chýba informácia o odstránení pilotov z podložia v prípade ich použitia. Tiež ju žiadam doplniť.

2:13:54 Pýtam sa, **ako je garantované odstránenie kompletnej stavby po skončení životnosti? Žiadame doplniť o povinnosť investora vytvoriť fond a alokáciu viazaných a dostatočných finančných prostriedkov na tento účel.** /Štátny fond./ Toto všetko vo vašej správe chýba. Spomínali ste, že je to bežné, ale vo vašej správe to chýba.

Aké je, posledná moja pripomienka je, **aké je množstvo a aké je chemické zloženie oteru častíc vznikajúcich opotrebovaním lopatiek počas prevádzky? Naozaj žiadame doplniť konkrétne údaje ku konkrétnemu typu vrtúl.** Ďakujem.

2:14:47 To je čo sa týka zverejňovania. Prvýkrát sme sa stretli zo zámerom veterného parku Drahovce s ako investor SPP asi pred 1,5 rokmi, kedy bol zverejnený tento zámer na Enviroportáli. To je kedy som spustil medzi vami nejakú petíciu, ak sa nemýlim. A prerokovávali ste to aj v zastupiteľstve. Takže minimálne rok a pol o tom zámere viete, pretože bola zverejnená v zmysle zákona na Enviroportáli. V zmysle zákona, tak ako to je, sme informovali, nie v zmysle zákona, v zmysle nadštandardnej dobrovoľnosti, sme boli dvakrát na zastupiteľstve informovať. V zastupiteľstve, v obecnom zastupiteľstve.

Máte pravdu. My nie sme informovaní zo strany nášho zastupiteľstva, starostu.

A to chcem povedať zase ďalšiu vec, hej, k tomuto, že v okamžiku, keď obec mala zverejniť niečo v zmysle zákona, tak to spravila s predstihom, hej? Nemala záujem to zho... či ste dostali vizualizácie, ktoré sme poslali starostovi, aby zverejnil na vašej stránke, tak ich zverejnil a vôbec k tomu ho zákon neukladal. Takže trochu by som bol opatrný v tom, či niekto zatajoval alebo mal zatajovať, my SPP určite nie. A mám pocit, že asi aj, pretože my sledujeme aj tie webové priestory, online priestor, takže asi si môžeme povedať, že tie vizualizácie veterného parku, ktoré máte na vašej stránke drahovce.sk, ste videli d'aleko skorej, ako pred možno aj pol rokom to bolo. Takže čo je to, to je čo sa týka tomuto. Tak isto sme boli informovať, potom sme boli informovať niekoľkokrát na poslaneckých grémiách o našich zámeroch a to by bolo asi k tomuto všetko.

2:16:36 Čo sa týka tých kompozitných materiálov a štúdie, ktoré sa vy odvolávajú, máme na mysli na ten oter. Primárne, primárne boli robené tieto štúdie na turbíny, ktoré boli na mori. Tam prostredie morské, čo sa týka veternosť, ktorá je dvojnásobne taká, ako je veternosť na súši, to znamená ako veternosť Drahovce v tej výške okolo 7, tak na tom mori máte niekde dvojnásobnú veternosť. aerosóly, ktoré vám zožierajú, rozleptávajú aj železo. Takže to je úplne bežná záležitosť. Všetci viete, lode, keď vidíte, akým spôsobom končia. Takže, takže čo sa týka toho, oter môže vznikať možno u tých morských, morských turbínach, čiže vznikne aj tak, ako oter vzniká aj na fasádach vašich domov, na autách, všade možne, tak vzniká aj u týchto turbínach, nehovorím že nie, ale určite v minimálnom rozsahu.

2:17:34 A ešte, aby som len nezabudol, prepáčte, pýtali ste sa, kde nájdete likvidáciu toho železobetónu, toho základu. No, nemusíte cestovať d'aleko, keď pôjdete najbližšie do Parndorfu, alebo do Schwechatu, tak tam to reálne uvidíte. My sme tam boli, práveže tým, že boli maličké, tak v predchádzajúcom období, v predchádzajúcom období sa robili diametrálne predimenzované, úplne rozdielne tie základy, aj hlbšie, aj väčšie. A myslím si, že tá prax

potvrdila to, že môžu ísť do vyl'ahčených konštrukcií.

2:18:04 Ale chceli ste vedieť, že kde sa to robí? Nemusíte ísť ani ďaleko. Pod'ťte do Jaslovských Bohuníc,

Kde sa to robí masovo?

Pod'ťte do Jaslovských Bohuníc, tam máte celú vežu, ktorú

2:18:12 Nie, nie, nie, o tomto sa nebavíme, bavíme sa o veterných elektrárňach.

Zrazu sa bavíme o veterných elektrárňach.

Nie, stále sa bavíme.

Nie, bavíme sa o likvidácii železobetónov. Vy hovoríte o tom, že likvidovať železobetón v zemi v základoch je niečo nepredstaviteľné. Môžete sa ísť pozrieť, ja neviem, čo vám mám dávať ako príklad - Artmedia Štadión v Bratislave?

30 metrov do zeme...

30 metrov do zeme, o tom sa baviť nemusíme, pretože 30 metrov do zeme ten základ takýto nie je. Takže tak ako ste mali v tej štúdii, ak sa bavíme o 3 a 5, a vy z jedného príspevku na druhý skáčete do väčšej a väčšej hĺbky. Ešte počkáme dve hodiny a bude to 150 metrov.

2:18:56 Dobre, ale aby sme sa vrátili k tým časticiam.

Dobre, takže pod'me k tomu jadru veci.

K tým časticiam aby sme sa vrátili.

2:19:02 Ten oter samozrejme je prirodzený u všetkých materiálov, ktoré existujú. A u tých, na ktoré sa odvolávajú tie štúdie, sú tie, ktoré sú morské a dosahujú dvojnásobné rýchlosti vetra vrátane, sú tie ovzdušia obohatené o aerosóly morskej vody, to znamená, čo už je celkom korozívne prostredie na všetky materiály, ktoré sú. Máme k tomu ešte niečo?

2:19:25 Nejaké, nejaké tóny. Vy určite poznáte to číslo./Pardon, je mi ľúto, ale nedostal som žiadnu odpoveď.

Na akú otázku by ste chceli odpoveď ešte? Povedzte.

Konkrétne číslo, dotáciu. / O mikročasticiach tá otázka... / Kto berie dotáciu, povedzte, za čo hrabete penáze, povedzte! Chcete vedieť za čo berú penáze? Oni dostanú z fondu zeleného penáze a to zakrývajú.

Musím povedať, musím vám povedať jednu zásadnú vec. Ak sa bavíte o eurofondoch, tak sa bavíte...

Nie eurofondy. Zelená energia.

Plán obnovy. Plán obnovy je záväzný, predsa vy musíte vedieť, realizácia do polovice roka 26. Bude stáť tento projekt v polovici roku 26? Však si odpovedzte sám. Asi nie. Ani stavebné

povolenie v polovici roku 26 mať nebude.

2:20:16 Ja by som vám chcela, prepáčte, povedať, všetko je na starostovi a vašich poslancoch. Takže vy by ste mali chodiť na zastupiteľstvo. Ja som tiež poslankyňa, a tam to riešiť. Tu je len prerokovanie. Ja vám ešte poviem, že SPP, čo my sa stretávame, je ešte najslušnejší investor, nie že by som si ich teraz zastávala. Ale to ste ešte nevideli arogantných ľudí, ale toto je všetko vecou obce, starostov a poslancov, ktorých ste zvolili.

Ďakujem za vaše slová, sú skutočne pozitívne. Okamžite, keď máte pocit nejaký iný, skúste prísť na pódium a kludne si to vyskúšajte, či len na nejakom superstar alebo niekde a uvidíte a predvádzať sa pred ... aké to je. Ale tam pokiaľ pridete prezentovať tému, ktorá nie je závideniahodná, pretože áno, to je najväčší ... pre rečníka, chodia sem väčšinou ľudia, ktorí, alebo ľudia chodia na prerokovanie tých, ktorí majú otázky sú negatívne naladení. Takže z tohto hľadiska asi, z tohto hľadiska si myslím, že to nie je úplne jednoduché. A za druhé je vás tu evidentná presila, to znamená prekrikujete sa jeden cez druhého. To znamená udržať diskusiu v nejakej kludnej forme na to, aby tu bola odpoveď-otázka, odpoveď-otázka je ťažké, pretože keď jeden niečo položí otázku, ďalší štyria chcú dopĺňajúcu otázku, hej?

2:21:38 ... tu bola otázka...**koľko ton sa uvoľní? Koľko sa uvoľní?**

To budete vidieť po projekte. Máte na mysli konkrétne...

Vy musíte mať odhad, vy musíte mať odhad... Takže u nás tu pretláčate niečo, čo nevíete, čo to je.

Hádame z krištáľovej gule.

Vy, vy nám tu pretláčate niečo, čo nevíete, čo je.

2:22:01 Môžem, môžem ešte, poprosím vás, ešte by som chcel jednu vec. Hovoríte o slušnosti. Áno, beriem všetko aj u nás. Ale uveďte si jednu vec. Pýtam sa: **Chceme vôbec tie veterné? Nechceme!** To je jedna vec. Druhá vec: **Chce ich Slovensko? Potrebuje ich Slovensko?** Nechce! Niektó nám tu diktuje zas, hej, proste niečo, čo my nechceme, čo nám bude ničiť životné prostredie, čo nám zlikviduje turizmus a všetko. Veď zoberme si, že atómová elektrárňa má 120 metrov výšku, áno, a koľko tieto naše majú, metrové majú mať 200. Tak si to zoberte, z hľadiska – vy pôjdete na cyklotrasu popod vrtule? Hovoríme o týchto časticiach, ktoré sa opotrebovávajú. Hovoríme o všetkom.

2:22:47 Vieme, že náš štát je sebestačný, hej, máme dostatok atómovej energie, máme dostatok vodnej energie, vyvážame, tak, jak vyvážame - nakupujeme, to už je druhá vec, to by si pán Dzurinda aj s Miklošom mali vstúpiť do svedomia, hej, lebo, alebo to ... skôr, by som povedal, aj zavretí za to. Takže tam, tam je problém a tam sa má riešiť problém. To znamená, najvyšší predstavitelia vlády by mali hľadať príčinu, **prečo predávame do Európskej únie?** Európska únia nám nadiktuje, za koľko máme nakupovať, keď my máme sami pre seba dosť. To je jedna vec.

2:23:26 Druhá vec je tá, že proste jednoducho sám minister životného prostredia pripustil, že nepotrebujeme túto energiu. Tak prečo by sme si mali zasviniť územie, našu Slovenskú republiku? A verte tomu alebo nie, tento názor, čo máme my, my sme neni žiadni, jak toto

nazval nás tam kolega? Dezoláti. Dezoláti! My sme neni žiadni dezoláti. Naozaj, my sme si našťudovali - taká partia, jak sa hovorí - sme si našťudovali pod vedením Janky, sme si všetko našťudovali a zháňali sme si materiály aj zo zahraničia, zovšadiaľ.

2:24:05 Zistili sme, že ľudia nie sú informovaní, takže sme na vlastné náklady si aj porobili letáky a poroznášali sme ľudom, aby sa dozvedeli. Lebo viete, no on si prečíta EJU (EIA), a keď si prečíta EJU (EIA), je tam veľa, veľa nepresností, je tam veľa klamstva doslova a do písmena. Sú tam zavádzajúce proste veci, hej, ktoré sú dané napríklad na výšku vrtule – poviem 115, ale my budeme mať 200. To znamená, že už nesedia tie prepočty. To len znamená, samozrejme, že tie pripomienky dáme na životné prostredie, samozrejme, tak ako treba. Ale povinnosťou bolo, ako sa hovorí, starostu, ľudí toto informovať už dávno, už keď o tom vedel prvýkrát. Mal sa tomu venovať viac.

2:24:54 Ja ho nechcem kritizovať, že povie, že sme nejakí dezoláti, on to teda nepovedal, hej, bol to niekto iný, ale proste jednoducho tu sa jedná o to, že tí ľudia, keď sú neinformovaní a prečítajú si vaše, tak vám veria. A keď vám veria, no tak to schvália. A potom, keď ich oklamete, jak sa hovorí, a príde k tomu, že životné prostredie naše bude papá, hej, samozrejme, tak potom čo? Potom budeme plakať? Potom už bude neskoro.

To znamená, že keď nezastavíme tú výstavbu, darmo už potom budeme monitorovať. Vieme dobre, že aj tí vtáci, veď my máme aj koľko vtákov ročne zahynie v tých oblastiach a tak ďalej. Číže proste tu sa jedná o to, že pochopíte, že tí občania sú informovaní možno dva týždne, možno týždeň, hej, proste, takýmto spôsobom. Takže sa nečudujte, že niektorí sa rozčulujú, lebo niektorí takto idú. No a samozrejme, asi toľko by som chcel povedať. Ja viem, že vy ste investor, že vy o tom rozhodujete. Viem, že finančné prostriedky idú na to a tuším 660 má byť po celom Slovensku tých vrtúl, tak nejak, neviem. Takže proste sú tam niektoré tie veci, ktoré musia zastaviť niekde inde. Ale my ako občania máme právo sa vyjadriť a takisto máme právo aj protestovať. Ďakujem.

2:26:19 Pokúsím sa zareagovať. Veterná energia má stabilizačný účinok na celkovú cenu energie. To znamená, že, poviem vám, neni drahšia, vychádza z jednoduchého prepočtu, keď si ho uvedomíte, nepodlieha kurzovým rozdielom a nepodlieha ani nejakým nákupom, to znamená burzovým cenám. To je jedna taká tá výhoda, využívate, využívate prírodný zdroj, ktorý je, kúpite turbínu a fungujete – niečo podobné ako solár. Rozdiel medzi tým solárom a veternou turbínou je v dvoch základných veciach - nechcem odbočovať príliš od témy, aby sme nestrácali čas - je len v tom, že na 1 MW solárnej energie potrebujem 1 hektár plochy, kdežto na 6 MW mi stačí 2500 m², máme na mysli 6 MW výkonu veternej turbíny. Takže sú to desatiny oproti tomu. Takže ak chceme byť takí, by som povedal, že chrániť ornú pôdu, tak asi sa pokúsime prikloniť k tej veternej elektriny, na úkor teda tej solárnej. Cesty - to je, to bolo v tej správe, ktorú sme aj my dávali, že my sa cestám, ktoré my hodláme využiť, máme za povinnosť spraviť plán dopravnej obslužnosti, to znamená, že cesty máme povinnosť rozšíriť, stabilizovať prechody a obnoviť.

2:27:45 Samozrejme, záber pôdy – využívame tie cesty, ktoré sú tam už teraz položené. Využívame tie, ktoré sú tam obvyklé, ktoré sú tam tie cesty. A ten záber, ktorý je – nemám záujem klamať vás – ten záber, ktorý tam je, je dočasný. To znamená, že áno, než sa rozloží žeriav, než sa postaví tá turbína, ako ste videli na tých fotkách, a hlavne tá vežová časť hore, tak ten záber je väčší. Preto sa robí mimo sezón, sezónneho obdobia, to znamená mimo vegetácie a následne sa rekultivuje tá plocha. A zase ako ste

videli na tých fotkách, že tam obilie rastie takmer, takmer až k samotnému stožiaru. Takže toľko, čo sa týka, že či potrebujeme veternú energiu alebo nie. Je to, je to jedna, jeden záväzok v podstate aj krajiny, ktorý k tomu dáva. Nedala ho táto vláda, dala ho tá predchádzajúca, že máme generovať nejaké počty megawatt hodín v rámci veternej energie. Takže my len naplňame to, čo je napísané a čo sa náš štát zaviazal, nejaká štátna spoločnosť. Robíme čo je tento, to čo nám ukladá zákon. Chcem vám ale povedať, že jadrová elektrina alebo jadrová elektrárňa vo Francúzsku je najčastejšie zastúpená na 67 % z jadra, a napriek tomu majú veternú energiu myslím na nejakých 24 %. To znamená, nemôžeme si povedať, že vykryjeme zo všetkých, pretože ak si povieme ten ďalší jadrový blok, tak, ak ste videli - čítali, môžeme sa baviť o 15-tich, 20-tich rokoch, keď bude vystavaný. Takže, ale není to téma dnešného dňa, hovorím, baviť sa o jadre, tu není ten priestor, kde sme prišli prezentovať ten projekt, ktorý je a teda chceli by sme sa vrátiť k tejto záležitosti veternej energie.

2:29:36 Som rád, že uznávate to, že my sme nikoho nenazývali dezolátmi, to je vyjadrenie z niekde z iného, nie od nás. A za druhé, ešte uistenie v tom, lebo máme na mysli, máme na mysli, že, a bolo tu také, zaznelo to určite, že ako keby sme vás tou správou chceli oklamať, alebo niečo, a že čo potom, keď sa to postaví neviem, ...

2:30:00 Dobrý večer, pán Černý, ja by som vás rada prerušila.

Prepáčte, ale tá réžia je v mojej strane.

Ja viem, ale práve to chcem aj povedať, že vy ste veľmi nešťastne zvolený facilitátor tohto stretnutia, pretože ostatní nemajú možnosť sa vyjadriť. Nedostávajú toľko priestoru, nie je to win-win. Takže ja, ak môžem, si zoberiem slovo, už mám druhýkrát mikrofón. Rada by som sa predstavila, lebo teda musím sa a rada by som sa.

2:30:29 Volám sa Adriana Urbanová, pracujem ako prednostka Mestského úradu v Leopoldove. No som predovšetkým spolu s mojou rodinou obyvateľkou obce Drahovce. Budem čítať, aby som z tejto košatej témy nevybehla.

2:30:42 Pri posledných komunálnych voľbách som vložila do rúk dôveru poslancov obecného zastupiteľstva a starostovi obce. Spoliehala som sa na ich úsudok a rozhodnutia, ktoré vnímam doposiaľ ako občan veľmi pozitívne. Dnes však k tejto téme nepovažujem úsudok a rozhodnutia smerujúce k správnym, a preto som sa rozhodla zúčastniť sa verejného prerokovania a vyjadriť svoj názor a svoj nesúhlas s vybudovaním veterného parku v katastri našej obce.

Nebudem sa vyjadrovať k negatívam, ktoré zo sebou veterné turbíny prinášajú. Toho tu odznelo už veľmi veľa. Ja so všetkým súhlasím. Najzávažnejšie ja vnímam ako šírenie infrazvuku z veterných turbín a s tým súvisiace choroby - únava, závrat, nevoľnosť, migrény, porucha sústredenia, zvýšený krvný tlak, srdcové arytmie, tinitus a podobne.

To, čomu sa určite chceme vyhnúť, je stroboskopický efekt. Je to odleskovanie, v podstate slnka na lopatkách, veterných turbín a nočné preblikávanie. Spôsobuje to okrem iného psychické problémy. Nestačí táto analýza, ktorú vypracovala spoločnosť Envis, ktorá uvádza v prvej vete, že veterné elektrárne sú v čase prevádzky zdrojom optických emisií. Prevádzka, ako sme videli, je deň, večer, noc.

Efekt blikajúceho tieňa je pomerne výrazným vplyvom na životné prostredie, v okolí veternej elektrárne a za ideálnych podmienok dokáže veterná elektrárňa vrhnúť tieň až 4500 metrov dlhý. Na Slovensku v súčasnosti nie je hodnotenie efektu blikajúceho tieňa formálne ani obsahovo nejako podchytené nejakými zákonmi, vyhláškami. Kto chce si môže túto rozsiahlu štúdiu prečítať na internete. Ja som si ju prešla a tým, že nie som laik, tak ja iba môžem povedať, že ja to vnímam, že ten problém tu bude, a my nebudeme mať žiadnu legislatívnu oporu v tom, aby sme sa nejakým spôsobom chránili, pretože tá legislatíva na Slovensku nie je. Primerané hodnotenie vplyvov projektu na územie sústavy Natura 2000 vypracované pánom magistrom Nechajom mne úplne stačí na to, aby som nesúhlasila s vybudovaním veterných parkov.

Bolo to tu spomenuté viackrát, malo by to za následok presídlenie vtákov, ktoré sú chránené, možno aj úhyn a to, že by dané, dané vtáky narážali na to, že by kolidovali s veternými turbínami. Je to tam uvedené, takže mne to úplne stačí. Mnohé zdravotné negatíva tu spomenuté spojené so zničením pôdy v okruhu 20 kilometrov od veterného parku a s úhynom a migráciou chránených druhov vtáctva výrazne budú vplývať na zníženie kvality života desiatok tisícov ľudí žijúcich v katastrofálnych územiach nielen Drahoviec, ale aj Veselého, Dubovian, Boroviec, Piešťan, Kocuríc, Trebatíc, Veľkých Kostolian. Zaujímané územie zasahuje pod rám hydrogeologickej a inžiniersko-geologickej štúdie pána doktora Pirmana do ochranného pásma druhého pásma prírodných liečivých zdrojov v Piešťanoch.

Podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva, podotýkam z roku 2020, nie je zakázané prevádzkovať v tomto ochrannom pásme veternú elektrárňu. Otázne však je, či zákonodarca a Ministerstvo zdravotníctva v roku 2020 uvažovali vôbec s takýmto trendom budovania veterných elektrární, aký momentálne nastal. Pretože prevádzkovanie veterných turbín nie je spomenuté ani v prvom pásme a tam by sa to možno aj žiadalo.

Možno by bolo vhodné oslovenie Štátnej kúpeľnej komisie v zmysle zákona o prírodných, prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch a podobne. Tento zákon sa viaže na túto vyhlášku, ktorá sa používala. Keď je projekt veterných parkov taký prospešný, **prečo má investor potrebu ponúkať nejaký finančný príspevok vo výške 10 tisíc eur na veternú turbínu na rok?** To je príspevok na základe akého zákona? Alebo na základe akej zmluvy? To bude zmluva o spolupráci, lebo spolupráca predpokladá výhodnosť pre každú stranu.

2:34:45 Tak tam v podstate obec Drahovce získa ten benefit tých 70 tisíc eur a SPP získa čo? Stavebné povolenie? Lebo ja neviem, **ja keď idem stavať rodinný dom ja mám najskôr priniesť finančný príspevok do obce a mne bude stavebný zámer schválený? Keď budem tu chcieť kafilériu alebo baterkáreň, stačí priniesť finančný príspevok a mne bude schválený tento stavebný zámer?**

Prepáčte, ale ja strácam dôveru voči takýmto orgánom územného, územnej samosprávy ako aj takémuto orgánu verejnej správy, ktorému stačí priniesť finančný príspevok a bude mu schválené hocičo. Ďakujem.

2:35:32 Pozrime sa na ďalšie prezentované „pozitíva“ pre obec. Fotovoltická elektrárňa na streche materskej školy. Rada partnerstva, v ktorej má obec Drahovce svojich zástupcov, má

voľné opatrenia 212 a 222 - Zníženie energetickej náročnosti verejných budov a OZE. Ak je tak veľmi potrebná fotovoltika na stene, na streche materskej školy, ktorá je v období najintenzívnejšieho slnečného žiarenia zatvorená, nech sa páči, požiadajte o eurofondy obec Drahovce cez Radu partnerstva, sú tam voľné finančné prostriedky. Medzi pozitívami, ktoré investor uvádza, je tiež vysprávka chodníkov a ciest po dobudovaní po výstavbe veterných parkov. Ale to je povinnosť zo zákona. To nie je žiadny benefit.

Rovnako preplatenie výdavkov vzniknutých v súvislosti so zmenou územného plánu. Je to legislatívne zakotvené. Môže to byť, proste, je to povinnosť. Nie je to žiadny benefit.

Rovnako je povinnosťou odvádzať daň, a o tom sa asi rozprávať nemusíme. Pozitívom v zahraničí napríklad v Rakúsku je fakt, že vyrobená energia zostáva v obci. Veľa obcí je vo výrobe elektrickej energie samostatných. V tomto prípade to tak nebude. Ide o vyvedenie elektrickej energie do verejnej elektrizačnej sústavy. O živote a zdraví ľudí a nespočetného množstva živočíchov a o kvalite pôdy a podzemných pôd rozhoduje momentálne 9 poslancov obecného zastupiteľstva v Drahovciach. Na ustanovujúcom zasadnutí ste podľa zákona o obecnom zriadení zložili tento sľub:

„Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem riadne plniť svoje povinnosti, ochraňovať záujmy obce, dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecné záväzné právne predpisy a pri výkone svojej funkcie poslanca obecného zastupiteľstva ich budem uplatňovať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.“

Páni poslanci, keď budete postupovať podľa tohto kategorického imperatívu, je možné, že sa vám nejaké dvere zatvoria. Možno sú to práve tie, cez ktoré prechádzate každý deň. Ale ja verím tomu, že sa vám otvoria nejaké iné a lepšie. Pretože na tejto zemi ešte stále platí: čo zasejeme, to budeme žať.

2:23:57 Pokúsím sa reagovať tak, ako som si dával poznámky. Určite k téme stroboskopického efektu sa vyjadria kolegovia.

Čo sa týka - hneď na začiatku ste povedali o optickej emisii. Každá budova je optickou emisiou. Každý billboard je optickou emisiou. Všetko to, čo vidíte, je optická emisia. To, čo je trvalo spojené so zemou. Takže to je to aj áno, aj veterná elektrárňa je optickou emisiou. To je fakt. Je vystavená, takže to je to, čo máme k tomuto.

2:38:26 Povedali ste otázku k typu benefitov a na základe akého štatútu. My si nijako nezachádzame a nijako sme nespájali nejaké povoľovanie, povoľovacie procesy spolu s vstupom naším do regiónu. Jednoducho, my vstupujeme do regiónu a v rámci projektu, ktorý SPP má, volá sa Dobrý sused. Podobným spôsobom ako aj Jaslovské Bohunice prispievajú do rozpočtu obce. Takisto Jaslovské Bohunice ako obce každoročne dostávajú nejaké finančné prostriedky na to, aby dokázali obyvateľom zmierniť tieto následky, vyhovieť a zmierniť to, že majú tam ten optický efekt alebo tú optickú emisiu. Takže toto je ten, toto je otázka tohto tu. Je to klasický zmluvný vzťah, klasický zmluvný vzťah o partnerstve dobrého suseda, ... u nás volá.

2:39:17 Druhá vec, ktorú ste chceli povedať, je územné plánovanie. Územné plánovanie, v zmysle zákona, je povinnosťou obce. To znamená, ak aj my sa rozhodneme preplatiť časť

územného plánovania, máme na to... nákladov, ktoré vyžiada si zmena územného plánu v súvislosti s veterným parkom, tak áno, je to benefit našich zákonov. Pretože je to záležitosťou primárnej obce, hej? Obec má robiť územný plán. Tá si ho od nás zabezpečí. Áno, my to bereme ako benefit, v tomto zmysle, že my si tieto záležitosti a vôbec si potrebujeme zmenu územného plánu spraviť aj iné zmeny. To znamená, nie iba otázky v extraviláne, jednou vetou doplniť, že možná výstavba veterných parkov, tak môžeme, samozrejme, sa asi v tomto bude jeden nejaký balík, aby sa dalo povedať. Takže čo je, to sa týka zákona územného plánovania - to sme si povedali. Benefit - to sme si asi zodpovedali. Či chodníky, alebo cesty? Áno, to sú klasické vyviazané investície.

2:40:27 My sme sa na našich stretnutiach s poslancami častokrát aj bavili o tom, že tak nám teda povedzte projekty, ktoré sú pre vašich Drahovčanov ako keby také zmysluplné, ktoré si myslíte, že teda by bolo vhodné podporiť na to, aby sa im žilo lepšie v tejto obci a pozerali sa na nás ako investora a ...

Prepáčte, ako poslanec si takú tému nepamätám.

Skúste aj posledné zastupiteľstvo a uvidíte. Takže skúste a myslím, nie to posledné vaše, kde sme neboli prítomní, kde ste mali tendenciu o nás bez nás rozhodovať, ale my sa tomu nestráňime. My rozhodujeme o sebe a o tejto obci. Áno, ale tak samozrejme asi je ... normálnej spoločnosti si pozvať partnera do druhej strany. Ale my vaše aj poslanecké iniciatívy...

...podobne kultivované ako jednoznačný prejav cielený k ľuďom... a veľmi málo priestoru a komunikáciou.

Nerozumiem, nerozumiem vašej otázke...

Takže chápem, prečo nerozumiete. Všetko preto robíte, aby ste nerozumeli.

Prepáčte, to nie je náš. Ja som sem šiel a viac ako 2 hodiny, 3 hodiny, prezentujeme závery tejto správy. A vy povieť, že v zásade my cielene sa tvárime, že nerozumieme?

My vám predkladáme, dávame vám návrhy, dávame vám návrhy, ak máte nejakú štúdiu a máte pocit, že táto správa nie je dostatočne relevantná, pošlite to na Ministerstvo životného prostredia. Ani vy, ani my nie sme tu od toho schopní posúdiť, že či má pravdu pani, alebo má ten pán pravdu, alebo ten pán. Pardon.

2:41:55 Pardon, v prvej časti som počul, že ste hovorili váš pán v okuliároch, nepamätám si meno, poslať len na životné prostredie, alebo aj na obec? Sú dve možnosti, alebo jedna možnosť?

Primárne posudzujúci orgán je asi ministerstvo životného prostredia. To bude robiť posudok k tejto záverečnej správe. Takže ja by som logicky to posielal asi tam, kto to dokáže reálne vyhodnotiť. Pretože tak ako ste aj počuli, slovenská inšpekcie životného prostredia, ak teda to tak bude, bude hodnotiť túto správu. Aj na základe vašich pripomienok, ktoré sú z dnešného záznamu, aj na základe toho, čo tam vy odošlete.

My sa neschováваме, ani si nezjednodušujeme žiadny proces. My ako investor SPP sme mali možnosť vstupovať do tohto projektu aj ako strategická investícia, zjednodušiť si ten proces.

Tí, čo poznajú v podstate trochu legislatívu, existujú niektoré druhé projektov, ktoré keď sa vyhlásia za strategické, my ako 100% podnik vlastnených štátom...

To je vyhrážanie

Nie, nie, počkajte. My sme nikdy k tomuto nevstupovali, ani nemáme ten záujem, pretože ideme štandardným spôsobom ako ktorýkoľvek iný developer.

Ako nie štandardným spôsobom, ponúkame navyše benefity pre obec, pretože keď si pozriete, tu máte všelijaké haly, rôzne výrobné haly alebo centrá. Nepamätám si, že ktorýkoľvek iný developer by prišiel a povedal viete čo, ja vám budem prispievať okrem daní z nehnuteľností ešte do rozpočtu nejakými prostriedkami a za druhé, keď skončím, tak si to so sebou zlikvidujem. To sa vám tu asi nedeje.

Mám na mysli v tých logistických centrách, ktoré máte popri diaľnici a všetci s nimi žijeme. Keďže takých investorov príliš veľa nie je, takže nemajte zle srdce na SPP z toho, že snaží sa naplniť energetickú politiku Slovenskej republiky. Dobré? Takže to len aby sme si povedali tieto veci na pravú mieru, samozrejme niečo.

Malú vec potrebujem doplniť ja. Mám za to, že keď pošle obec pripomienky na životné prostredie, má to vyššiu váhu a vyššiu relevanciu, lebo obec je štatút. Občan, keď pošle pripomienky, môže byť akokoľvek dôležitá, je to jeden z piatich miliónov.

Ale myslím si, že spravte ako vy uznáte za vhodné. To je vaša záležitosť, do toho my nevstupujeme. Aj obyvatelia, ktorí sa prihlásili z Drahoviec a z okolitých obcí, sú dotknutými osobami. Hej? Tie zoznamy je napísané vzadu, takže každý z nich má ako keby relevantnú váhu, pretože zákon nerozlišuje medzi tým, že tento je váženejší pán ako tento a tento je menej váženejší ako tamten. Pristupuje rovnako ku každému. Ale to je vaša vec. Nechcete po nás, aby my sme vám povedali pošlite to hentam a tamtam. Vy sami viete najlepšie.

Pýtame sa informáciu.

Vy sami viete najlepšie. Ešte by sme sa mohli vyjadriť k tomu stroboskopickému efektu.

Dobre, čiže. Eee..

Ja by som chcela aby pán poslanec, pán poslanec kládol otázky. To šaškovanie si nechajte pre seba. Občan má názor a môžem ho povedať?

2:45:03 Dobré, takže ja dám odpoveď a potom teda môže teda ďalší rečník. Lebo občania prišli zbierať informácie a Ja vám ďakujem všetkým, že ste prišli. Naozaj nemám toho veľa. Ste určite aj vyčerpaní z tohto rozhovoru. Ja čo chcem povedať je, že si vážim, že ste prišli. Každého, koho presvedčil investor, že táto investícia na základe informácií, ktoré získal, je vhodná pre našu obec, v poriadku, rešpektujem to. A každý, kto sa teda sa nestotožnil a údaje, komunikácia a jednanie bolo nedostatočné, tak u mňa môže podpísať na tomto stretnutí občiansky nesúhlas, kde prejaví svoj zá.. nezujem o tento projekt. Dobré, to som vám chcel povedať ja. Samozrejme, jedná sa o občanov Drahoviec.

Môžem otázku ja? Môžem otázku ja? Keď je to také fantastické, ešte chcem povedať, ďakujem

SPP a komunikácii z obce, že konečne sa teda projekt volá Veterné parky a nie EOZ (OZE). Možno občania už aj vedia, čo to je. Bolo to po mnohých, mnohých intervenciách poslancov, keď sme sa snažili. A hovoríte o informovanosti.

Sám som to opakovane vytýkal, nie som ideálny a ja by som to mohol robiť lepšie. Vy ste chodili na obecné zastupiteľstvo hodinu pred zastupiteľstvom, kedy ste nám, nie vy, dostali sme informáciu, príd' o hodinu skôr. No ja som nevedel, že sa jedná o projekt SPP a Veterného parku.

Ak by som to vedel, zoberiem si dovolenku, spravím čokoľvek, zaujíma ma to. Dobré? To je to, čo som chcel povedať. Tuná sa hlási host'.

Dobrý deň moje meno je Dagmar Máčovská, ja by som chcela ešte povedať na obhajobu týchto ľudí. Možno vykrikujú, možno sú agresívni, ale ja si myslím, že by sme si mali uvedomiť, že sa to stavia pri ich domoch. Oni k tejto zemi majú aj citový vzťah, oni tu majú svoje deti, svojich vnukov, majú tu pochovaných svojich predkov.

Vy prídete, ponúknete im nejaké možno, teda benefity, aj keď sme počuli, že to vlastne benefity ani nie sú. Za vašimi domami to možno nemá výraz, ale týmto občanom ide o ich domy, o ich pozemky, o ich budúcnosť. Aj lásku k tejto zemi.

A po.. po druhé, keď ste vraveli, aby sme boli teda konštruktívni a venovali sa vašej prezentácii, tak za mňa, čo som si tie slajdy stihala, nie všetko som si stihala prečítať, sa mi zdajú neskutočne všeobecné. Jediné, čo to malo spoločné s Drahovcami, bol nadpis a mapka. Inak sú neskutočne všeobecné, my sme sa tam vôbec nikde v žiadnom slajde, neni napísali, ako bude ďaleko prvá vrtuľa od obývaného domu. To tam nikde neni, žiadne číslo. Neni tam. Nebolo to tam nikde som to nepovedala tam nikde. Bolo to len, že je to primerané a je to bezpečné voči, ale neni tam číslo uvedené. Potom, po druhé, bolo tam napísané, že to podzemie, kde sa budú stavať, je stabilné. Teraz sme... tam to bolo napísané. Teraz sme sa dozvedeli, že je to vlastne povodie Váhu, že je behave, je tam štrk, takže tento podklad vôbec nie je pevný. Po druhé, ***z vlastnej skúsenosti, boli sme v Čechách, v obci, kde takáto 130-metrová turbína stojí. Keď postavili základ, tiež si mysleli, výskumy samozrejme prebehli, tak ako aj tu EIA prebehla, no napriek tomu, keď sa ten základ postavil, začala sa voda tlačiť okolo betónu hore.***

Museli spodnú vodu odkloniť. Momentálne ľudia prišli o vodu v studniach, pretože ten spodný tok bol odklonený. Len aby nevymývalo tú betonáž, ten základ.

2:49:27 Že, veľakrát sme počuli aj od vás, že nemáme to podložené, nemáme tu nejaké výskumy. Ale mne toto celé príde, že keby ste sa teraz zbalili a s týmito slajdami prišli do úplne inej obci, že by to tam sedelo aj na nich. Takže ja sa pýtam, ako konkrétne ste sa venovali čisto tejto obci? Pretože počujeme, že vlastne aj tie údaje, ktoré tam máte, by malo byť tam pred všetkým iba pravdepodobne.

Pretože skutočné výsledky budete mať len vtedy, keď už tu na týchto územiach, na tejto pôde tie vrtule budú stáť. Zatiaľ je to všetko iba v rovine teoretických výpočtov. Dokonca ten pán vo videu povedal, že urobili tieto výsledky z údajov, ktoré im dodal investor. Tam to bolo povedané, ten pán to povedal. Takže on dostal nejaké číselné, alebo neviem, aké údaje, z ktorých vychádzal. Ale on tu fyzicky nebol. On tu tie merania neporobil, neurobil.

Teraz vás preruším, ak pán hovorí o tom, ktorý údaj, ktorý dostal, tak od typu vrtuli. Od nás my sme zadali, že áno, my budeme používať pre tento model typ vrtule Siemens, myslím, alebo ktorý tam je.

Siemens Gamesa 6,6 170.

Takže tieto údaje dostal od nás, tak isto sú voľne dostupné, keď si zakliknete veterné turbíny.

Takže my sa tu môžeme baviť len v teoretickej rovine. Nie ako fakt, nie ako o fakte. Pretože je to čisto len teória. A to je jedna záležitosť. A druhá je, vtáky boli pozorované počas jedného roka. Lenže predsa vieme, že sú rôzne cykly v prírode. Takže ten jeden rok je málo. Meteorológovia nedokážu počasie predpovedať poriadne s presnosťou desať dní.

Tak ako to vieme predpovedať na 30 rokov, koľko je životností tých vrtúl. A po ďalšie, to už je môj posledný vstup. Žijeme v kapitalizme. A dobre vieme, že v kapitalizme kvantita prevláda nad kvalitou. A všetko je ovládané peniazmi. A človek, živé bytosti, sú kde si až možno na desiatej priečke, čo by tak nemalo byť. Lebo skutočne tam, čo sa týka človeka, tam nebolo a jeho bezpečia tam nebolo absolútne takmer nič spomenuté. A tie výsledky a štúdie, ktoré tu prezentovali ľudia, ktorí im si dali svoj voľný čas a obetovali, aby tieto výsledky zohnali, tak vy ste ich úplne. Arogantne. Možno zosmiešnili, je silné slovo, ale spochybnili ste ich určite. A ja si myslím, že to neni fér, pretože oni tu bojujú o ich vlastnú zem, oni tu majú majetky.

Keď niekto spraví štúdiu z Francúzska a chce ju aplikovať na Drahovce, tak my vám tiež nedonesieme EIAu z Anglicka a nepovieme - takto to bude. Ideme na konkrétne miesto. konkrétne súradnice umiestnenia na konkrétne migračné trasy. A je to otázka samozrejme interpretácie. Vy si poviete, že či 12 mesiacov vám zazná byť pre pozorovanie vtákov málo alebo veľa, niekomu veľa, niekomu málo. V zásade chcem povedať, potom sa ale nečudujeme, že aj diaľnica trvá 20 rokov. Hej to tak jednoducho je hej, hej. Takže to je v zásade, môžeme sa dohadovať takto čo pre jedného je dobré, pre druhého je slabé. A opačne, my sme prišli prezentovať tú správu, ktorá je, ak máte k nej pripomienky a chcete aj vedieť otázky, tak si myslím sme pripravení ich zodpovedať.

Mám otázku, poprosím. Čas. Tu som.

2:54:40 Dobrý večer. Už sme prešli do večera. Opäť občan Drahoviec, Ján Hýroš. Pri prvom stretnutí na aj s vami ako s investorom na obecnom zastupiteľstve bolo prezentované obci, že táto investícia prinesie stabilnú dodávku elektrickej energie do Drahoviec. Bolo prezentované, že občanom táto investícia zníži cenu elektrickej energie a bolo aj prezentované, že máte vybudované vlastné elektrické vedenie, ktoré nie je prepojené so slovenskou elektrizačnou prenosovou sústavou. Ale ja nechcem k tomuto. Ale k podobnej téme, ktorej sa venuje energetické hodnotenie energetického výnosu veterného parku. Ja to nazvem veterných turbín.

Pár výňatkov odtiaľ, **autori, ktorí túto analýzu vykonali alebo túto technickú správu, boli kvalifikovaní, ale nespĺňali požadovanú prax, nakoľko boli absolventmi inžinierskeho štúdia a ten druhý, ktorý bol overovateľ a správu skontroloval, bol takisto dva roky po doktorandskom štúdiu. Možno by bolo dobré a nie možno, ale určite, aby tieto výsledky verifikoval nejaký profesor alebo nejaký človek, odborník,**

ktorý má dlhodobú skúsenosť a nie je dva roky von z univerzitného štúdia. Ale pôjdem ďalej ku konkrétnemu obsahu tejto správy.

Správa konštatuje, že vzhľadom na niekoľko odchýlok od nemeckého technického usmernenia TR-6 sa toto hodnotenie veterných zdrojov považuje za predbežné. Čiže na ministerstvo je tak predložené len predbežné hodnotenie a neviem, kedy sa dočkáme, akože celkového hodnotenia, nakoľko toto predbežné hodnotenie, ako budete počuť, obsahuje množstvo a množstvo pochybení a možno sa tu dostaneme aj k niečomu až závažnejšiemu. Neboli uplatnené žiadne straty súvisiace s účinkami wake efektu z ďalších susedných veterných turbín.

Páni občania počúvajte, ktoré môžu byť postavené v budúcnosti a preto má to územný plán alebo územný taký tvar písmena H, lebo tam sa už zrejme predpokladá s výstavbou ďalších turbín. Budem pokračovať ďalej. Merania, čo sa týka vetra, lebo odvolávali ste sa na mnohé dáta, ktoré ste merali, boli merané na 9 km vzdialenej veži stožiaru DRA 200 umiestnenej v katastri obce Jaslovské Bohunice a samotná táto veža je o 30 metrov vo vyššej nadmorskej výške.

Čiže 9 km ďaleko a 30 metrov je vyššie. A môžem ísť rovno, aby som nezdržoval k výsledkom alebo konštatovaniam tejto konkrétnej správy, k tým meraniam, ktoré ste vykonávali na tejto veži. **Anemometre, tie slúžia pre občanov na meranie rýchlosti vetra, neboli nakalibrované podľa predpisov MEASNET zariadením uznaným MEASNET DKD alebo podobnou nadnárodnou normalizačnou inštitúciou. Okrem toho sa na mieste pohárových anemometrov používali ultrazvukové anemometre. Vrchné anemometre neboli vhodné na toto hodnotenie z dôvodu veľkej výšky merania 200 metrov. Preto bolo potrebné na toto hodnotenie použiť nižšie namontované anemometre.**

Jedným z dôsledkov tejto stratégie je, že nebol v dispozícii žiadny skutočný horný anemometer. Vertikálne namontovaný s minimálnou vertikálnou vzdialenosťou medzi anemometrov a inými. Použité anemometre nepodliehali voľnému toku.

Konštatuje to všetko správa Vami podaná na ministerstvo životného prostredia. Nebolo k dispozícii žiadne meranie tlaku vzduchu. Snímače teploty, ako aj záznamy údajov, nie sú kalibrované.

Nebol k dispozícii žiadny smer vetra meraným veternou ružicou. Neviem z akého dôvodu, lebo veterná družica, pardon ružica je vyhodnotená viacerými inštitúciami, aké napríklad SMU a je dostupná. Pôjdem ďalej.

(2:59:00) Je tu veľké množstvo odchýlok, ale toto len k tomu meraniu dá. Toto je konštatované v tej správe, že boli merané nevierohodne a to by sa nemohlo stať s nenakalibrovaným meradlom, ja neviem ani na univerzitnej pôde, ani pri žiadnom overovaní ani nejakej technickej správe, ktorá ide na ministerstvo životného prostredia. Potom v súbore technických dát, kde ste počítali, že aké prevádzkové obmedzenia môžu plynúť na zníženie výkonu.

Prevádzkové obmedzenia, opatrenia na zníženie hluku, neuvažovali ste žiadne, čiže nerelevantné. Tieňové miery blikania, žiadne, nerelevantné. Ochrana živočíšnych druhov netopiere, žiadne, nerelevantné. Manažment veterného sektora, nerelevantné. Obmedzenie

externej elektrickej siete, žiadne, nerelevantné. Potom sa už dostaneme k výsledkom, veľmi zaujímavým výsledkom, asi ktoré nie sú nikde na tejto Zemi, kde celková účinnosť týchto veterných turbín konkrétnych bola 90,3%, 89,8%, 80 až takto môžeme pokračovať.

A najnižšia hodnota je 80,1% a najvyššia 90,3%. Tam bola zjavne urobená chyba, hej, mali ste sa dostať pri tomto vyčíslení, pomôžem vám na 25% pri najslabšej turbíne až na 29% účinnosť. Ale ani tieto údaje určite nebudú vierohodné.

Dostaneme sa k tomu prečo. Poviem vám, čo je to maximálna teoretická účinnosť veterných turbín. Je daná takzvaným Belzovým limitom, čo je 59,3%. To znamená, že žiadna veterná turbína nemôže premeniť viac energie vetra na mechanickú. Kapacitný faktor, reálna ročná vyťaženosť hovorí, koľko turbína vyrobí reálne v porovnaní s tým, keby bežala nepretržite na plný výkon. Ale samozrejme, nepretržite nebeží. Ani tuná by nebežali tie turbíny nepretržite, lebo tu sa často mení vietor, je tu nízka intenzita vetra. Tie dáta sú od SHMÚ dostupné a merajú sa dlhodobo. A minimálne databázu od roku 1986 som prešiel celú a dôkladne. A tam boli takisto namerané veterné ružice a všetko.

Pre informáciu. Ak tuná sa, no dostali sa páni, v tejto EIAi sa dostalo SPP na účinnosti 90%, alebo budem korektný na 80%nú najnižšiu hodnotu. V Rakúsku je účinnosť veterných turbín alebo teda kapacitný faktor 23-28%. V Dánsku na pevnine je to 31% a na mori 40-50%. V Belgicku na pevnine 34%, na mori 43%. V Holandsko 23% na pevnine a novšie majú 28% na pevnine. More až do 50%. V Nemecku pevnina 24% na tých veľkých rovinách, čo majú pri Severnom mori. A na mori 34% až 42%.

V tom Rakúsku viete tiež, že to je veľká viedenská panva otvorená do priestoru. V Európe je na pevnine priemer 24% a more má priemer 34%. A vy píšete 80-90%. Ale budem korektný, pomýlili ste sa, malo to byť podľa tých hodnôt, čo ďalšie uvádzate 25-29%, čo sú značne nadhodnotené a podľa mňa, môjho názoru manipulatívne hodnoty. Používali ste Global Wind Atlas to ste uviedli v zdrojoch, ale o tom budeme rozprávať za chvíľku. V tejto štúdii vyhodnotenia energetického výnosu bolo použitých 13 kusov literatúry v celej správe. To je, prosím vás, pre výskumnú správu žalosťne málo, lebo tie niektoré literatúry sú normy, na ktoré je povinné sa alebo nevyhnutné sa odvolávať. To je aj na bakalársku prácu a aj na stredoškolskú odbornú činnosť málo. A vy si určite niečo také pamätáte.

No a potom prejdeme k tomu záveru tejto správy. Tento odhad energetického výnosu nespĺňa požiadavky nemeckej technickej smernice a kvalitatívne kritéria spoločnosti Deutsche Wind Guard. Pretože neboli spracované všetky relevantné aspekty. Táto správa je preto charakterizovaná len ako predbežný odhad. Nasledujúce aspekty nie sú v súlade s nemeckým technickým opatrením šesť. Niekoľko odchýlok súvisiacimi s meraniami. A to sú opäť tie anemometre, miestne meranie nebolo v dispozícii, čo sa týka tlaku vzduchu, hustoty vzduchu a preto bolo potrebné aproximovať pomocou dostupných databázových údajov na meraného bodu. Ale aproximovať z jednej meteorologickej stanice vzdialenej 9 km. Prečo ste nepoužili viac meteorologických staníc? Len tak sa dá aproximovať. Od neznámeho typu anemometra nebol vykonaný žiadny klasifikačný test pomôcky, preto sa odhaduje neistota týkajúca sa typu anemometra.

3:05:20 Dokumentácia merania podľa literatúry 12 nebola k dispozícii pre meranie na mieste,

relevantné miesto. Najmä neboli poskytnuté informácie týkajúce sa typu anemometra, klasifikácie a histórie merania, údržba výmeny a tak ďalej, čo bránilo správnej konverznej konverzii údajov z anemometra použitým vhodných kalibrovaných parametrov. Údaje z merania boli prijaté v konvertovanej podobe. Môžeme si predstaviť, akým spôsobom boli konvertované. Takže správnosť prevodu nebolo, možné overiť pomocou DWG. To sa pri posudzovaní neistôt konkrétne nezohľadnilo. Nie je nám známe prečo.

Ale prejdem ku súhrnnej správe, ktorá už mala zapracovať pripomienky ministerstva, čo sa týka merania vetra. Do súhrnnej správy bolo dodaný zdroj z Global Wind Atlasu, kde vyhodnocujete v presných súradniciach rýchlosť vetra a zisk vetra, čiže rýchlosť vetra v metroch za sekundu a zisk vetra vo wattoch na meter štvorcový turbín.

Jedna turbína má 750m^2 v približne plochu všetkých troch listov, do ktorých bude tlačiť vietor. Vyhodnocovalo sa to vo výške 150m, kde Global Wind Atlas uvádza pre Drahovce rýchlosť vetra $6,49\text{m/s}$ a zisk vetra 352 W/m^2 . Vy však uvádzate pre túto istú konkrétnu geografickú polohu a rovnakú výšku $6,9\text{ m/s}$

To sa zdá možno malý rozdiel. Ale zisk vetra rastie kvadraticky a tam uvádzate nie 352 W/m^2 , ale až 420 W/m^2 . Nerozumiem, ako je toto vôbec možné a domnievam sa, **že takáto manipulácia výsledkov predkladaných na ministerstvo životného prostredia hraničí až s trestnou činnosťou**. Ja sa toto domnievam.

Pre porovnanie Rakúsku, lebo všade je tvrdená, aj tu je vyhodnotená tá účinnosť vyššia ako v Rakúsku. Tak teda porovnáme si hodnoty. V týchto 150m, kde má podľa Global Wind Atlasu rýchlosť vetra u nás $6,5\text{m/s}$, tak v Rakúsku pri Neziderskom jazere je to $8,05\text{m/s}$.

A tak je to približne rovnako na celej Viedenskej panve. A to je konkrétne v mieste Veterného parku. A zisk vetra nie je tak, ako u nás 352 W/m^2 . Je to 571 W/m^2 . Čiže zásadne vyššie. A nerozumiem tomu, ako my môžeme nemať vyššiu účinnosť. To nejde o to, že to je modernejšia turbína, vyššia turbína. Ak aj siahame, alebo chcete siahať z tú turbínou, ktorú nechceme, do výšky 200 m, tak tam je u nás 7 m za sekundu rýchlosť vetra a zisk z vetra 443 W/m^2 . A v Rakúsku je to $8,7\text{ m/s}$ a zisk z vetra 712 W/m^2 . Oproti našim 443 W/m^2 . Takže ja nerozumiem tomu, vyhodnocujete 90 %. Som tolerantný, nech je to tých 25 až 29 %. Ale my prekonávame Rakúšanov. ***Pritom tu takéto vetry podľa reálne nameraných hodnôt SHMU za celú históriu, odkedy majú merania a takisto podľa Global Wind Atlasu, na ktorý sa odvolávate, ale dáta, ktoré sú dodané na ministerstvo hospodárstva, sú zjavne zmanipulované.***

3:10:03 Takže neviem, ako vám takéto výsledky vyšli. Mám podozrenie, že boli zmanipulované za účelom prezentovania výhodnosti a môžem vás uistiť, že Slovenské univerzity ako Slovenská technická univerzita, Žilinská univerzita, Slovenská akadémia vied, sa v minulosti veľa krát venovala aj za bývalého režimu. Veterné elektrárne nie je stará myšlienka. Stavali sa aj predtým a Československá republika bola by schopná aj vtedy vyrobiť. Samozrejme, dnes sú moderné prostriedky, výpočtové, materiály sú moderné, technológie sú moderné, ale keby sa to oplátilo, tak tie veterné turbíny by postavili už aj predtým. A upriamim tu pozornosť na tie veterné turbíny, spomínané na Cerovej, na vrchu Cerová ktoré sú štyri. Tie veterné turbíny tam už stoja veľa rokov.

Jedna turbína je havarovaná cez 8 rokov, doteraz ju nikto nemal záujem opraviť. Zrejme sa to a som o to presvedčený, že tomu majiteľovi sa to ani neoplatilo, lebo ten výnos taký nie je, aby mu to vôbec pokrylo tie náklady na opravu. No a keby ten zisk tam na tom vrchu, ktorý má o mnoho lepšie parametre, aj z tohto Global Wind Atlasu, alebo z reálnych meraniach, keby sa to oplátilo, tak tie turbíny takisto by nahradil novšími.

A ja som presvedčený, že túto investíciu, ktorú chcete priniesť do Drahoviec proti vôli občanov, chcete len a len kvôli tomu, aby sa využili peniaze z plánu obnovy, ktoré majú pokryť 90 % tejto investície, takisto veterná energia ako fotovoltaická energia je dotovaná, to a vieme si pozrieť každý, alebo kto má záujem, jej cenu na burzách alebo aj spotovú cenu tejto energie. A ďalšia záležitosť, z ktorej bude mať investor zisk a my len tie všetky pomenované nedostatky, ktoré nám tu ostanú a ktoré nám budú trápiť život, je emitovanie emisných povolení ako tohto obnoviteľného zdroja elektrickej energie, s ktorými budete ďalej obchodovať a predávať ich záujemcom, ktorí vlastne produkujú emisie a sú povinní si ich nakupovať. Ďakujem za pozornosť.

Ďakujem to bolo vyčerpávajúce a budeme V podstate si myslím...

Pre mňa to nebolo vyčerpávajúce, ďakujem.

Určite ďakujem za váš príspevok, určite je poučný, ale musím povedať, že ste si vo svojom príspevku tak trochu odporovali. Lebo na jednej strane sa hovorilo, že v zásade tá rentabilita toho je, kde si úplne inde a na závere ho zakončili tak, že vlastne je to ziskové.

Pre niekoho, pre niekoho. Ziskové sú pre vás, ale reálne keby sa mali splatiť za to, čo vyrobí, tak sa nesplatia za dobu životnosti. Preto sa tu nikdy nestavali, ani nebolo uvažované s ich výstavbou.

Nestavali sa preto, pretože pri technológiách 1 MW a menej, tak ako mali v Rakúsku, sa to neoplácalo. To je realita. Tým, že technológia pokročila a umožňuje 6,6 MW v jednej turbíne, tak je to trochu iná káva.

Vidíme účinnosti, pane aké sú tu z vášho zdroja.

Potom sa vás opýtam, určite kolega odpovie aj na tú veternosť a na ten prepočet. Teraz je otázka toho, ako potom fungujú ďalších 100 tisíc veterných parkov a turbín v Európe.

Pane, medzi horami, v dolinách. Povedzte mi príklad dolinách.

Môžete ísť aj, môžete ísť aj tuto do Rakúska susedného do Maďarska.

V dolinách poprosím, príklad v dolinách. V Rakúsku je viedenská platňa pre Kristove rany, tu sme medzi kopcami. To je viedenská platňa, to som veľmi dobre povedal už predtým, ak ste počuli, otvorená, otvorená platňa viedenská.

Účinnosť toho vetra pri 8 a pol rýchlosti je väčšia, niekde okolo 700, ste povedali na meter štvorcový, kdežto u nás pri 6, v Drahovciach pri 6 je to niekde 420, ste povedali, že tak sme to

uviedli v tom materiáli. Takže menej..

Nie, nie.

Je to v poriadku potom.

(3:14:53) Nie, nie, to nie je v poriadku vy ste uviedli vyššiu účinnosť. 420 W/m², to som ja uviedol.

Vy ste uviedli, že v našich materiáloch je uvedené pri rýchlosti vetra 6.

Trošku ste to nadhodnotili. Kryste pane. Vy ste uviedli 420 a podľa zdroja je to 350. Takže domnievam sa, že to je zavádzanie a manipulácia s rýchlosťami.

Ale kolega, to si myslíte.

To nie je, že ja si to myslím, ja som o tom presvedčený.

Ak sa môžem tomu vyjadriť, lebo Wind Atlas, SHMÚ, kalibrácia, podobné veci, Wind Atlas bol použitý v návrhu. To bol ten prvotný nejaký zámer, v ktorom boli použité tie dáta, ktoré boli z toho Wind Atlasu, ako hovoríte. Následne ako ministerstvo životného prostredia stanovilo rozsah hodnotenia, kde určilo, že potrebujú ročné merania, sme oslovili to SHMÚ, z ktorého teda máte dáta aj vy, či majú v dispozícii dáta z tej veže. Ako ste povedali, vrchný anemometer nefungoval. Išli sme nižšie, čiže bolo to o trošku nižšie.

Ale merania neboli nakalibrované.

Ale to v zásade sa nevylučuje tým, čo ste povedali, že tá veža je o 30 metrov vyššie, ako je vlastne toto prostredie. Takže de facto sme asi na rovnakej nadmorskej výške tým pádom.

Nie, pane, nie ste. Tá veža je vyššie a turbína nižšie.

V zásade tie dáta, ktoré sme získali, boli trojročné, z ktorých sa vytvoril ten model.

No, doplním. Ja by som chcel vedieť zdroje dát, lebo tu na nie sú žiadne uvedené. Sú to len dáta z jedného stožiaru, čiže nedá sa aproximovať z jedného miesta.

Ale príslušné dáta o tlaku vzduchu a všetko. Rýchlosť vetra, tlak vzduchu. Rýchlosť vetra bola presne z tej veže, ktorú hovoríte. Toto je bežná vec, že sa postaví niekde aj ten LiDAR a meria z jedného miesta.

Ale 9 kilometrov ďaleko a 30m vyššie?

Je to je to v rámci tej normy, v rámci posúdenia a výpočtov a tá vzdialenosť bola akceptovaná zhotoviteľom tej štúdie, akože sú to dostatočné dáta na to, aby vyhodnotili relevantný model pre dané územie.

Prosím vás, táto správa, konštatuje, že neboli dodržané tie normy.

Neboli dodržané tie technické kritériá, čo sa týka anemometrov, ale oni dopĺňajú to, že tu nie je problém investora a SPP, ale problém prevádzkovateľa toho daného stožiaru. Čiže my

sme vychádzali len z toho, čo sme mali k dispozícii a aj na základe toho urobili, myslím, že kvalifikovaný výpočet, a preto sa aj zvýšila tá výdatnosť na ten meter štvorcový vo Wattoch. Lebo tá rýchlosť toho vetra je trochu vyššia z tých dát a výpočtov z tej štúdie oproti tomu Wind Atlasu. Takže preto ten rozdiel.

3:17:53 Pane, vy **uvádzate priamo fotografiu alebo Print Screen z Wind Atlasu a tam máte tu nadhodnotenú hodnotu pri rovnakej výške. To vyzerá na fotošop tam.** A poprosím vás, tie merania boli nenakalibrované. Takže prosím vás, podľa akej normy toto mohlo byť posúdené, ako vravíte, že to je v poriadku? **Podľa žiadnej, nenakalibrovaných meradlom sa nemôže niečo hodnotiť a už vôbec nie správa takejto úrovne na ministerstve životného prostredia.**

Pokiaľ tam boli nejaké nedorozumenia nezrovnalosti, v prvom rade sa s tým vysporiadame my na našej strane. Ak to ministerstvo vyhodnotí ako závažnú pripomienku a potom sa môžeme baviť o tom ďalej. Momentálne ministerstvo vyhodnotilo ako oprávnenú štúdiu, ktorá spĺňa všetky náležitosti a aj merania.

3:18:50 Ďalšia vec, ktorá tam bola spomenutá, plánov obnovy. Nepočítame so žiadnou dotáciou z plánu obnovy. Veterný park v Drahovciach je rentabilný aj bez dotácie.

Spomínali ste, že máme vedenie, ktoré je mimo slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy. Tým vedením ste možno mysleli tých 22 kV vedenie v tých jednotlivých turbín, ktoré pôjde do Maduníc. Tam sa to transformuje do vedenia 110 kV, ktoré prechádza z alebo do Piešťan.

Hneď doplním. **Toto vedenie bolo prezentované, že už existuje.**

Nie.

Áno tak to bolo. Ja som bol na tom obecnom zastupiteľstve, **ja som to konkrétne rozporoval a bol som presviedčaný, že áno, to vedenie existuje a že nie je prepojené so slovenskou elektrizačnou prenosovou sústavou. A to neexistuje, že by nebolo. Alebo že o ňom niekto nevie.**

Tak to nebolo, preto nemôže existovať.

Boli ste na tom zastupiteľstve?

Bol som tam na zastupiteľstve.

Existuje aj záznam z toho obecného zastupiteľstva, takže nedá sa to nejak spochybniť.

Ešte tú stabilitu dodávky elektrickej energie a zlacnenie...

Môžem pokračovať s ďalšou pripomienkou?

Možno ešte zareagujem to čo načrtoľ pán kolega, plán obnovy. Ja viem, odkiaľ máte že 90% dostaneme dotáciu, ktorý možno samosprávy. Akýkoľvek subjekt, ako veľký podnik tak ako my, sme klasická, a vystupujeme ako všeobecná klasická, klasická spoločnosť akciová, dosahujeme maximálne možnosť mať 45%, to je prvá vec. Za druhé, tak ako som povedal, plán obnovy

vám končí v marci, niekde v roku 26, do marca 26 asi nekopnete ani do základného kameňa, takže plán obnovy, to by muselo v marci 26 ten veterný park stáť a musel by vyrábať a produkovať energiu. Takže stále tu opa.. omieľa takú mantru, že my to robíme kvôli tomu, lebo my tu chceme čerpať nejaké zdroje z plánu obnovy, to neni náš cieľ, my potrebujeme mať zelenú energiu, zelený zdroj, ktorý má byť využívaný v prospech Slovenskej Republiky, to je všetko.

Tú stabilitu sa vyjadrite.

Otázky stability a nestability, to sú, to sú, prepáčte to ťažko sa môžeme k nej vyjadriť, lebo v okamžiku o tom rozhoduje distribučná sústava.

Prosím vás, už momentálne je nestabilná frekvencia v elektrickej sieti práve vďaka obnoviteľným zdrojom elektrickej energie a nedávno sa takisto stalo v Španielsku, že dve, konkrétne fotovoltické elektrárne, tým, že ich zatienil mrak alebo bol tam výpadok, tak spustili reťazovú reakciu, elektrické ochrany to nezachytili a výpadok, tzv. blackout, čiže úplná strata elektrického napájania, bola prenesená zo Španielska do Francúzska a do Portugalska a opätovné obnovenie dodávky elektrickej energie trvalo až 12 hodín.

Ja by som na záver aj Vám poďakoval na zodpovedanie týchto otázok a chcel by som povedať, že dôležité je, že my, občania Drahoviec takúto investíciu nepotrebujeme. **Elektrickej energie máme dostatok, máme jej prebytok a po nabehnutí elektrárne Mochovce jej budeme mať ešte viac, čiže ešte väčší prebytok. Tieto zdroje vôbec nepotrebujeme a hlavne vzhľadom na to, že poškodzujú životné prostredie, poškodzujú životné prostredie pre ľudí. Majú veľmi veľa negatívnych dôsledkov.** A za mňa osobne poviem, že ten vizuálny dopad, ktorý bol hodnotený ako že to je najväčší dopad na krajinu, mne by až tak neprekážal, ale to je na každom osobne.

3:23:20 Majú veľmi veľa negatívnych dôsledkov a za mňa osobne poviem, že ten vizuálny dopad, ktorý bol hodnotený ako najväčší dopad na krajinu, mne by až tak neprekážal. Ale to je na každom osobne. Mňa zaujímajú hlavne zdravotné dopady a o tých som presvedčený, o tých mám naštudované štúdie, karentované štúdie, ktoré nemôžete na takejto pôde absolútne spochybniť ani ich polemizovať.

Potom je aj kontaminácia pôdy, ktorá môže mať vplyv na to, ako bude riešené, spodnej vody. **Takisto náš vodný zdroj, ktorý je blízko.** Čo sa týka vibroakustickej štúdie, čo sa týka hladiny spodných vôd. Jednoznačne občania Drahoviec, to nechcú a za tie ponúkané, v úvodzovkách, benefity, ani keby boli v akejkoľvek výške, to občanom Drahoviec za to nestojí.

3:24:20 **Nechcem kaziť túto diskusiu, pretože v zásade si myslím, že trochu sa odchyľuje od tohto zámeru, ale asi by som sa opýtal potom, sa môžeme to rozdebatovať, ako to robia tí ostatní v tom Rakúsku, ako to robia v tom Španielsku, v Nemecku.**

Odchádzajú.

To sa nepýtame, ale keď sa to pýtate vy, tak sťahujú sa z tých oblastí preč, ceny nehnuteľností sú lacnejšie, preto sa tam sťahujú aj Slováci, ktorí nepoznajú možno takéto negatívne vplyvy a lacno kupujú domy a môžu si tam viac zarobiť.

Viete, v tom Rakúsku prichádzajú, prepáčte ešte posledný dovetok, prichádzajú k repoweru. To znamená po tých 25 rokoch, keby to bolo také, ak vy tu popisujete, každý z tých obyvateľov mohol povedať – viete čo, už nepokračujeme, už nám stačilo, odstráňte si to a pod'te s tým preč.

3:25:20 Pane, viete, prečo to majú v Rakúsku? Lebo sa dostali do zúfalej situácie, kedy neschválili nabehnutie jadrovej elektrárne, ktorú už mali postavenú. V referende to neschválili, nakoľko bolo po udalosti Černobyl'.

Verejná mienka bola naklonená týmto smerom a odvtedy je táto elektráreň ani nespustená a Rakúšania nemali inú možnosť, alebo Rakúska republika, ako spustiť takéto zdroje, ale oni už vedia, akým spôsobom škodia, ale samozrejme, tak ako funguje dnešný svet, s týmto sa nemôže výjsť do médií, do celej Európy, lebo nikde by to samozrejme ľudia ...

3:26:08 **Nezachádzajme do žiadnych konšpirácií...**

Pane, do žiadnych konšpirácií nezachádzame a **vy konkrétne ste nás nazvali na obecnom zastupiteľstve googlovými odborníkmi a dezolátmi.**

Nie, ja som vás dezolátom nikdy nenazval. Ja som vás nazval – odkiaľ čerpáte informácie? Z Googlu.

Nie, pane, máme to, máme nahrávku.

Ukážte mi to...

Nazvali ste nás googlovými odborníkmi a dezolátmi.

Stavme o basu piva, kľudne

Ja, prosím vás, od vás nechcem nič.

Kľudne môžeme porozprávať....

Ja chcem od vás pokoj a aby sa žiadne takéto investície sem nenosili. Ďakujem.

3:26:49 **Googlový odborník nie je nič hanlivé. Predpokladám, že vy, tak ako ja, každýkoľvek, keď si chce zohnať prvotnú informáciu... Predpokladám, že nie ste ani vedecká kapacita v jednotlivých týchto vedeckých disciplínach, ktoré sa tu prezentujú. Ani ja nie som. Takže zháňate si informácie predpokladám.**

Pane, to sa mýlite. V zdravotníctve nie som špecialista ani odborník žiadny, ale v energetike som. Takže si to všetko viem prepočítať. Viem si zohnať zdroje

Akustika, vibroakustika

Áno. To je fyzika, viete? No, to je také no. A štatistika tiež mi ako tak trocha ide.

Ďakujem. Môžeme ďalej.

3:27:35 Takže ešte raz, moje meno je Noro Klestinec a veľmi rýchlo len jedna jediná poznámka k infrazvuku. Na jednej strane som štyri roky pracoval v Rakúsku presne v oblasti, kde tie

turbíny sú, čiže mám to zažité. A samozrejme všetko, čo vám poviem, poviete, že to je môj subjektívny názor. Takže ja vám chcem povedať, že veľmi dobre osobne viem, čo to je cítiť infrazvuk. A chcem povedať infrazvuku jednu krátku poznámku. Tu náš kolega nám vyčítal, že ste simulovali infrazvuk v rozpätí 1 až 80 Hz.

Dovolím si tvrdiť, nie som odborný na infrazvuk, absolútne nie. Ale základná definícia infrazvuku je, že to je od 0,1 do 20 Hz. Je to to, čo nepočujeme. A vo vašich správach je jednoznačne uvedené, že bol použitý počítačový program, ktorý pracuje v rozpätí od 25 Hz vyššie. A tie nižšie hodnoty boli iba simulované. Na druhej strane ste mali normu na infrazvuk, ktorá nebola na infrazvuk podľa mojej, by som povedal, veľmi subjektívneho ponímania tejto veci, pretože tá norma pracuje so zvukom od 63 Hz vyššie.

Takže toto je len moja poznámka k vášmu komentáru, že zdá sa mi to byť nejaké celé divné. A zásadný problém, ktorý možno už tu bol spomenutý, je, že použili ste pre výpočet vrtuľu s priemerom 115 m, čo je zásadný rozdiel v infrazvukoch oproti našim vrtuliam, ktoré majú 170 m. Takže prosím vás, priemer 170 m, ešte raz, hovorím o priemere vrtule. **Žiadam doplniť výpočty infrazvuku do 20 Hz, ale prosím vás, aj v interiéroch**, pretože infrazvuk je dôležité merať v interiéroch a poznámka, že je irelevantné alebo nepotrebné ho merať inde ako 2m od budovy absolútne neustojí. Ďakujem.

3:30:07 Takže to bolo krátke. A teraz ešte trošičku...

Môžem vám odpovedať na tie otázky, ktoré ste položili teraz?

Áno, samozrejme.

Keď sa bavíme o tom programe, v ktorom bola simulovaná tá hluková štúdia, hovoríte správne, že on štandardne pracuje v rozmedzí 60 až 8 000 Hz, ale v momente, keď tomu programu dokážete dať tie dáta, ktoré sú nižšie, on ich vypočíta. Je to náš nadštandard toho programu, ktorý ich spraví. Druhá vec, hovoríte, že sme vypočítali infrazvuk na inú veternú turbínu ako sme ráтали hluk. To je pravda. Dôvod a fakt toho je, že **nikto v Európe tie dáta nemá z výrobcov**.

No ale to nás nezaujíma.

My sme sa bavili, bavili sme sa so Siemensom, že potrebujeme tie dáta, povedali, že v živote nikto od nich to nechcel, lebo táto téma je v celej Európe prekonaná.

Ty kokos

V hlukovej štúdii na strane 29 máte napísané aj záver, do akej vzdialenosti ten infrazvuk je citeľný z tej veternej turbíny a od akej vzdialenosti už splýva z tým prirodzeným prostredím. Čiže tá kapitola podľa mňa je dostatočná.

3:31:20 Prosím vás, v Dánsku je konkrétne postavená **skúšobná turbína Siemens Gamesa 6,6 MW 170 m rozpätie vrtule**. Takže presne tento infrazvuk sa dá tam namerať. A týchto vrtúl je tam už postavených viac. Tolko som len chcel doplniť.

To môže byť pravda, to nerozporuje nikto. Lebo keď si zoberiete, že vy musíte merať ten hluk

v tom danom prostredí za klimatických podmienok, ktoré sa týka tlak, vzduchu, vlhkosť, nadmorská výška a tak ďalej. Zhodneme sa na tom, že ten vzduch sa všade šíri nejakým spôsobom rozdielne. Čiže také niečo nameriate, prosím, neskáčme do reči. Takže je to nejakým spôsobom neporovnateľné tieto podmienky.

Prosím vás, **vy aproximujete dáta z jedného meteorologického stožiara na 9 kilometrov ďaleko, čo nie je možné, lebo trianguláciu nemôžete vykonať z jedného merania do priestoru. Na to by ste potrebovali nejaké tri merania minimálne okolo alebo tri metrologické stožiare. Ale tuná aproximujete. Ale tuná, pri tomto negatívnom dôsledku, pri infrazvukoch, tam tá aproximácia nejde, vzhľadom na to, že je iná nadmorská výška, že je iný barometrický tlak. Ale tam ste mohli vyhodnotiť účinnosť veternej turbíny aj bez barometra, aj bez certifikácie, aj bez kalibrovania, aj bez dodržania normy. To je veľmi zaujímavé a vyzerá to, že takéto chovanie je až manipulatívne.** Porovnávate infrazvuk zo 130-metrovej turbíny, to je ako nemysliteľné. Lebo **samozrejme, že ten infrazvuk s narastajúcim priemerom turbíny rastie a rastie jeho aj dosah a aj účinky.**

A okrem toho, zo zväčšujúcou sa vrtulou klesá amplitúda na úroveň niekde 10 Hz, čo začína byť naozaj vážny zdravotný problém podľa tých, ktorí sa tým naozaj zaoberajú. Netvrdím to ja.

3:33:50 Dobre, prosím vás, poďme ďalej. Krajinný ráz je téma, ktorá je veľmi zvláštna. Pretože krajinný ráz je síce vo vašej správe uznaný ako zasiahnutý, ale musím povedať, že je bagatelizovaný. Správa na strane 91 konštatuje, že pôjde o významný zásah do súčasného krajinného rázu. Ale záver ostáva veľmi veľmi zmierňujúci. Neberie vážne vplyv na kultúrnu identitu územia, na panorámu a vizuálnu pohodu obyvateľov a odvoláva sa v poslednej vete na strane 91 na vizualizáciu. Na druhej strane spomínate na strane 64, že hovoríme z hľadiska krajinného rázu o silnej viditeľnosti turbín do 3 kilometrov, zreteľná viditeľnosť 3-5 kilometrov, dobrá viditeľnosť 5-10 kilometrov a slabá viditeľnosť nad 10 kilometrov. Zase je tam odvolávka na vizualizáciu. A vy ste povedali, že vlastne tento vplyv sa nedá vypočítať. Áno, súhlasí.

Ale vizualizácia v správe pôsobí veľmi nedôveryhodne. Použitý širokouhlý objektív, pravdepodobne 24 mm, opticky znižuje zobrazené objekty. Čiže znižuje vnímanú veľkosť veterných turbín, čím sa podhodnocuje závažnosť vizuálneho zásahu do krajiny. Vôbec pritom nezobrazuje vplyv na nočnú krajinu a neilustruje svetelný smog.

Strana 64. Hodnotenie krajinného rázu nie je nijak rozpracované. Je to iba subjektívna konštatácia názoru, podporovaná tendenčnými vizualizáciami. Preto žiadam o vypracovanie štúdie hodnotiace vplyvy na krajinný ráz odborne spôsobilým subjektom alebo osobou. Ďakujem.

Ja by som najprv mala len také krátke pripomienku k tomu, čo bolo, čo odznelo ešte predtým, lebo to sa nedalo. Ešte keď bola štúdia, čo sa týka fauny, tam bolo vyrátané, koľko bolo zvierat, a tak ďalej, v tejto chvíli. Ale chyba akákoľvek porovnávacia štúdia z iných veterných elektrární, koľko bolo zvierat predtým, než tam tú elektráreň nainštalovali a potom. Viem, že sa robia výskumy čo sa týka vtákov, už potom, keď je tam veterná elektráreň samozrejme, že tam nie sú žiadne vtáky, tak nie je čo porovnávať.

Čo sa týka likvidácie lopatiek, **nejedná sa o recykláciu, ale takzvanú downcykláciu.** To

znamená ten bordel, ktorý z toho je a naozaj sú tam strašne škodlivé látky. To je 6 kg ročne, to je ten spodný odhad. Sú aj vyššie odhady. Záleží, kde sa to samozrejme nachádza, ale čo sme našli, to je ten spodný odhad, tak sa len, ak príde na vaše slová, tak sa to zomelie a pôjde do betónu. To znamená, len sa oddiali to uvoľňovanie tých škodlivín do prostredia. Samozrejme, čo sa jedná o železobetón, tak ten sa dá pekne zlikvidovať.

Som zvedavá, lebo toto sa týka vlastne aj nákladov - Dnes sa odhaduje likvidácia jednej turbíny asi, vyše milióna eur. Tu máme 7 turbín. **Som zvedavá, či to máte zarátané niekde vo vašich nákladoch. Nevidela som to tam nikde.** Pritom to bolo v rozsahu hodnotenia, aby bola kompletne spracovaná štúdia, čo sa týka likvidácie. **Ako to bude, kde to bude, koľko to bude stáť, kto sa o to postará. Tak som zvedavá, či to tam je.** To mám na margo toho.

3:38:10 Spomínali ste tú dotknutú osoby. To som ja, manžel a svokra. Sme jediné dotknuté osoby. Možno povedať toľko, že **na našej prípadné pripomienky bolo povedané len toľko, že „berieme na vedomie“.** Asi toľko.

Hlavne, čo sa chcem teraz venovať je vizuálna štúdia. Ja by som bola veľmi rada, lebo tieto slova sa dajú, keď sa hovorí o energetike, sa dajú rozprávať. Ale ja mám urobenú kontrolu vizuálnej štúdie a bola by som veľmi rada, kebyže je to možné odprezentovať. Mám to tu na kľúči. Je to možné? (pozn. nebolo to umožnené)

3:38:50 Dobré, takže pokiaľ nemôžeme, možno, že nám to dovoľia potom tam - potom tam by ste videli presne to, čo tu bolo spomenuté. Kamera je z diaľky, nie je to prispôbené oku. Nie je tam zrejme, kto bol zodpovedný za spracovanie, iba Enviconsult, neviem odbornosť.

3:39:19 Takže obrázky z vizualizácie zachytávali príliš veľký záber z krajiny, objekty potom vyzerajú mnoho menšie. Pri kontrole som zistila, že viaceré obrázky znázorňovali menšiu turbínu ako má byť. Chýba akákoľvek sprievodná tabuľka, dokumentácia, ktorá absentuje presnú identifikáciu bodu pozorovania podľa GPS, je tam iba mapa. Je tam napríklad príklad, že z bodu pozorovania B21 uvádza turbínu BT4 ako 1600 metrov, keď som to ja dala cez Googlemap, tak to bolo 1400 metrov.

Ja som len laik, ale trochu v matike viem robiť, tak vychádzala som z toho, čo je. Kebyže sú tam tie dáta, samozrejme, či GPS, a tak ďalej, tak sa to dá. A čo sú veľmi dôležité veci, tak chýbajú identifikácie pozorovania. Výška terénu v bode pozorovania, identifikácia porovnávaných bodov, lebo to sa robí tak, že vlastne máte ten bod pozorovania a tam si napríklad zameriate, ja neviem, 100 metrov od vás nejaký stĺp, ktorý si zmeriate, ja neviem, 20 metrov má a podľa toho vlastne z danej vzdialenosti a podľa výšky terénu odhadnete tam tú turbínu. Takže tieto, a tam máte vlastne potom tri body, podľa ktorých viete odhadnúť aj tú výšku. Takže to tam absolútne chýba.

Výška porovnávaných objektov, takže nie je absolútne zrejme na základe čoho to bolo vlastne merané. Vzdialenosť k pozorovaným objektom. Robila som to vlastne na základe odhadu podľa vysieláča, stĺpy výšky odhadnuté v realite, stromy atď. Dalo sa mi to urobiť v priebehu jedného dňa, dokážem povedať, že kvalitnejšie ako to máte.

Chýba tam taktiež mierka zobrazenia a spôsob zobrazenia výšok. Takže nie je možnosť úplného overenia údajov. Je tu jednoznačné podozrenie na manipuláciu

vizualizácie.

Čo je ešte navyše, aj vy ste sa začínali vlastne, že také pekné obrázky, všade ste dali také pekné vysoké vrtuľky, stĺpiky a také maličké lopatečky. Stačí sa tu pozrieť na to, čo tam máme v chodbe (poznámka – na chodbe bola 2m vysoká realistická maketa turbíny s kostolom). Nie sú to statické objekty, ale sú pohyblivé. To znamená, že keď to odfotíte, tak oni sa zjavajú také tenučké, ešte to dáte bielym, takže vlastne skoro tam nič nie je. Ale v realite vnímame, keď sa to točí ako kruh. To znamená, že je to omnoho, omnoho väčšie a horšie na to vnímanie, optické vizuálne.

Čo by som žiadala doplniť, je zachytenie dynamiky pohybu. Veterné turbíny sú vizuálne výrazné hlavne v pohybe, to sa nedá verne zobrazovať pri statickej fotomontáži. A rotory, listy môžu výrazne ovplyvniť vnímaný, vizuálne rušivý efekt, najmä pri pohľade obyvateľov blízkych obcí. I keď pani doktorka nám napísala vo svojej správe, vraj si všetci na to navyknú.

Kvôli čomu? Lebo tam potom chýbajú stroboskopický efekt a odlesky, takže tieto pôsobia nerealisticky, podhodnocujú pri statických snímkach. Animácia umožňuje lepšie simulovať prechod svetla cez listy turbín. Je to presvedčivejšia komunikácia voči verejnosti. **My by sme nám viacej verili, kebyže s nami komunikujete naozaj férovo a nie tak, ako nachádzame pri každej správe úplný.., proste, neviem čo... Ako fakt bakalár to urobí lepšie.**

Súladiť s modernými trendmi. V zahraničí sa už bežne používajú 3D-stimulácie v GIS-systémoch alebo Unreal Engine/Lumion. V Čechách, v Rakúsku, v Nemecku už niektorí developeri priamo vyžadujú video-vizualizáciu, ako súčasť EIA.

3:43:30 A ešte voľačo, to sa týka aj ... čo tu bola spomínaná. Kto si chcete pozrieť naozaj reálnu situáciu, choďte na Bratislavu, choďte na Euroveu alebo na UFO, tam Rakúšania stavajú svoje turbíny, rovno na hraniciach, lebo oni ich nechcú mať vo vnútrozemí. Sú všade, najmä na 90% tu. Takže 10 kilometrov od hlavného mesta máme tam celé pole turbín, ktoré poškodzuje nás a všetkých občanov v Bratislave, pritom je zrejmé, že tie dosahy toho infrazvuku, ktoré prídu do hlavného mesta, ktoré už má toho dosť, priamo zasahujú nás.

A keď si to zvážite, keď tam budete stáť, tak si to v predstavte asi 8x väčšie. Stačí zájsť napríklad, pozorovací bod na UFO, čo tam je most SNP, dajte si tam fotky s tými ..., ktoré sú tam celkom pekné a skúste si to predstaviť. Je to otras. Áno, 8 kilometrov je to teda vzdialené už len toľko. Toto nám robia Rakúšania.

Takže naozaj s tou vizuálnou správou nie som absolútne spokojná a bola by som rada, kebyže je možnosť, keď som si urobila tú námahu, aby to bolo odprezentované, lebo takto občania aspoň budú vidieť reálnejšie, ako by to malo vyzerieť. Zopár obrázkov bolo aj dobrých viac-menej, teda by väčšina bola hodne zlá a chýbali tam tie najbližšie domy... Ďakujem.

3:45:16 .. o vizualizácii máte v správe od jednej spoločnosti, druhá spoločnosť ...

..čo tam pani dala, my to chceme vidieť, to je veľmi dôležité

vašu prezentáciu si spravte kedykoľvek, tuná je prezentácia tohto tu. Takže kládne si ho doma premietajte. Tuná jedná sa o inú záležitosť. My sme si dávali kontra posudky robiť, čo sa týka

vizualizácie, pretože, samozrejme, nečakali sme na toto tu. Vy už máte aj dva typy vizualizácie, ktoré sa zhodujú. **Ja nemôžem za to, že tá správa o hodnotení vplyvu na životné prostredie vychádza. Hej, ja len rozumiem, že vám by som spravil radosť, keby sme tu prezentovali, že nevychádza, nevychádza, nevychádza. Vizualizácia zlá, zlá, zlá, veternosť ešte horšia, zvieratká najhoršia a ľudia najhoršie.**

Nás by potešilo, keby ste nemanipulovali s tými správami a zásadne len a len jediným smerom.

Ja by som bol opatrný v tomto, pretože nás obviňujete z nejakej manipulácie. Takže za prvé, není to náš cieľ a není to, a to som povedal už niekoľko krát, ..

Ako sa to stáva vo všetkých správach jedným smerom...

není to náš, ani hovorím za 165 rokov, není to náš ani prax bežná. Takže vážme si toho, hej, že ja tiež hovorím, že vy sa chcete prísť a prezentujete tieto svoje obavy, v dobrej viere.

My tu budeme žiť, my tu žijeme

3:46:45 Ale však to je v poriadku. Ja to beriem, ja to akceptujem.

Koľko máte turbín ...

Mám tam Slovnaft na dohodenie kameňa, aj spaľovňu mestskú na dohľad, potom vidím za panelákmi veterné turbíny, takže...

Takže koľko máte turbín 950m...?

No nebývam v Rakúsku. Bývam na slovenskej časti

vyskúšať 950m

3:47:05 Ale bol som v Rakúsku niekoľko krát.

Od svojho bydliska trvalého, od svojich celoživotných úspor, uložených na jednom mieste si postaviť veternú turbínu 950 metrov.

Viete čo, na toto sa nás pýtali v mnohých obciach: keby ste to vy vlastnili. Nič. Žil by som ďalej, pretože je to normálna vec tak ako mnohí naši ľudia chodia, aj zamestnanci, chodia žiť do Rakúska a žijú tam v pohraničí, pretože tie ceny pozemkov boli vtedy prijateľnejšie. Na Slovensku sa nič...

Prečo to nechcete tam ku sebe?

Ale my sme chceli. Prvá obec, prvá mestská časť, ktorá schválila výstavbu veterných parkov bola mestská časť Bratislava Čunovo.

3:47:48 Tak treba počkať ako to vyjde s touto investíciou.

Tam je jedna jediná vec, že všetky pozemky sú syslie polia, chránené územie a jednoducho z tohto hľadiska nemáte možnosť prejsť cez EIA. (poznámka prepisovateľa: ako môžu veterné turbíny neškodiť vtákom, nebodaj ľuďom, ale

sys'om áno?)

3:48:02 aký ste seriózny partner, keď správa za správou je chybná?

My predkladáme prvú správu, takže nehovorte o našej správe za správou. My sme prvýkrát tu prišli a predložili správu o hodnotení vplyvu na životné prostredie. A opakujem, ja nemôžem za to, že vychádza a vám sa to nepáči.

Jednému nerozumiem. Ide nám o životné prostredie. Nepotrebujeme tú energiu a my si budeme likvidovať životné prostredie? My si budeme likvidovať ráz krajiny? A všetkého a život a zdravie? Koľko tých, už keď sa bavíme o zvieratkách v Rakúsku, koľko behá popod turbíny zajacov, bažantov a všetkého? No choďte sa pozrieť. A kam ide to zbožie? Ale my to vieme tiež

My sme tam boli

Porovnajte si predtým a potom za prvé. Za druhé naša krajina to nepotrebuje. Ešte raz – prečo vlastne tu ideme do niečoho, čo nám škodí, čo nám devastuje vyslovene životné prostredie. Viete dobre, že kontaminácia zeme pod tými vrtuľami je nenahraditeľná, to je jednoducho, sa už nedá odstrániť. My tu máme vysoko spodnú vodu, pitnú vodu, vlastný zdroj vody a tak ďalej. Celá krajina je hornatá, je husto osídlená. A ešte raz, nepotrebujeme tú energiu. Tak prečo si máme ničiť životné prostredie? Prečo máme byť zase pokusní zajace pre niekoho, komu budeme dodávať energiu. No nám stačí, keď dobuduje sa ďalší blok elektrárne, a to bude určite oveľa výhodnejšie ako tieto vrtule, aj po zdravotnej strane.

3:49:40 Keby obyvatelia Jaslovských Bohuníc mali rovnaké pripomienky k samotnému dielu.

Stále porovnávate neporovnateľné. Vrtule sú úplne niečo iné ako slnečná energia, ako atómová energia, ako vodná energia.

To si nemyslím.

Vážený pane, **zákony u nás sú na bane, sú na kameňolomy, sú na štrkopiesky, ale na vrtule nie sú. A pýtam sa, prečo nie je u nás zákon?** Pretože sme to nikdy neplánovali, pretože sme to nikdy ani nechceli a už za totality videli, že by to bolo zbytočné. Tak prečo nás niekto do toho núti?

3:50:15 Keď si pozriete, v roku 2004 nariadenie vlády, naštudujte si.

Ale ja viem, že to je predchádzajúca vláda.

Nie, z roku 2004.

Ale tu sa teraz nejedná o to. Keď raz vieme, že je niečo zlé, prečo v tom pokračujeme? Prečo minister životného prostredia sám prizná, že proste jednoducho to nepotrebujeme? Prečo to hneď nezablokuje?

Nariadenie vlády z roku 2004...

Ale nariadenie vlády... Viete dobre, že zo zákona viem, že vláda všetko vie zmeniť. Takže tu neni, že nariadenie vlády nepapágujeme - ako sa hovorí zákony, pretože zákony sú také, aké sú.

Ak sú nedostatočné, dajú sa zmeniť.

Ja vám hovorím...

Ale Ústava Slovenskej republiky všetkým ľuďom zaručuje právo na život, zdravie a tak ďalej, majetok. Tak ja sa pýtam, keď mi to ústava zaručuje, tak ja nemôžem teraz, alebo občania títo, nemôžu povedať, že my to tu nechceme?

Na to máte referendum

3:51:12 Ale niekto by to mal počúvať. A niekto by mal sa nad tým zamyslieť. Nie, že my budeme vyrábať, my budeme gastarbajtri pre cudzincov, pre Rakúsko, poviem pre Nemecko..?

To súvisí s tou cenou

No jednoducho. Budeme vyrábať elektrickú energiu a podávať do európskej siete, nie?

áno

O čom sa bavíme? Ďakujem.

Kam pôjde energia?

Na burzy. Oni určujú aj ceny. Ja by som...

Kam pôjde prebytok? Kam pôjde? Povedzte. Kam pôjde ten prebytok, keď už my máme prebytok?

Nevie.

3:51:55 Ak dovoľíte, ak dovoľíte, ja len, ja som si tú, fakt, tú debatu veľmi pozorne počúvala, teda sú to vaše názory, my to samozrejme akceptujeme, sme si to trpezlivo vypočuli, ale viacerí z pléna, verejnosť, tu spochybňuje tú správu o hodnotení, že teda som si vypočula, že sú to nejaké odkopírované veci, pamflety a nesedia a podobné, podobné vyjadrenia.

Ja by som sa skutočne veľmi rázne chcela ohradiť, že tá správa je spracovaná odborne spôsobilými osobami. To je, no, je veľmi dobre, že ste si čítali, ale teda ja vám hovorím, že každý jeden subjekt, ktorý sa podieľal na vypracovaní tejto správy o hodnotení je odborne spôsobilý, to znamená, že má osvedčenie z príslušného orgánu štátnej správy Ministerstva životného prostredia, čiže je spôsobilý vo svojej odbornosti, či už je to geológia, vody, no, všetky zložky životného prostredia spracovávať tieto odborné štúdie. Je to neakceptovateľné, aby sme pripustili a spochybňovali takýto odborný dokument.

3:53:10 A načo sme vám potom dali podklady? Načo vám hovoríme, kde sú to ..?

Ak by som si dovoľila dokončiť. My sme si vás vypočuli

Ja viem, ale teraz rozprávate o tom, že my, keď ste si nás dobre vypočuli – my vám dávame podklady alebo vám hovoríme veci, ktoré máme preštudované, ktoré s odborníkmi prejdeme, ako je Vysoká škola v Žiline, ako je oné, tam proste. Takže vy by ste mali sa nad tým zamyslieť, môj názor a naopak, urobiť nápravu. Pretože môj názor je taký, že ste prišli, ako

z môjho hľadiska, veľmi zle pripravení. Pretože tú štúdiu, ktorú máte, keby ste si boli vypočuli pripomienky predtým, čo my sme ponúkli starostovi spoluprácu na poslednom zastupiteľstve, lebo tie podklady máme, keby ste ich boli mali, vedeli by ste si to overiť alebo vyvarovať sa alebo niečo podobné. My samozrejme, že na to Ministerstvo životného prostredia pripomienky zašleme, to je jasné.

Ešte jednu vec – ja sa nechcem s vami hádať, ani vás nechcem urážať. Ja chcem, aby sme našli spoločnú reč. To znamená, naozaj si prešli tie veci, ktoré my vytýkame, či je to pravda alebo nie. Popríklad chytili za uši toho, kto to zle urobil alebo dal tam zlé údaje, pretože potom vyzeráte, ako keby ste s tým manipulovali.

Tuto kolega povie, že manipulovali. Áno, lebo to tak vyzerá, ale možno naozaj tu vy za to nemôžete, ale ten kto to spracoval. Ale keď vás na to upozorníme, mali by ste z toho aj niečo zobrať. Chytiť ho za uši a nech to tam opraví, alebo nech sa to dá do poriadku. Lebo nám sa jedná o životne dôležitú vec.

Prosím vás, akú odbornosť majú inžinieri alebo absolventi vysokej školy dva roky po škole tejto tematiky? Akú odbornú spôsobilosť má 87 ročný lekár? Samozrejme má prax, ale on zažil takúto problematiku vo svojej praxi?

3:55:32 Ja nebudem za konkrétneho pána rozprávať, ale tá odborná spôsobilosť je... Za touto odbornou spôsobilosťou je, že niekto má takéto osvedčenie, kde skutočne sú to veľmi... Ja vám chcel len vysvetliť, že čo obnáša takéto odborná spôsobilosť.

Sú to rozsiahle školenia, a potom tieto subjekty, či už sú to fyzické osoby alebo právnické osoby, absolvujú veľmi prísne, či už ústne alebo písomné skúšky. To nie je len také, že niekto len tak dostane nejaké osvedčenie a na základe toho je spôsobilá vykonávať nejaké takéto zložité a komplexné výskumy. Takže spochybňovať túto správu v hodnotení, ja som fakt veľmi dištancujem od toho, pretože každý jeden výsledok je zodpovedne spracovaný a vyhodnotený tou konkrétnou osobou. Ďakujem.

3:56:24 Ak môžem ešte na doplnenie. Je samozrejme vašim legitímnym právom spochybniť naše výsledky, ktoré boli dané.

Ja to nebudem zase opakovať, že to, čo urobili tí ľudia, si za tým stoja samozrejme a máte právo sa k tomu vyjadriť, tak ako to bolo viackrát spomínané na Ministerstvo životného prostredia.

[v pozadí začatie premietania namietanej vizualizácie]

Celá správa o hodnotení, celý proces EIA bude podliehať odbornému posudkárovi. A ten v podstate rozhodne a posúdi, do akej miery boli výsledky, ktoré boli prezentované v správe o hodnotení správne, do akej miery sú adekvátne pripomienky, ktoré prišli ku správe o hodnotení.

3:57:37 Ja si naozaj, znova, poviem z mojej praxe, pomaly 30-ročnej, nerobím si už ilúzie o tom, že na verejných prerokovaniach nám niekto bude veriť a prijímať všetko s radosťou. Toto si absolútne nemyslím, ale zároveň hovorím, že žiadne manipulácie, žiadne tieto tu neboli. Vy sa usmievate, ale jednoducho to už je tvrdenie proti tvrdeniu.

Pozeráme sa za vami [na premietacie plátno], smiech.

Ak je toto z vašej strany, tak dobre, tak sa znížime na takúto úroveň. Tak v poriadku.

Môžem sa opýtať? Prepáčte, ešte by som mal komentár. Hovorili ste o tej spodnej vode tam. Áno? **Viete, aká je absorpcia betónu na vodu? Koľko vyparuje sa cez betón, kam pôjde, koľko kubíkov, 100 000 kubíkov tam pôjde betónu do tej zemi. A ten betón bude ťahať vodu, spodnú vodu a bude sa odparovať. To neni, že za deň sa odparí, ale tu ide ten postupný čas, príkladne 5 rokov, 10 rokov a sa tá hladina vody úplne dá znížiť, že tu budú mať problémy okolité dediny, ja neviem, z okruhu 5 kilometrov.**

3:59:35 Príklad, ja len hovorím, ja nie som odborník, hoci vy sa tu oháňate odborníkmi ja neviem odkiaľ, ale tí odborníci, aj ten doktor, čo ste spomínali na začiatku, neviem jeho meno, on ani nevie, kde sú Piešťany, on niekde sedí tam.

Ale vie

Ja len hovorím príkladne, ja len obrazne hovorím. On ani nebol tam na tom mieste, kde sa to všetko robí, ale bude, ak sa to bude realizovať.

Áno? No a to je množstvo 100 tisíc kubíkov, to je... Pardon, to je tisíc, no, 10 tisíc kubíkov toho betónu, tak to je také množstvo betónu. A vy hovoríte všetci o zelenej elektrine, ale tých 10 tisíc kubíkov betónu, keď viete, jak to je, tak pri výrobe betónu, 8% emisných plynov týchto kubíkov je 8% ako množstvo v celosvetovom globále, 8%.

Ešte som vám chcel povedať, že z Malých Karpát ide sem voda. A táto, ktorú ľudia, niektorí majú v 4m, niektorí, ktorí v 10m studne a ona ide z Karpát smerom sem, čiže presne cez tie turbíny. Čo to spraví s vodou?

To CO₂, čo hovorím, to je betón 8%, ale to je celosvetový priemer. A ešte jednu vec - ste tam piati. Neviem, či ste niekto videli, **v Amerike, tieto parky, tam neni tráva, tam neni chrobáka, tam neni nič. Majú parky, majú tam sto turbín, a tam neni nič, tam je holá zem.** Tam je púšť. Doslovne tam je púšť, v tej Amerike.

4:01:31 Prosím vás, ešte k tomu betónu. Na obecnom zastupiteľstve, kde sme sa videli, v tom prvom prerokovaní, bolo povedané, že to bude pár domiešavačov betónu. **Ale pod jednu vežu je to 800 m³**, podľa toho, čo zatiaľ uvádzate, možno to bude aj viac. Takže 800 m³, to by som veľmi rád videl, akých je to pár domiešavačov betónu. Ešte som také nevidel.

To je len pod jednu vrtuľu.

V správe o hodnotení je hrubý odhad, koľko to asi bude na jednu turbínu. Máte tam 500 až 600 domiešavačov.

Áno, no a preto neviem, prečo bolo poslancom zastupiteľstva prezentované pár domiešavačov betónu.

Tak 500 domiešavačov pod jednu? 5 kubíkov, to je 2500, takže to je 30,000 kubíkov betónu

4:02:43 Moje meno je Michal Daniška a som riaditeľ občianskeho združenia Chceme zdravú krajinu, ktorá je zapojená v tomto procese od začiatku. Už asi 6 rokov riešime túto oblasť aj teda viackrát spomínanej tematiky jadrovej energetiky. Čo ma veľmi prekvapuje, že doteraz sa táto diskusia vôbec, alebo teda aj pán Hujo hneď na začiatku, ako keby argumentoval tým, že prečo je tá správa o hodnotení ako keby одобrená argumentom, že prešla cez Ministerstvo životného prostredia a teda Ministerstvo životného prostredia nemalo nejaké výhrady voči tomu.

Ja vám chcem pripomenúť, že rovnako tak **prešiel cez Ministerstvo životného prostredia zámer, kde bola absolútne hrubá nezákonnosť v tom, že bol nedostatočne vytýčený, evidentne nedostatočne vytýčený okruh dotknutých obcí**, kde každému aj bežnému človeku nemusí byť žiadny, eh..., mať nejaký papier, osvedčenie, nejakú hodnotu, bolo jasné, že dotknuté obce sú jednoznačne aj Veselé, jednoznačne sú to Dubovany a vlastne tie obce, na ktoré je teda zameraná aj tá hluková štúdia, ďalej teda aj Rakovice, Borovce, prípadne Veľké Kostoľany, čiže.. a Ministerstvo životného prostredia úplne bez pardonu takýto zámer pustilo do obehu a keby nebolo obce Veselé a teda aj ďalších občanov z tohto dotknutého územia, tak by to možno doteraz tak fungovalo, že by dotknutá obec bola len Drahovce. Čiže ja si naozaj nemyslím, že akokoľvek relevantné sa odvolávať na to, že Ministerstvo životného prostredia niečo dovolilo dať na Enviroportál a posunúť ďalej, pretože sme videli priamo v tomto konkrétnom procese, aké hrubé chyby prejdú cez Ministerstvo životného prostredia úplne bez pardonu.

Toto ide zároveň vlastne aj na vrub Enviconsultu, ako teda spracovateľa zámeru, lebo toto, sa nemusíme baviť o tom, že niekto má nejakú štúdiu, niekto inú kontra štúdiu. Toto je absolútne zrejmy fakt, ktorý teda nakoniec potvrdilo aj Ministerstvo životného prostredia tým, že obci Veselé a teda aj Dubovanom priznalo štatút dotknuté obce a ja si myslím, že stále, alebo teda našej združenie si myslí, že stále tento okruh obcí je vytýčený hrubo nedostatočne.

4:04:56 Videli sme aj teraz na tom slajde, ktorý doteraz tam visel prakticky tri hodiny, tak tam bolo navrhované opatrenie, že autá, že pohyb áut, bude obmedzený len na stavenisko alebo niečo takéto tam bolo písané. Tak ja sa pýtam, ako je to možné, ako tam chcete dodávať tie stovky, tisícky kubíkov betónu, odvážať rôzne zeminu a dovážať vrtule, neviem, čo všetko možné, keď to má byť obmedzené len na to stavanie, lebo to tam nejako musíte priviesť. A predpokladám teda, že zrejme pôjdete po diaľnici, najbližší teda zjazd, keď pôjdete od Bratislavy je v Červeníku, čiže budete musieť prejsť minimálne cez obec Madunice. Tak predpokladám.

A vy v tej správe v hodnotení uvádzate, že vplyv, čo sa týka teda tých ďalších obcí, je vlastne nevýznamný. A čo sa týka hluku z dopravy, a ja si toto naozaj nemyslím, lebo vy tuná tie technológie, tie stavebné materiály, musíte tam nejako dopraviť a aj pán Hujo v úvode povedal, že hlavne počas výstavby, tie vplyvy budú možno aj významnejšie, než v počas prevádzky. A ja si naozaj myslím, že teda aj obec Madunice mala byť dotknutou obcou, ako tuto povedal aj pán Kupka, tak bude tam vyvedené 22 kV vedenie, čiže priamo aj ten kataster bude zasiahnutý aj týmto štýlom. Čiže toto je jedna dotknutá obec, ktorá mala byť dotknutá a nie je...

Ďalej ako ste ukazovali aj tie mapky tých hlukových štúdií, tak je tam vidieť, že zvýšený hluk bude aj na katastrálnom území obce Rakovice. Možno by to nevychádzalo na obytné územie,

ale dajme tomu... Stačí sa pozrieť len na územie. Zákon hovorí, že dotknutou obcou je aj taká obec, ktorej územie, tým sa myslí katastrálne územie, môže byť zasiahnuté vplyvom činnosti.

Jednoznačne aj z vašich výsledkov vyplýva, že hluk tam bude zvýšený v dôsledku teda tohto projektu, a tým pádom je jednoznačné, že aj obec Rakovice má mať štatút dotknutej obce a stále ho nemá. Čiže aj tam by malo byť verejné prerokovanie a vlastne oni budú ukrátení o celý ten úvod toho procesu s tým zámerom, eh, s možnosťou pripomienkovať ako postavenie dotknutej obce, lebo teraz tu má verejnosť postavenie dotknutej obce, pripomienkovať povedzme rozsah hodnotenia a tak ďalej.

4:07:09 Toto ja považujem za hrubú chybu, podobne ako to bolo aj v iných procesoch, kde Envikonzult teda spracovával správu o hodnoteniach, ako napríklad pri vnútroštátnom programe nakladania z rádioaktívnym odpadovým palivom, kde tie obce, kde sa plánuje hlbinné úložisko, tak vôbec neboli označené za dotknuté obce, hoci sa jej venovala polovica správy hodnotenia.

No, tak ja na toto hneď zareagujem, keďže na toto hovoríte. Správu o hodnotení toho strategického dokumentu, síce toto tu nepatrí, hej. Nepatrí to, nie je to predmetom tohto, ale keby ste, určite ste tú správu o hodnotení čítali a tam dotknuté obce boli všetky, čo sa týkalo hlbinného úložiska. To, že to nie, to, že to ministerstvo životného prostredia nedalo nerozoslalo ostatným, to bohužiaľ ako nie, ale medzi dotknutými obcami všetky obce, ktorých sa týkalo hlbinného úložiska, boli uvedené. A to veľmi dobre viete a to sme aj na tom verejnom prerokovaní hovorili.

Nie nemali status dotknuté obce, ani správe o hodnotení neboli uvedené, ako že majú status dotknuté obce.

Správe o hodnotení strategického dokumentu je samostatná kapitola dotknuté obce. I sú dotknuté orgány, dotknuté obce. Všetky tie dotknuté obce tam boli. Všetky. Ešte to aj tá pani z Banskobystrického samosprávneho kraja povedala, že v správe o hodnotení sú, prečo neboli uvedené aj v procese. Ďalšia vec. Čo sa týka zámeru. Zámer je úplne prvotná dokumentácia pre EIA. V procese EIA. To iste viete.

Primárne, samozrejme, je dotknutá obec tá, na ktorej území sa to robí. Zámer slúži vyslovene ako prvotná informácia pre všetkých. Bola zverejnená aj na obci. Veď to je normálny proces. Veď to tam bolo od roku 2023, mám taký dojem. A samozrejme, k zámeru boli podané stanoviská a zo stanovísk vyplynulo to, že v rozsahu hodnotenia ministerstvo životného prostredia stanovilo ako dotknuté obce ďalšie dve - Dubovany a Veselé.

Ale sme to museli žiadať.

Teraz vám to, ale...

Som sa musela práčne k tomu dopracovať a práčne som to musela vybaviť. Tak prečo, keď tie vrtule sú na hranici pozemkov, teda na hranici katastra Drahovce a Veselého, prečo sme my nimi neboli oslovení? Prečo to je tu nám vlastne... Ja neviem, koľko sú Drahovce od tých vrtúl? Koľko? 4.5km. A my sme 950 alebo 1050.

A my sme o tom vôbec nevedeli. Absolútne. A keď som sa na to dotazovala, nikto mi nechcel odpovedať. Až som s právnikom, sme si k tomu sadli a žiadali sme od Boroviec až pod Veľké Kostoľany. Boli sme Veselé a Dubovany dotknutá obec a Rakovice dotknutá verejnosť.

Áno, súhlasíme.

No áno, ale prečo, prečo to nemáme vedieť prví?

Prepáčte, ale ministerstvo určuje dotknuté obce. Čo by som vám chcel povedať. Vy ste sa správne prihlásili na to, že máte záujem byť dotknutou obcou, čo my úplne akceptujeme. A my, ako sme voči, to nenamietali. Ani nemáme tú právomoc.

4:11:13 Ako vás označili ako dotknutú obec a určili vás tak ako pani Micháľkovú určili ako dotknutá osoba z Drahoviec, tak ako účastní konania tak to isto nikto nemal námietky z našej strany voči tomu, že a prečo. To je match, alebo teda úloha, hra, ktorú robia na ministerstve životného prostredia a teraz máme hra, alebo úloha. Bud'te radi, že tam ste, my voči tomu nenamietame, tešíme sa s vami, v pondelok ideme tam na prerokovanie, takže nemáme v tom žiadne obavy.

4:11:57 Toto si dovoľím hrubo nesúhlasiť, že to je úloha ministerstva životného prostredia, spracovateľ zámeru má postupovať v mysle zákona EIA. Zákon EIA hovorí jasne, dotknutou obcou je tá obec, na ktorej území sa to realizuje, to sú Drahovce, alebo územie, ktoré môže byť ovplyvnené danou činnosťou. Vy ako spracovatelia zámeru, ste predložili zámer, kde ako dotknuté obce, bola uvedená len obec Drahovce. Z toho mi vyplýva, že vám teda muselo vychádzať, že podľa vás ten projekt nebude mať vplyv ani len potenciálny, relevantný, na obce Veselé a na obec Dubovany. Ak ste predložili takýto zámer.

No a tým pádom, ja si neviem predstaviť, ako niekto môže predpokladať, ja rozumiem, že teraz už máme viac informácií, máme aj nejaké štúdie a tak ďalej, čiže máme spresnené tie výsledky, ale už vtedy každému človeku, ktorý sa len trochu pozrie na to, že to má byť v tom čase 250 metrov vrtuľa, ktorá má byť pár desiatok metrov od katastrálnej hranice, navyše len nejaký kilometer od obývaného územia, že to musí mať vplyv a nie len nejaký hypotetický potenciálny, ale relevantný aj na tieto najbližšie obce minimálne a že jednoducho už vtedy, keď vy ste predložili ten zámer, že vy ste ho nedali, akože s týmito obcami ako dotknutými. To nie je o tom, že ministerstvo to tam má pridávať, to tam už má byť predložené.

Znova len hovorím, že zámer je len prvotná informácia. Veľmi to dobre viete. A na základe došlých stanovísk, hlavne došlých stanovísk, ministerstvo potom aj rozhodne, kto bude ďalšia dotknutá obec. A ktoré sa majú ďalej rozpracovať v správe o hodnotení. To je normálny proces EIA.

Ja by som len dodala, že sme vo fáze verejného prerokovania. Je to správne konanie, príslušné dotknuté obce sú rovnako legitímny účastník konania ako Drahovce a teda o nič neprišli, môžu si v rámci tohto správneho konania uplatňovať svoje pripomienky, stanoviská, môžu nahliadať do spisu, nie sú im žiadne práva nejako odoberané a teda môžu sa legitímne v tomto procese vyjadrovať. A mne trochu uniká ten zmysel, že o čo vám v podstate ide, lebo tie obce sú účastníkmi konania, majú rovnaké práva ako fyzická osoba, ako pani Micháľková a ďalší x, y, takisto aj Dubovany a Veselé. Takže asi toľko z našich strán.

Ja to vysvetlím, keď sa ma na to pýtate o čo mi ide, tak jednak Rakovice stále nie sú dotknutá obec, tie vplyvy tam evidentne sú, lebo ste ich neukázali na tých mapkách, že tam je vplyv zvýšeného hluku, čiže majú mať postavenie ako dotknutá obec.

Ďalej som argumentoval, prečo by dotknutou obcou mali byť aj Madunice, tie doteraz nie sú. Nie sú vôbec účastníkmi konania a to neni, že teraz je to nejaký počiatočný iniciálny stav, zámer len také niečo,

len aby bolo. Vtedy sú podstatné veci sa konajú a potom keby tie obce sa vtedy neozvali, tak povieť, mali ste sa vtedy ozvať. Prečo ste vtedy nepripomienkovali rozsah hodnotenia? Ved' ste vtedy mohli alebo ja neviem, niečo takéto.

4:15:15 Ale však je to zverejnené. Ako keď ja teda nemám tie informácie, že by aj to, čo ste menovali, aj tie obce, ako neviem to takto z hlavy povedať, čo ste teraz zreprodukovali, ale je to verejne prístupné. Všade je to zverejnené, tak teda keď majú o to záujem, môžu sa prihlásiť. Ako to nie je to, že keď ich ministerstvo neurčí ako dotknutá osoba, že nikto s nimi nebude konať v tom konaní.

Ak teda majú záujem, nemusia ani riešiť to, či sú dotknutá osoba zo zákona. Ako môžu byť účastník konania, môžu sa prihlásiť do toho konania, môžu sa vyjadrovať. Nikto im nič nezakazuje a tie informácie sú verejne ku všetkým prístupné. Takže ako ja neviem, čo vám ide o to, aby dostali papier, že sú z príslušného orgánu štátnej správy, že sú dotknutá obec?

Áno, toto by som chcel, aby Rakovice mali papier, že sme dotknutá obec, aby aj Madunice mali papier, že sú dotknutá obec. Aby sa s nimi tak jednalo. Ako toto ste sa pýtali a znamená to pre mňa aj to, aby tá správa korektne vymedzila všetky aj teda vplyvy alebo teda mala všetky náležitosti alebo teda povedzte jasne, že Madunice nechcete, že podľa vás nie sú dotknutá obec. A potom mi vysvetlite, ako môžu byť dotknutou obcou a môže tam byť vyvedených 22kV vedenie. Ako cez nich bude chodiť to trasovanie tej dopravy, alebo teda kade bude chodiť tá doprava.

A na toto mi dajte prosím odpoveď, že teda akým spôsobom tieto vplyvy z výstavby, cez ktoré obce budú zasiahnuté, lebo ja som to ani v právnom hodnotení som to poriadne nenašiel, tam bol napísané, že trasy budú niekedy neskôr vymedzené, všetko bude neskôr. Ale teraz sa bavím, potom povieť, ved' ste mohli v EIA procese zapojiť.

Ale však sa môžu zapojiť.

Nemôžu, lebo nedostanú...

Vy ste ich hovorca, alebo ja neviem, máte splnomocnenie, zastupujete príslušných starostov v obci, alebo...

Obec nie je povinná si lustrovať a takzvané googliť všetky stavebné zámery na okolí. Ved' to je úplný nonsens. Len si to predstavte, že by toto obec robila.

Ide o to, akým spôsobom to bolo robené, že ja som sa k tomu nemohla dopracovať ani na obci Drahovce.

Akože ste sa nemohla dopracovať?

Ja ani neviem, kto mi to oznámil, že takéto čosi sa deje. My sme to vôbec nevedeli. Pani kolegyňa určite som vám to oznámil ja a v Drahovciach je to voľne prístupné. Neoznámil. Neoznámil, lebo ja som telefonovala a pýtala som si teba a pracovníčka mi povedala, že so mnou nebude nikto hovoriť.

Dobre skúsme ísť ďalej, ak sú ešte nejaké otázky. Čo sa ešte týka tých prístupových trás, tak návrh možných prístupových trás je v správe o hodnotení uvedený. Takže máte to tam aj ilustračný, je to samozrejme len predbežný návrh, pretože tomu sa samozrejme musia potom vyjadriť aj dopravní inžinieri a ďalší projektanti, že či bude možné tieto jestvujúce trasy využiť. A podľa toho, ako hovoríte,

cez Madunice to nejde vôbec.

Ja sa chcem vyjadriť to čo si myslím, že aj Piešťany by mali byť dotknutou obcou, ide tade trasa nejaká, ktorá bude obsluhovať výstavbu? Vy mi to môžete zodpovedať, ja som to bohužiaľ nevidel a chcel by som sa aj spýtať pána starostu Drahoviec, akým spôsobom boli informovaní obyvatelia Drahoviec o tomto zámere? Akým spôsobom? Kedy?

4:19:18 Kedy? Lebo my ako občania sme sa to dozvedeli len náhodou v letáku na stránke Ministerstva životného prostredia a snád' nemyslíte, že toto je len tá jediná cesta, ktorou sa majú všetci ľudia dozvedieť o tejto informácii.

Ďakujem. Dobre, môžem ja? Na stránke Ministerstva životného prostredia to zverejnili a obec to dostala cca 5 až 7 dní potom písomne. Následne sme to zverejnili v zákonných normách a zákonným spôsobom. Takže už predtým, jak sme my mali informáciu písomnú na obci, vy už ste mali informáciu z Enviroportálu alebo neviem odkiaľ a my sme boli bombardovaní, že prečo to nezverejňujeme? Ja som nemal nič písomne. Keď som mal písomne, vtedy som to zverejnil.

Presne, a nie že na hranici termínu, ale pred. Hneď, ak voľačo sa dozviem, tak hneď to zverejňujeme. A informácia aj pána poslanca kolegu Surového, že nebol informovaný, sú scestné a nepravdivé. Keď voľakto nechodí na pracovné stretnutia, tak bohužiaľ nemôže hovoriť, že nie je informovaný. Ostatní kolegovia sú informovaní a nemajú s tým problém. Ešte raz hovorím.

4:20:35 Môžem niečo povedať? Môžem niečo povedať k tomuto? Miro, čo si povedal? A ty chceš povedať, že 70 roční ľudia chodia na internet? Prečo sa to nezverejňuje? To je problém vytlačiť nejaký papier a dať to schránky? V poslednej dobe som mal ponuky, že vytlačiť v obci pozvánku na toto stretnutie. Predtým som mal, ale 70 roční nechodia na internet. 80roční,..týka sa to všetkých ľudí.

Zákonný spôsob je verejná tabuľa, internet.. Áno. Dobre.

Ja si myslím, že v tejto veci dnes ako investora môžem povedať, že Drahovce sú veľmi zákonné v povinnostiach.

Klamala.

To znamená, že od prvého okamžiku dokonca robí nadprácu. To znamená, že v okamžiku, keď to vyšlo na Enviroportálu, už sme čítali niekde v novinách nejakú petíciu. My sme sa tu dozvedeli takéto. Následne sme sa na toto dozvedeli z vyjadrenia obce starostov, teda z vyjadrenia obce, ktoré zastavilo na ministerstvu životného prostredia, že tu beží nejaký kvázi odpor proti týmto veterným parkom a tak ďalej.

Takže z tohto pohľadu zase - ak prišla správa o hodnotení vplyvu na životné prostredia, nemuseli čakať tak, ako u pani Veselej, teda pardon, pani starostky vo Veselom, zákonných lehotách - vy ste ju nedodržali - v zákonných lehotách zverejnil tú pozvánku na toto prerokovanie, ako aj správu. Vám tam chýbajú dva dni, pani starostka, ale nebudeme sa o tom tu dohadovať, že kde chýbajú dva dni alebo tri dni, to znamená, pretože zákon popisuje, akonáhle toto dostanete, do troch dní to máte zverejniť. Pán starosta to zverejnil v predstihu, my sme si to sledovali. Ako môžete mi veriť, či môžete a nemusíte, chodte si pozrieť kalendár, pozriete si dátum zverejnenia, tam to máte. My sme si tieto procesy

sledovali, pretože nás veľmi zaujímalo to, aby sme nedošli do nejakého informačného vákua, že niečo sme nesplnili, čo sa týka výveska, počet zverejnených dní, a tak ďalej, potom by sa toto stretnutie nemohlo konať.

4:22:45 A ste to boli kontrolovať na vývesku? Zo zákona je jedna vec, to ste si splnili povinnosti aj vy, aj pán starosta, to je zo zákona. Ale občania neboli, ako bolo povedané, je tu veľa starých. To znamená, povinnosťou poslancov a starostu bolo, žeby občanov informovali, o čo tu ide, aby nemuseli oni sa dozvedieť až niekedy neskoro o týchto veciach. A tieto, ak vy hovoríte, že proti, to neni proti, to sú podklady, kde ste oni mohli, ako sme vám dnes prezentovali, prečítať, o čo ide. A až keď sme tieto na vlastné náklady rozdali, tak občania pochopili, že sa musia začať o to zaujímať a teda musia niečo podniknúť, buď za alebo proti. To je v poriadku. Ale ako sa má človek rozhodnúť, či je za alebo proti, keď nie je informovaný. Keď je informovaný iba jednostranne. To znamená, že dajú tomu, to čo ste vy uverejnili, Alebo nijak.

Ale to znamená, povinnosťou každého, si myslím, starostu aj poslancov, ak sa niečo takéto životne dôležité, deje, by mal mať stretnutie, tak som pánu starostovi navrhol na poslednom zastupiteľstve, neodpovedal mi na to, že som aj ochotný táto skupina, ktorá sme, sadnúť si s nimi a prebrať celú EIA aj proste tie pripomienky, ktoré som vám tu nám dnes dával. Ani mi neodpovedal na to. To znamená, že ja ho nechcem dehonestovať, ale proste jednoducho jedna vec je splniť si povinnosť do zákona a druhá vec je informovať občanov.

4:24:25 Juraj dobre. Ešte ja poviem, poslanci nebudú za strašnú debatu Ty si navrhol stretnutie. Posledný bod, ktorý sa neprerokoval z dôvodu neuznávania sa schopnosti bol návrh na zrušenie celého, aj tohto sedenia. A teraz mi povedz – čo som ja mal spraviť? Ísť za tebou s pozvánkami, že sa ideme stretnúť? Veď tu je stretnutie, tu sú odborníci. Ako ja môžem ľuďom voľačo povedať, keď čakám na vyjadrenia z EIA jak všetci. Ja som oznámil, dokonca v rozhlase, že je možnosť nahliadnuť do dokumentácie. Je tam vytlačená, bola zverejnená na stránke a ja nemôžem dokumentáciu 200 stranovú každému domov zaniest.

4:25:08 Však už pre Boha budme trochu normálni. Miro, áno, nemôžeš zaniest domov, nikto to od teba ani nežiada. Aj keď by vôbec nevadilo, ten dokument, ktorý si tuná skupina aktívnych ľudí vytlačila za vlastné náklady, rozniesla práčne, vysvetlila ľuďom a odovzdala im pozvánku na toto stretnutie. Ty si len využil základné povinnosti právne a nie ústretovosť voči občanovi, ktorý si ťa váži a vybral si ťa, že si najšikovnejší z tejto obce a preto ju vedieš.

Jednoducho. Ešte ti musím povedať ku tej informovanosti a neinformovanosti. Sám vieš, že ako prebiehala informovanosť. A ďalej chcem povedať, áno, pre dvomi rokmi si mal stretnutie.

Vyzývali sme ťa na to, upozorňovali sme ťa na to. A mal si povedať tromi vetami.

Dobrý deň, ahojte, vážení občania. Máme takúto ponuku investície. Dneska o tom máme žiadne informácie, ale plánujú sa tu stavať veterné parky.

Rozmýšľajte si nad tým, študujte si, dám vám informácie ďalšie, hneď ako ich budem mať. Ale nechcem, aby sme tu osobné veci riešili.

Ja osobne nemám nič proti tebe, ale chcem, aby si mi pomohol a teda nie len mne, ale aj poslancom. Prosím ťa pekne, aký je tvoj názor na výstavbu veterného parku v Drahovciach? Ty teda chceš, aby sa

ten veterný park v Drahovciach staval, alebo nechceš, aby sa staval?

Ako si mi položil otázku, tak ti odpoviem. Nechám si Ja ti poviem, nie si informovaný o stavbe veterných elektrární. Kto vám zabezpečil výjazd do Rakúska poslancov, aby ste to išli pozrieť?

... Starosta obce, ktorý nás vypevradil ako školákov a nenastúpil do autobusu, napriek tomu, že mohol získať informácie v Rakúsku.

4:27:07 Prepáčte, na mestskom zastupiteľstve kdekoľvek inde, tuná máme verejné prerokovanie správy. Dobré. Máme tu verejné prerokovanie správy. Z nášho pohľadu ako investora, z nášho pohľadu ako... Až ukončíme toto verejné prerokovanie, môžeme samozrejme sa debatovať, môžete si debatovať, koľko potrebujete. Z nášho pohľadu..

Môžeme ešte k téme? Prosím vás, môžeme ešte k téme, hej?

Skúsime k téme. Skúsme pani Micháľková k téme, téme. Hej, prepáčte. Prepáčte, my nebudeme... Skúsťte. Pani Micháľková máte slovo.

Môžem, ja by som ešte rada, ako to dotknutá osoba, my sme tam dali požiadavku, že eh lebo bola tu reč o tom, že vlastne Madunice a iné obce nemali žiadne informácie. To isté sa udialo aj u občanov. Občania tam majú vlastné pozemky, tesne pri tom veternom parku. Jediný dotknutý občania sme ja, kvôli petícii, moja svokra, ktorá tam má rovno na hraniciach pozemok a môj manžel, ktorý tam má pozemok. Oni budú ovplyvnení, že tento pozemok sa nebude dať používať. Ja za chvíľu dám svokre slovo, lebo podľa mňa patrí k tým starším občanom, ktorí na tých roľiach ešte robili.

A naša požiadavka bola, ako pri každom stavebnom zámere, keď máte, tak musíte zvolať a osloviť ľudí, čo sú predsa sa, dotýkajú hranice. Všetkým preboha, všetkým tam nebudú môcť robiť. Všetkým ani tí poľnohospodári priamo, čo tam máte. Alebo budiž, keď sa biskupský úrad v Nitre rozhodol, že to tam chce. Nevie, chudáci poľnohospodári, ale ja si myslím, že drvivá väčšina, vlastne skoro nikto, nevie, že tam bude mať. Kopec ľudí, nevie, že tam vlastne má ten pozemok rovno pri tom. A ich pozemky budú znehodnotené chémiou, všeličím, spodnou vodou. A teraz prepáčte, dám svokre mikrofón.

Ja by som len chcela povedať, že fakt tie role a ja som chodila a pracovala som moji rodičia by sa obracali v hrobe. Tam sme sa narobili naozaj a zdevastovať túto krajinu, to je šialenstvo. Nedovoľte, Drahovčania tomuto. To je všetko, čo som chcela povedať.

Dobré. Predpokladám, teda to je naše ako taký predpoklad, že sme vyčerpali tému otázok, alebo sú ešte relevantné otázky k danej štúdii, lebo myslím si, že sme sa dotkli asi každej témy.

Ja mám ešte otázku.

Pardon, prepáčte, kľudne.

Ja som Natália ..., aby som sa predstavila, mám sídlo podnikania fyzickej osoby v tejto obci. Hej. Ja som človek, ktorý ide s dobou a technológiami. A jednu vec, ktorú som sa ja okrem toho, že sa vo veľkých veciach aj vyznám a mám teda aj vo vede a technike a všeobecne environmentalistike nejaké to povedomie, tak som sa spýtala GPT, čo hovorí na túto otázku. Moja otázka bola. Ahoj, je dobrý nápad

umiestniť veternú elektrárňu pri obci Drahovce, okres Piešťany, Slovensko?

No a on mi napísal. Ahoj, to je veľmi zaujímavá otázka, poďme sa na to pozrieť vecne. Drahovce okres Piešťany ležia na Považí blízko rieky Váh v relatívne nížinnej oblasti. Výhody lokality, rovinatý terén, blízkosť prenosovej sústavy, teda elektrická infraštruktúra, poľnohospodárska rovinatá krajina a relatívne nízka hustota zástavby. Nevýhody. Veternosť oblasti, ktorá tuná, ak by nemala byť pod 6m za sekundu, vo výške 100m, tak je to úplne zbytočné sa podľa AI, aj o tom vôbec baviť.

A čo som počula, že tu je nejaké namerané 6,3, okrem toho mali by sa jeden až dva roky robiť merania, či tu tá veternosť naozaj reálne je. A teda, hovoríme síce o tom, že najlepší potenciál je v Podunajskej nížine, ale my sme úplne na jej konci. A tuná Drahovce nie sú typicky veľmi veterné.

4:31:36 Blízkosť obytnej zóny, turbíny musia byť dostatočne vzdialené kvôli hluku, vizuálne rušenie, infrazvuk - to všetko ste si tu povedali. Krajinný ráz, veľmi to mení krajinu, čo nie je len taká zanedbateľná vec, s ohľadom na psychické zdravie, ako to vyzerá, ako to ovplyvní život ľudí ktorí sa na to budú denno-denne pozeráť. A v neposlednom rade chránené vtáctvo, oblasť bude v blízkosti rieky Váh – sú tu migračné trasy alebo hniezdiská. Preskočím odporúčenia, čo by mi mohol ďalej zistiť a tak ďalej.

Takže jeho záver je: pri Drahovciach môže byť veterná elektrárňu úplne technicky možná, ale kľúčová je reálna veternosť. Bez meraní sa to nedá s istotou povedať. Lokalita sama osebe nie je úplne ideálne veterná zóna v rámci SR. To je všetko.

A to asi nemusíme reagovať. O veternosti sme sa už bavili. Tá veternosti je na ..., takže... Ale ďakujeme aj za ten názor, samozrejme.

Ja som to tu chcela odprezentovať, nakoľko keď som to povedala ľuďom, ktorí tu boli, tak povedali, že toto by boli radi, aby sa to povedalo.

Zase každý si z toho vezme to svoje, my si z toho berieme to, že je technicky možná.

Áno, ale technicky je možné viete čo, všetko možné.

Dobre, teraz túto pán ešte čo predstaví.

4:33:00 Chcel by som doplniť k tým 6,3 metrov za sekundu, čo som aj ja uvádzal, tak to je z toho Global Wind katalógu, to nie je namerané. A táto lokalita bola posúdená zo vzdialenosti 9 kilometrov, a to sa jednoducho nedá z jedného stožiaru meracieho. Len toľko k tomu.

Pani ešte...

Dobrý deň, ja sa volám Inka Klestincová, bývam v Piešťanoch, myslím že Piešťancov je tu dnes málo. O infrazvuku sa snažím priebežne informovať, nie som technik. Na všetko sa dá urobiť štúdiá, ktorá sa dá dať doprava, doľava, k tomu sa ja nechcem vyjadrovať. Ale párkrát som musela ísť von, možno som niečo zmeškala, ale mne sa zdá, neviem či padla informácia koľko váži jedna taká lopatka. Podľa mojich informácií váži jedna taká ľahká, odľahčená, recyklovateľná lopatka 20 až 24 ton. Možno my tom viete len potvrdiť alebo vyvrátiť. A neviem, či ste v tej debate potom prišli... Naozaj som tu stála, ale možno je, že som to nepočula.

Ako budú tie lopatky recyklované alebo zneškodňované? Naozaj viem, že o 20 rokov to bude inak, lebo vývoj ide dopredu, ale samozrejme, že sa môže stať, že zajtra sa nejaká pokazí,

povedzme o mesiac, dva, o tri, o rok, že kam by sa v dnešnej dobe uložila táto lopatka 20 tonová a potom viem, že niekto tu mal údaj, aká je plocha lopatky, keď sa to spočíta. Nevieam to, že koľko metrov štvorcových má tá 20 tonová lopatka. Viem, že tie odery nevznikajú podľa oficiálnych informácií na celej časti lopatky, ale že vznikajú a viackrát tu tá informácia k tomu množstvu oderov prišla.

A stále, mohli by ste mi prosím zopakovať tie dve odpovede. Jedna je, ako sa bude nakladať s odpadom, to je s turbínou, teda s tou lopatkou a druhá je tie chemické zloženie tých oderov. Viem, že ste mi povedali, že sa tu niekde neďaleko Drahoviec majú svoju výrobu, znečisťujú si to tak, či tak, ale tieto dve informácie, alebo odpovede na tieto dve otázky, ďakujem veľmi pekne.

Takže, recyklácia. Turbína je z 97% recyklovateľná. Jedná sa o oceľ, hliník a iné, iné kovy. Čiže to sú voľne dostupné, resp. sú to materiály, ktoré sú plno recyklovateľné, takisto betón sa stále betón sa podrví...

Ale tie lopatky by ma zaujímali.

No, lopatka je pravda, že v podstate sa na tú nábežnú hranu, to je tá hrana, ktorá v podstate ide ako keby smerom hore, je vystavená vplyvom vetra, dažďa, piesku, krúp, snehu a tak ďalej. Ona prichádza do toho nejakého vplyvu a na ňu sa nanáša taký živcový náter, ktorý je pomáha zmenšiť to opotrebenie.

Čiže tá hmota, ktorá sa stráca, tak je zhruba 150 gramov na jednu vežu ročne. Ono sa to potom zhruba nejakých každých 6 rokov natiera, aby sa v podstate zabránilo ďalšej erózii tej lopatky.

Prosím Vás, 150 gramov zoberie ten maliar natierač a obnoví ten náter, áno?

Áno, natiera sa to.

150 gramov?

Nie, on to natrie nanovo, to je okolo 4 - 5 kg sa nanáša,

nejako mi to nevychádza.

Vychádza to veľmi dobre, len treba rozmýšľať

Takže jedná sa o to, že sa uvoľní 150 gramov, ale nanosí sa tam 3 kg v priemere na jednu turbínu.

Prosím Vás, lopatka má 80 metrov, jedna strana má plochu 250m², celkovo má lopatka plochu 500m², jedna lopatka..

Nábežná hrana.

Ja hovorím o nábežnej hrane. Ja hovorím o celej lopatke.

Ja hovorím o nábežnej hrane.

Ale to sa nenatiera na celú lopatku. Lopatky majú plochu 1.500m² a vy hovoríte, že sa odtiaľ za

rok stratí 150gramov.

To sú výsledky štúdií výrobcov.

Prečo v Dánsku menia do 10 rokov lopatky? Prečo? Nie nábežné

hrany, lopatky. Ja to neviem odpovedať, ja som neni v Dánsku, takže netuším aké majú problémy v Dánsku. Ja hovorím, ako to funguje normálne a aké máme my dáta, ako dáta nám poskytnú výrobcovia

4:37:53 Prepáčte, ak by som mohol ešte takú otázku, úplne takú k podstate tohto celého zámeru. Z metodiky ministerstva životného prostredia, ktorá sa v máji myslím pripomienkovala, mala 81 strán sa tam uvádzal údaj, že Slovensko je krajina s podpriemernými veternými podmienkami pre rozvoj veterných parkov.

Slovensko má teda podpriemerné podmienky. Tie vhodné podmienky sú také, kde ten vietor je stabilný, pol roka fúka trebárs z oceánu na pevninu a pol roka fúka z pevniny na oceán. My tu máme jednak relatívne slabé vetry, nestabilné smery, meniace sa proste všeličo iné, čiže všeobecne Slovensko je krajina s podpriemernými podmienkami.

A na tom rokovaní obecného zastupiteľstva, keď sme sa pýtali, prečo v Nových Zámkoch ste ponúkali 15 000 za jednu turbínu ročne, ako by taký ten príspevok tomu mestu, a tu iba 10, ste odpovedali, že pretože v Drahovciach sú slabšie veterné podmienky. Čiže Slovensko je podpriemerné všeobecne a z tých podpriemerných sú v Drahovciach ešte slabšie podmienky.

Primárne sme sa bavili o tom, A my sme sa bavili o tom, že tá suma je nižšia, pretože musíme zapojiť do toho aj tie okolité obce. Toto bola tá totálna odpoveď.

Čiže sú tu slabšie veterné podmienky. To tam zaznelo. A moja otázka znie, že prečo ste si vybrali práve túto lokalitu?

Tie veterné podmienky, tak ako sú v modeloch a vo výpočtoch, sú dostatočné na to, aby bol park rentabilný. Tam z toho to číslo.

Z toho Global Wind Atlasu máte zlé číslo

A to je vaše ponímanie.

To nie je moje ponímanie. To je realita. Prosím Vás veď si to môžeme teraz premietnuť na túto veľkú obrazovku. Súhlasíte?

Ak vám nebude vadiť, pán poslanec sa ešte prihlásil do diskusie

Premietneme a všetci sa presvedčíme. To nie je ani o pocitoch ale o faktoch

Pán poslanec

Ďakujem za slovo. Ja mám dve krátke otázky a jednu takú dlhšiu. Ak som správne pochopil, tak po 25 rokoch to chcete úplne demontovať. Áno? Odstránite všetko, čo ste, .. Taký je záväzok, aj pre majiteľa pozemku. Čiže bude to v zmysle, keď dostanete stavebné povolenie, bude to definované ako dočasná stavba?

Áno.

Nijakým spôsobom, teraz by som bol rád, keby ste to možno verejne prezentovali, pokiaľ príde k tej výstave, nijakým spôsobom neplánujete a nebudete žiadať o predĺženie respektíve o prehodnotenie na trvalú stavbu?

4:40:27 No na trvalú stavbu asi nie. Ale je možné samozrejme po 25 rokoch prolongácie.

Áno.

Tak či tak však musí nastať to, musí nastať to, že betón sa odstráni, tak ako to beží v Rakúsku, že betón sa odstráni a premiestňujú ju...

Prečo by ste to robili, keď chcete znova pokračovať v ...

Únava materiálu, klasicky.

...tej– v prevádzke. Dobré. Na čo budete odstraňovať betón? Na čo budete odstraňovať betón, keď základy tam zostanú a postavíte tam novú turbínu?

Ale únava materiálu súvisí

4:41:05 ... aj betón? Halo, ja som stavbár.

Aj ja.

Únava materiálu betónu neexistuje.

Erózia existuje.

Viete, koľko stavieb by muselo byť zlikvidované, keby po 25 rokoch museli nejako zlikvidovať základy?

Bavili sme sa o dynamickom zaťažení toho tej základovej konštrukcie práve tým vplyvom toho vetra. A utlmiť tie výkyvy, aby vibrácie neprechádzali ďalej.

OK, to beriem. Ja len som chcel, aby to tu verejne zaznelo. Čo budete v prípade výstavby žiadať, respektíve či to bude dočasná stavba alebo to bude trvalá stavba, a tak ďalej. Že či skončíte alebo nie.

Všetky podmienky, tak ako sme povedali, prepáčte, to urýchlím, ale všetky podmienky, ktoré sme dnes prezentovali, sú orientované na 25 ročné obdobie. To znamená, ak vy máte potrebu, aby to bolo ako dočasná stavba, my ju kludne to tam napíšeme, takto to máme aj ošetrené v zmluve s majiteľom pozemku, že po 25 rokoch jednoducho prehodnotí, má možnosť prehodnotiť to svoje, chcem pokračovať alebo si to odstrániť. A podmienky odstránenia sú definované priamo v zmluve s majiteľom. To znamená, tam je to zakotvené, tam je to zadefinované, oni si takisto dali tú výhradu, že jednoducho po 25 rokoch v prípade, že sa zmení energetická situácia, v prípade, že tu dôjde neviem čo, k zmene ovplyvnenia neviem čoho, podzemnej vody, alebo k nejakej erózii, alebo prestane fúkať pri globálnom otepľovaní, tak vtedy my si svoje konštrukcie asi vezmeme a odchádzame. Vráťane tej, ak sme sa bavili,

deštrukcie, základovej konštrukcie.

4:42:40 Ďakujem, keď ste spomenuli tú zmluvu, je to charakter nájomnej zmluvy alebo je to nejaká zmluva o budúcej kúpnej zmluve tých pozemkov, ak je toto možné zverejniť?

Nie.

Ďakujem. Ďalšia otázka. Ja si, myslím si, že veľmi dobre pamätám, myslím si, že vy pán Kupka ste to hovorili na jednom z našich stretnutí, že tie základy nebudú 5-metrové, ale 8,5.

V tej prezentácii je interval.

V tej prezentácii je interval od 3 do 5. A to, myslím si, že je zásadne inak ako 8,5. Preto chcem vedieť, čo je realita. Čo bude realita.

Realita je samozrejme správa o hodnotení vplyvu na životné prostredie, ktoré samozrejme v okamžiku, keď dôjde k projektovej dokumentácii, musí tomu predchádzať ten vrt do toho daného miesta aby určil reálne vrstvy tých jednotlivých alebo reálne zloženie základovej pôdy v tých jednotlivých vrstvách, aké hĺbky sú tam. Na základe toho sa vymenujú základy.

Rozumiem. Dôjde potom k prehodnoteniu alebo k znovu posudzovaniu vplyvu na životné prostredie v prípade, že geologický prieskum, inžiniersko-geologický prieskum a hydrologický prieskum ukáže, že je potrebné hlbšie zakladanie?

Myslím si, že toto asi nie je otázka smerovaná na nás.

No, je tu spracovateľ, tak ja si myslím, že určite.

Nie.

Tak ale prečo?

Parameter je daný výkonom parameter pre povinné posudzovanie je daný výkonom veternej elektrárne. Jedine v tom prípade, ak by, jedine v tom prípade, ak by ministerstvo životného prostredia, ktoré je vlastne príslušným orgánom a bude sa vyjadrovať ku projektovej, k súladu projektovej dokumentácie so záverečným stanoviskom ministerstva, teda záverečným stanoviskom z procesu, tak pri tomto vyhodnotení, ak zistí nejaké rozpory so záverečným stanoviskom, tak vtedy môže požadovať a otvoriť EIA znovu.

Takisto stavebný úrad vám môže tieto veci zablokovat' týmto spôsobom?

4:45:08 Stavebný úrad nie, pretože vyjadrenie súladu so záverečným stanoviskom, tak si vyžaduje príslušný orgán, ktorý ho vydal.

Ministerstvo?

Áno, on je v tomto, potom v rámci toho povoľovacieho procesu je ako dotknutý orgán a má vlastne za úlohu odkontrolovať, či ten projekt je v súlade so záverečným stanoviskom. To je ako

normálne bežná vec, ktorá sa netýka iba veterných parkov.

Dobre, rozumiem. Ďakujem. A ešte tretiu takú tú obširnejšiu otázku Ja by som sa rád vrátil úplne na začiatku tu bola dáma, ktorá hovorila o tom, a veľká škoda, že tu neni pani doktorka Holíková, lebo myslím si, že by sa mala postaviť pred týchto ľudí a povedať im, že či naozaj. Lebo sú tu vážne obavy o vplyv na zdravie ľudí.

Do akej miery bolo hodnotené zdravie, psychické zdravie ľudí, pretože som sa v tej správe nejaký spôsob nedočítal. Myslím si, že ste hodnotili, pani Holíková hodnotila zdravie ľudí, možno len čo sa týka zdravej populácie, ale tých, čo majú už teraz nejaké zdravotné komplikácie, tak vlastne tá citlivosť na či už infrazvuk je určite väčšia a ja vôbec som sa týchto vecí, tieto veci tam nedočítal. Čiže prečo nebol robený nejaký experiment? Dáta o zdravotnom stave našej populácie a vyhodnotenie vplyvu možných psychických, nárastov psychických chorôb v dôsledku výstavby veterného parku, takže toto by som rád vedel. Chcem sa spýtať, chcel by som sa spýtať a dostať na to relevantnú odpoveď.

4:47:09 A k tomuto môžem vlastne, ja som sa toho trocha chytil hneď na začiatku, keď sme mali tú prezentáciu. Existuje samozrejme, sú rôzne štúdie, ktoré určite máte aj vy k dispozícii, ktoré samozrejme prezentujú v prvom rade to, do akej miery sú, veterné elektrárne vyvolávajú psychické problémy. Samozrejme na druhej strane sú aj štúdie a tu môžem aj citovať pani doktorku z Českej republiky zo Štátneho zdravotného ústavu Vadánska sa volá, Vandasová, pardon, ktorá v roku 2023 vlastne si dala tú námahu a dala dokopy veľké množstvo odborných štúdií, ktoré sa venovali jednak psychickému stavu ľudí pri veterných elektrárnach a potom jednotlivým chorobám, ktoré sa dávajú do súvisu s veternými elektrárnami. Tuná, samozrejme, je určité percento ľudí, ktorí môžu trpieť psychickými poruchami alebo skôr by som to nepovedal ako poruchami ako skôr nepohodou, nepohodou z toho, že sú tam tie veterné elektrárne.

4:49:00 Je to fakt, ale na druhej strane konštatuje aj to a to vlastne robí na základe tých štúdií, **že nie je zase stopercentne preukázaná priama súvislosť s existenciou tých veterných turbín.** To je jedna vec. A druhá vec je tá záležitosť, o ktorej sa tu bavíme od začiatku.

Prepáčte, vibroakustická choroba, prosím Vás?

Nechajte ho dohovoriť..

Veľkú úlohu v tomto naozaj zohráva ten prvotný postoj ku tej navrhovanej činnosti. Teraz sa to netýka vyslovene iba veterných parkov, ale vo všeobecnosti. Je to fakt, ktorý viacerí odborníci pripisujú, pokiaľ je od začiatku niekto nastavený negatívne ku tej, tak samozrejme má oveľa vyššiu citlivosť ako ten, ktorý má neutrálny vzťah ku tej. Ja vám to môžem dať zdroj toho, je to účinky hluku z veterných elektrární na zdravie. Je to doktorka Zdeňka Vandasová. Je to, myslím, že vo veľmi dobrej forme spracované, asi. Je tam odkaz na 34 materiálov.

Ďakujem za to, čo ste tu teraz povedali a doslova ste ma až vystrašili, pretože vy tu hovoríte, že je tu potenciálne riziko. Nie je vôbec zdokumentované, nie je na to urobený špeciálny výskum, špeciálny experiment tu na našu lokalitu, to čo mal byť, podľa môjho názoru, súčasťou posudzovania vplyvu na životné prostredie.

4:51:00 **Ja vás takto troška zastavím. Tieto výskumy sa robia v územiach, kde tie elektrárne reálne sú. Ja si neviem predstaviť urobiť výskum niekde..**

to už bude neskoro..

..ale potom, akým spôsobom to urobíte?

Tak ako modelujete akustickú štúdiu, takisto sú dáta o chorobách a tak ďalej, výskyt v danej lokalite a viete tieto veci zmapovať. Určite sa to dá, verím tomu že ste natoľko, nie konkrétne možno Vy, **ale určite máte schopných odborníkov, ktorí by toto dokázali zabezpečiť.**

Toto si naozaj neviem teda absolútne predstaviť. Robiť štúdiu nejakého psychického vplyvu na niečo, čo tu ešte nie je.

4:52:03 Nielen psychické, ale aj fyzické zdravie, ako také. Takže to naozaj, ako.. *Tam kde to je, nie že kde nie je, ale tam kde to už je.*

Takže tam, kde to už je, napríklad v Rakúsku alebo v Európe, a ja som nezaznamenal, prepáčte, ako keby nejaké hromadné sťažnosti alebo hromadné problémy.

Dajte nám to odborným posudkom.

Samozrejme, to je otázka, to je zrovna taká, pre ktorú by sme sa mali baviť, že ak to stane sa byť relevantnou témou, tak Ministerstvo životného prostredia má možnosť požiadať o toto. ak to tak není..

4:52:23 Ja som odprezentovala správu, zhrnutie od vedkyne, ktorá sa tým tridsať rokov zaoberá.

Tak tú istú správu ste mali aj tuná, ktorú pán práve prečítal

Tridsať rokov sa zaoberá s tým, že infrazvuky nezačali kvôli veterným turbínam, to začalo kvôli lietadlám, letisku. Zistili, že infrazvuk škodí. Že neškodí nášmu organizmu len zvuk, ktorý počujeme.

Tuto doktorka medicíny, ktorá je pätnásť rokov na dôchodku a povie, že je to OK.

Ktorá mala voľakedy poradňu environmentálneho zdravia, ktorá sa zaoberala tým, že poradila, ako sa chrániť pred hlukom, ako mať pohodu doma, tak taká pani doktorka ani päť sa nezamyslí nad tým, že je to tak. **Ale ešte raz, táto správa bola naozaj od svetovej odborníčky, top odborníčky ktorá, tridsať rokov.. Ich tím má špeciálne meracie prístroje na infrazvuk. Toto spôsobuje neplodnosť, toto predlžuje graviditu u zvierat, čo ste normálni, nám zničiť zdravie? Naše deti? My tu chceme žiť!**

potlesk

Prepáčte, akože tento tón si vyprosujem. Prepáčte, arogantné správanie, to si nechajte..

Čo je na tom arogantné?

Vy ste arogantný!

Môžem len dve otázky? Dve jednoduché otázky, môžem? Hovorili ste tu, stále hovoríte, že po dvadsiatich piatich rokoch, že sa to zruší. Lenže neviem, či ste informovaní, ale asi budete informovaní.. Povedzte mi

jednu firmu, ktorá to dala tretiemu majiteľovi, či ten tretí majiteľ sa zobral, zobral peniaze, zmizol, a ostalo to tak. A tak isto, za 25 rokov vy nebudete stále majiteľia,

Slovenská republika

dajme tomu, zoberie to druhý, zoberie to tretí. A ten tretí s prepáčením sa na to vykašle, zoberie sa a ide preč. To je jedna. A druhá otázka. Ja som robil roky v Rakúsku, ja som to tam videl ako to tam vozili a podobne: Povedzte mi tú infraštruktúru, tie cesty. Kto to opraví? To..

my

Áno? No chcem sa toho dožiť.

4:54:50 **Viete, vy spochybňujete aj to, čo je tam napísané aj to, čo sú naše vyjadrenia.**

ja to nespochybňujem, ja to konštatujem, že to tak bude.

Prosím Vás, chcel by som sa ešte spýtať, viete mi potvrdiť alebo vyvrátiť, keďže v Rakúsku je veľa tých veterných elektrární, viete mi potvrdiť alebo vyvrátiť, že v každej obci, aj malej, fungujú minimálne dvaja až traja psychiatri na riešenie týchto následkov? Lenže táto téma a vyjdenie s tým von.. To nemôže ísť do médií, lebo by to automaticky zlikvidovalo ďalšie investície do veterných elektrární. Neviem, možno sa domnievam, ale ja tam mám veľa známych, ktorí bývajú v blízkosti tých veterných elektrární. Ďakujem.

Aj ja tam mám tých známych a zatiaľ nebadajú psychické problémy. Ale každý človek je individuálny.

Takže, či mi to viete vyvrátiť alebo potvrdiť, alebo ste sa tomu vôbec nevenovali, lebo to nemôžete.. Vravíte, že nemôžete to zmerať. Vravíte, že nemôžete zmerať infrazvuk. Vravíte, že nemôžete ho zmerať, lebo to by sa nedalo porovnávať s Dánskom. Z jedného bodu aproximujete meranie vetra o deväť kilometrov ďalej. Kde to ide, kde sa to dá?

Vy ste položili otázku, že či máme informácie o tom, že v Rakúsku v každej obci sa nachádzajú dvaja psychológovia alebo psychiatri, ..psychiatri, a na riešenie týchto vecí: Nemáme takú informáciu. To je odpoveď. Aj Vám.

každé vrtule robia inakší zvuk..

Ďakujem.

4:56:27 Len takáto otázka, ešte tu nikto nehovoril.. dostala som otázku od jedného pána, ktorý sa tomu venuje, o magnetickom poli. **Prosím, zmerajte, aké tu bude zvýšenie magnetické,** nakoľko všetci vieme, že sa teraz veľmi zvyšuje magnetické pole, žiarenia slnečného.. Čiže toto je otázka, nová záležitosť, možno pre Vás, čo ste tu teda mali mať, mali ste nám to oznámiť, **ako bude zvýšené magnetické pole. To bude veľmi závažná záležitosť, doštudovať, informovať občana Drahoviec, tam, kde to bude postavené,** veľmi závažná záležitosť tejto doby, tejto témy. Toto musí byť nová záležitosť, prosím poznamenať: Informovanie. Poslala som tu otázku.

Každý máme mobilný telefón a magnetické pole, myslím si, že si dávate k uchu každý deň, ja nechcem reťaziť tú diskusiu. Keď bude nejaká relevantná štúdia k tejto veci, verím tomu, že sa budeme vzájomne informovať o týchto problémoch.

Môžem sa spýtať, prosím Vás? Trvalý záber ornej pôdy podľa Vašej správy má byť do 17 500 metrov. Môžete mi prosím Vás vysvetliť ten pojem, že čo to znamená?

Trvalý záber, to znamená priamo pod stožiarom, teda veternou turbínou a plus ešte každá turbína musí mať nejaký svoj manipulačný priestor, kde dôjde nejaké vozidlo údržby alebo prevádzkovania pri kontrole. Čiže tam je ten..

Dobre, a keďže sa to volá trvalý záber pôdy, znamená to, že po tých dvadsiatich piatich rokoch sa vráti úplne do pôvodného stavu, všetko, čo tam bolo sa odstráni a prečo sa to volá trvalý záber?

4:58:26 No z toho dôvodu, že dočasné zábery sú pri komunikáciách. Trvalý záber..

nerozumiem, ale ďakujem

No pozrite sa, dočasný záber sa dáva buď na rok alebo na päť rokov. Ako, čo sa týka ochrany poľnohospodárskej pôdy, keďže vlastne sa zaberá — povedzme si rovno, však je to uvedené aj v správe o hodnotení — chránená pôda. Chránená pôda podlieha zvýšenému odpočtu za záber pôdy. No trvalý, takže..

ok, ďakujem

Môžem ešte, prosím Vás? Opravte ma, prosím Vás, ak sa mýlim, ale tých štúdií bolo veľmi veľa, aj tých informácií. Mne sa fakt len zdá, že som tam čítala, že tá podesta tej turbíny sa potom odstráni tak, že sa nejak laserom zreže, a potom sa spätne vylisuje hornina do výšky päťdesiat centimetrov. Ale ak sa mýlim, ak to vo Vašej štúdii nie je, povedzte mi len, že "to ste si prečítala inde". Naozaj je možné, že som to prečítala inde.

Máme takúto informáciu? Lebo my stále vychádzame z toho, že požiadavka je odstrániť to celé. Teraz myslím majiteľa pozemku. Takže s týmto pracujeme. Ak ste sa dočítali v našej správe niečo iné, tak to sme ako prekvapení, ale pochybujem, že to bolo od nás.

Tých 10000 kubíkov odtiaľ odvezú a potom navezú, nie?? ...

To je zopár domiešavačov...

Môžem k tomu doplniť? Tak, čo sa týka toho lasera, to asi nebolo ono, pretože tuná je, v našej správe je buď rozrušenie povrchu betónového základu mechanickým alebo hydraulickým kladivom, prípadne vodným lúčom a následne mobilným drvičom. Ale o laseri sa nič nepíše.

ďakujem veľmi pekne

5:00:56 Dobre, v prípade, že neevidujeme ďalšie žiadne otázky, ďakujeme Vám za pozornosť.. Ešte?

Ja neviem, či som sa dozvedela tú odpoveď na tie turbíny, na tie lopatky, že kde, kam, čo s nimi urobíte?

Nepovedali ste to.

Zabudli.

Zabudli náhodou.

Existujú dneska už spoločnosti, ktoré dokážu recyklovať lopatky.

Prosím Vás, uveďte ktoré. A jak sa volá? Ale za akých finančných podmienok?

Plné náklady budeme znášať my ako investor.

Technológia, lebo tam následne ste mali okružnú pílu, ktorá reže ...

To sa zreže, aby sa to vedelo odviezť potom. Aby zasa nemusel prísť ten veľký ťahač a aby to bolo trochu takto..

A následne sa s tým čo deje, prosím Vás? Aká 97-percentná recyklácia?

Musím povedať, že existujú firmy, ktoré to dokážu zrecyklovať. To znamená, že je to kombinácia živice a sklolaminátu, dokážu to namočiť do nejakej tekutiny, ktorá následne to dokáže rozložiť.

ale to je teória..

To nie je teória, to je momentálna prax. Na Slovensku taká firma neexistuje, rovnako ako na Slovensku neexistuje firma, ktorá stavia, respektíve vyrába veterné turbíny.

Prosím Vás, kde existuje takáto firma a aký je jej názov? Uveďte. Že kde to plánujete, u akej firmy, keby to bolo napríklad pri nerentabilnosti alebo havárii potrebné. Napríklad o dva roky.

5:02:27 **Firma je z Európy, presný názov Vám neviem povedať, môžem Vám to dohľadať, poslať následne.**

Dobre, ďakujem.

Tak hádam sme vyčerpali všetky otázky, ďakujeme za pozornosť, ako aj za účasť. Samozrejme, tá diskusia mohla byť možno miestami trochu viacej kultivovanejšia, ale aj tak každopádne ďakujeme aj za tieto prínosy a uvidíme sa neskôr. Ďakujeme.

Prepis vyhotovila na základe záznamu: **RaptorTV.CZ, 2025 07 03 Verejné prerokovanie EIA Drahovce**, uloženého aj: <https://www.youtube.com/watch?v=t4FmguxlFCk>

Ing. Jana Micháľková, OZ Pokojný vietor

Dňa 2.8.2025